

**Makroekonomická predikce
České republiky**

duben 2004

Ministerstvo financí České republiky
odbor Finanční politiky

Obsah:

A. Východiska predikce	4
B. Ekonomický cyklus	6
C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	9
D. Monitoring predikcí ostatních institucí.....	17
Tabulky a grafy	18
1. Ekonomický výkon.....	18
2. Ceny zboží a služeb	22
3. Trh práce a domácnosti.....	24
4. Vztahy k zahraničí.....	29
5. Úspory a investice	34
6. Demografie	35
7. Úrokové sazby	37
8. Vládní sektor.....	40
9. Světová ekonomika.....	46
10. Mezinárodní srovnání.....	49

Tato predikce byla použita při přípravě makroekonomického rámce Konvergenčního programu – jaro 2004.

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politiky MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Je publikována zpravidla v poslední dekádě prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/index.php?r=33>

Poznámka:

ČSÚ zveřejnil dne 24.10.2003 jednorázovou mimořádnou úpravu ročních národních účtů v běžných cenách za roky 2000 - 2002. Tato revize není v predikci zohledněna, protože její výsledky zatím netvoří ucelenou časovou řadu a nenavazují na ně údaje ve stálých cenách (blíže viz kap. C1).

V prognózách uvádíme **střední intervalových odhadů**. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.....	běžné ceny
BÚ.....	běžný účet platební bilance
HDP.....	hrubý domácí produkt
NFC.....	nepalivové komodity
NZI.....	neziskové instituce
obd.	období
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.	předběžně
s.c.	stálé ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
VS.....	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje).....	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad.....	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce.....	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled.....	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Uzávěrka datových zdrojů: 2.4.2004

A. Východiska predikce

1. Vnější prostředí

V souladu se zadáním pro sestavení Konvergenčního programu byly předpoklady o vývoji vnějšího prostředí převzaty z Jarní prognózy Evropské komise 2004.

Prognóza očekává další zlepšení stavu světové ekonomiky v důsledku oživení v USA i Japonsku. Růst však bude i nadále nerovnoměrný.

Rizikem pro budoucí vývoj ekonomiky USA je opožděný nárůst vytvářených pracovních míst a dvojitý deficit běžného účtu a veřejných financí.

Konjunktura v EU už pravděpodobně dosáhla dna zpomalení a pro rok 2004 se předpokládá oživení, i když pomalejší oproti USA i zemím jihovýchodní Asie. Rizikem je fakt, že tři největší ekonomiky eurozóny mají vleklé problémy se stabilizací veřejných financí.

K 1. květnu 2004 se EU rozšíří o 10 přistupujících zemí. Pro další vývoj bude důležité hladké zapojení nových členských zemí do činnosti orgánů Unie.

Očekává se, že růst dolarových cen ropy se v průběhu roku 2004 zastaví, ale jejich úroveň bude zřejmě výrazně vyšší, než předpokládala minulá predikce.

Scénář základních parametrů z předpokladů Jarní prognózy EK, ovlivňujících vývoj domácí ekonomiky, je shrnut v tabulce. Přitom jak předpoklad o vývoji kurzu USD/EUR, tak o povlnném poklesu ceny ropy považujeme spíše za scénář optimistický. Nesplnění těchto předpokladů by patrně zpomalilo růst v EU.

Tab. A.1.1: Předpoklady o vývoji vnějšího prostředí

	2003	2004	2005	2006
		Predikce	Predikce	Výhled
USD/EUR	1.13	1.25	1.24	1.23
Ropa Brent <i>USD/barel</i>	28.8	31.1	28.9	27.2
EU-15: - %				
Růst HDP <i>meziročně, s.c.</i>	0.8	2.0	2.4	2.8
Ceny prům. výrobců <i>meziročně</i>	0.9	0.6	0.6	0.6

Podrobnější údaje o vnějším prostředí jsou uvedeny v kapitole C 9.

2. Měnová politika

Měnová politika České národní banky je prováděna v režimu cílování inflace, formulovaném v její Dlouhodobé měnové strategii. Inflační cíl má v období let 2002 až 2005 podobu pásma pro meziroční růst indexu spotřebitelských cen. Cílové pásmo rovnoměrně klesá z úrovně 3 – 5 % v lednu

2002 na úroveň 2 – 4 % v prosinci 2005. V případě nárazových změn předem definovaných exogenních faktorů lze uplatnit režim výjimek z plnění inflačního cíle. Tuto měnovou politiku ČNB nemění.

ČNB s předstihem vyhlásila inflační cíl na období od ledna 2006 jako meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen (CPI) ve výši 3 % s maximální odchylkou jednoho procentního bodu na obě strany. Cíl je stanoven jako v čase neměnný a plynule navazuje na konec předchozího klesajícího cílového pásma. Inflační cíl bude platit až do přistoupení ČR k eurozóně. Je východiskem pro plnění konvergenčního kritéria pro inflaci, vytváří prostor pro existenci kladného inflačního diferenciálu vůči zemím EU, ke kterým by měla ČR svou ekonomickou úroveň konvergovat, a odpovídá dlouhodobým očekáváním finančních trhů.

K 1. srpnu 2003 ČNB snížila své tři základní sazby (2T repo sazbu na 2 %, diskontní sazbu na 1 % a lombardní sazbu na 3 %). Uvedené sazby jsou nastaveny na nejnižší úroveň od vzniku samostatné ČR a jsou shodné s obdobnými sazbami v eurozóně.

Predikce vychází z předpokladu stability základních úrokových sazeb počátkem roku 2004 a jejich mírného zvýšení ve druhé polovině roku.

3. Fiskální politika

V posledních letech dochází k prohlubování deficitů veřejných rozpočtů. Jejich výše není vysvětlitelná současnou fází ekonomického cyklu. Deficity se zvyšují i přes využívání jednorázových příjmů, růstová dynamika vládního dluhu ze zrychluje. Zpomalení růstu deficitu primární bilance však naznačuje, že se expanzivnost fiskální politiky snižuje. Na straně příjmů došlo za poslední dva roky k nárůstu složené daňové kvóty, zvýšila se váha přímých daní. Struktura výdajové strany je zatížena rostoucím podílem sociálních mandatorních výdajů.

Vedle přímých výdajů spojených s transformací nesou veřejné rozpočty náklady spojené s přibližováním úrovně infrastruktury a ekologických norem standardům zemí EU a náklady spojené s přizpůsobováním politik a právního a institucionálního rámce. To vše vytváří úzký manévrovací prostor pro realizaci aktivní fiskální politiky a současně neumožňuje bez realizace reformních kroků snížit podíl veřejných výdajů na HDP. Z vývoje veřejných financí je patrná existence strukturálních problémů; deficity veřejných rozpočtů nemají cyklickou povahu. Výdaje jsou pouze zčásti alokovány do oblastí, které by z dlouhodobého hlediska vyvolávaly pozitivní multiplikační efekty.

Vzhledem k výše uvedenému negativnímu vývoji v oblasti veřejných financí se politická reprezentace shodla na potřebě jejich reformy. Koncepce reformy veřejných rozpočtů, kterou vypracovalo Ministerstvo financí, byla schválena usnesením vlády č. 624 z 23. června 2003. Reforma je realizována jako souhrn opatření na příjmové a výdajové straně veřejných rozpočtů s těžištěm na straně výdajů. Jejím cílem je snaha o dosažení trvalé redukce fiskálních deficitů. Vláda stanovila fiskální cíl pro rok 2006 vyjádřený jako podíl deficitu vládního sektoru na HDP ve výši 4 % a trajektorii poklesu deficitu.

Základní nástroje k zajištění poklesu fiskálního deficitu a dosažení cíle spočívají ve stanovení závazných střednědobých výdajových rámců, které budou limitovat objem výdajů státního rozpočtu a státních fondů v horizontu let 2004 až 2006 a umožní získat kontrolu nad vývojem výdajů. Výdajové stropy a pravidla postavená na střednědobém rozhodování povedou k adresnějšímu stanovení výdajových priorit, a tím i k lepší efektivnosti rozpočtové alokace. Současně dojde k posílení programového financování v rámci státního rozpočtu. Tyto změny by měly být zohledněny v nových rozpočtových pravidlech.

Podrobnější údaje o vývoji veřejných rozpočtů jsou uvedeny v kapitole C 8.

4. Strukturální politiky

Strukturální opatření na trzích produktů, práce a finančních trzích se zaměřují na vytváření podmínek pro zvyšování růstového potenciálu ekonomiky, její konkurenceschopnosti a na zvyšování zaměstnanosti. Souběžně bude pokračovat proces liberalizace sektorových trhů, dokončování privatizace, restrukturalizace a rozvoj sektoru služeb.

Na fungování trhů produktů a služeb se příznivě projeví kroky zaměřené na kultivaci podnikatelského prostředí. V tomto duchu vláda připravuje právní úpravy vedoucí ke zjednodušení postupů při zakládání firem, k lepšímu fungování obchodního rejstříku a novou „bankrotovou“ legislativu.

V systému investičních pobídek dojde od 1. května 2004 k přesunu kompetencí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při posuzování udělování investičních pobídek do působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu a od určité hranice do působnosti Evropské komise. Sníží se také minimální výše investice potřebná k získání pobídky ze 350 mil. Kč na 200 mil. Kč. Sloučením CzechInvestu, Agentury pro rozvoj podnikání a CzechIndustry od ledna 2004 vznikla nová Agentura

pro podporu podnikání a investic CzechInvest poskytující svým klientům komplexnější služby. Ke zvýšení atraktivnosti investic by měla přispět i možnost zrychleného odpisování od počátku roku 2005.

Na trhu práce se vláda zaměří zejména na podporu aktivních opatření pro předcházení dlouhodobé a opakované nezaměstnanosti ohrožených skupin obyvatelstva; na reformu systému daní a dávek sledující vyšší motivaci k práci; zvyšování zaměstnanosti starších pracovníků a prodlužování věku odchodu z trhu práce a modernizaci systému vzdělávání v souladu s měnícími se požadavky trhu práce. K podpoře integrace znevýhodněných osob bude připraven zákon o ucelené rehabilitaci; pro zvyšování motivace osob k práci věcný záměr zákona o hmotné nouzi a sociálním začleňování.

Další změny přinesou novely zákoníku práce (s účinností od 1. března 2004) a zákona o zaměstnanosti (předpokládané schválení na jaře 2004). V novele zákoníku práce byla s cílem zlepšení ochrany zaměstnanců omezena možnost řetězení pracovních smluv na dobu určitou, což by, za jinak stejných okolností, mohlo mít kontraproduktivní účinky. Proto se v zákoně o zaměstnanosti jedná i o vytvoření podmínek pro fungování soukromých agentur práce při používání institutu tzv. pronajímání pracovníků, což přispěje ke zprůznění trhu práce.

Aktivní politika zaměstnanosti přinese několik nových nástrojů. Zaměstnavatelé, kteří se rozhodnou přijmout uchazeče ze skupiny vyžadující zvýšenou péči, budou moci čerpat až po dobu tří měsíců příspěvek na zapracování. Uchazeč o zaměstnání, který se rozhodne zahájit vlastní samostatnou výdělečnou činnost, bude mít možnost po dobu tří měsíců čerpat překlenovací příspěvek.

Během roku 2003 byly pro finanční trhy připraveny následující zákony: zákon o podnikání na kapitálových trzích, zákon o kolektivním investování a o zákon o dluhopisech. Dále se od ledna 2004 snižuje sazba daně u podílových a investičních fondů z 15 % na 5 %, což přiblíží míru jejich zdanění úrovni běžné v ostatních státech s rozvinutým sektorem kolektivního investování.

K prohloubení finančních trhů povede i realizace návrhu Komise pro cenné papíry, který se připravuje ve vazbě na očekávanou penzijní reformu. Měl by se posílit význam penzijních fondů, např. rozšířením produktů, do kterých budou moci penzijní fondy investovat. Stejný cíl sleduje Burza cenných papírů Praha, která v březnu 2004 založila Centrální depozitář, jenž nahradí Středisko cenných papírů.

B. Ekonomický cyklus

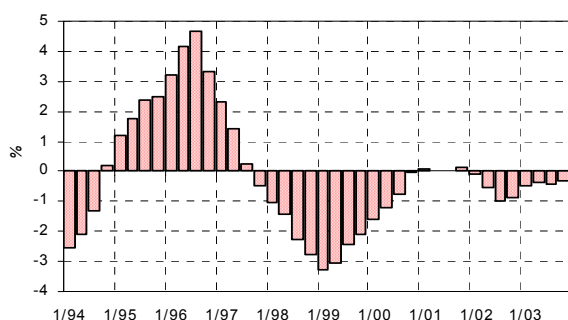
1. Pozice v rámci ekonomického cyklu

Koncept produkční mezery a potenciálního produktu je používán pro analýzu ekonomického vývoje, pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů a v neposlední řadě i jako jeden z indikátorů pro rozhodovací proces při tvorbě ekonomických politik.

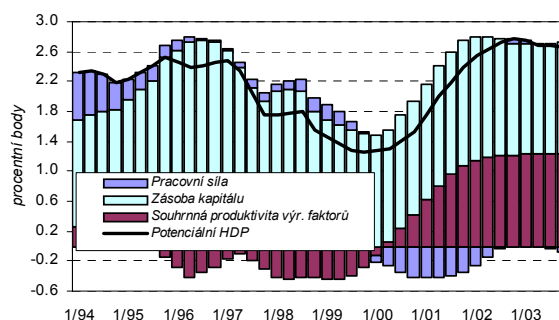
Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň hrubého domácího produktu při průměrném využití výrobních faktorů, tedy nezávisle na pozici v ekonomickém cyklu. Růst potenciálního produktu, který je klíčovým ukazatelem reálné konvergence, lze rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a úhrnné produktivity výrobních faktorů.

Produkční mezera identifikuje cyklickou pozici ekonomiky a vyjadřuje vztah mezi změřeným hrubým domácím produktem a potenciálním produktem.

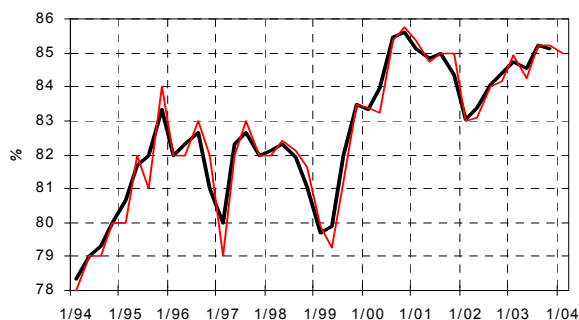
Graf B.1.1: Produkční mezera

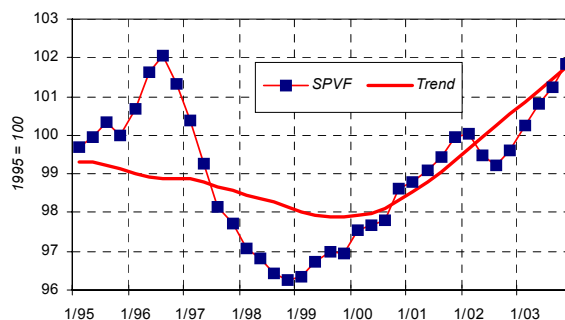
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

Graf B.1.3: Využití kapacit v průmyslu

Graf B.1.4: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

Výpočty naznačují, že se česká ekonomika pohybuje od roku 2002 mírně pod svou potenciální úroveň. V současnosti se záporná produkční mezera postupně uzavírá, ve 4. čtvrtletí 2003 dosáhla úrovně cca -0,3 % potenciálního produktu. Ekonomiku v této fázi cyklu je vhodné stimulovat politikami zaměřenými na zvýšení růstu ekonomického potenciálu prostřednictvím opatření na nabídkové straně ekonomiky.

Podle našich propočtů potenciální produkt v české ekonomice meziročně roste tempem okolo 2,7 %.

Positivním jevem je robustní růst souhrnné produktivity výrobních faktorů. Je výsledkem zlepšeného fungování podnikové sféry zejména v segmentu podniků pod zahraniční kontrolou a stability finančního systému. Na druhé straně zde ještě existují rezervy v některých parametrech

institucionálního prostředí (např. špatná vymahatelnost práva či existující bariéry vstupu ekonomických subjektů na trh a výstupu z něho).

Obnovená dynamika hrubé tvorby fixního kapitálu přispívá ke zvýšení kapitálové vybavenosti ekonomiky jak zlepšením infrastruktury, tak i kvalitními a konkurenceschopnými výrobními jednotkami schopnými se prosazovat na světových trzích.

Rizikem pro akceleraci růstu potenciálního produktu se může stát fungování trhu práce. Klesající míra participace (podíl pracovní síly na počtu osob v produktivním věku – blíže viz kap. C3) brání tomu, aby ekonomika mohla využít stále ještě rostoucího počtu obyvatel ve věku, který jim umožňuje být ekonomicky aktivní.

2. Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Grafy B.2.1: Indikátory důvěry

V prvních měsících roku 2004 respondenti z podnikové sféry hodnotili svou ekonomickou situaci jako poměrně dobrou. Při hodnocení celkové poptávky po produkci se jejich optimismus sice zmírnil, přesto v dlouhodobém srovnání bylo toto hodnocení příznivé.

Pozvolný nástup konjunktury v zemích Evropské unie a snaha podniků prosadit se na zahraničních trzích se projevuje v očekávání růstu výrobní činnosti v příštích třech měsících a stagnace zaměstnanosti. S dalším zlepšováním své ekonomické situace respondenti počítají i v příštích šesti měsících.

Rovněž stavební podniky si udržely dobré hodnocení současné ekonomické situace z předchozích měsíců. To bylo provázáno zlepšením hodnocení domácí poptávky. Pro příští tři měsíce předpokládají respondenti výrazné zvýšení stavební činnosti a k tomu převážně neměnný vývoj zaměstnanosti.

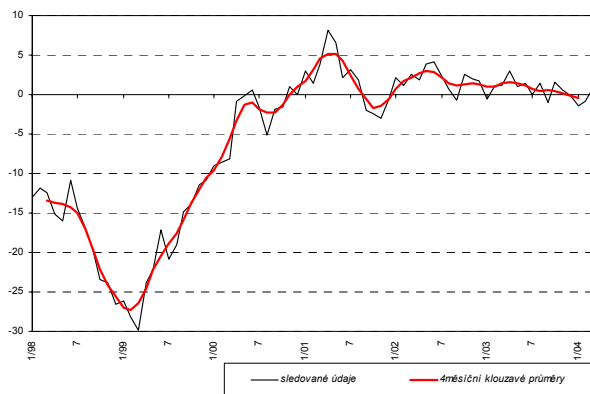
V odpovědích z odvětví obchodu hodnotily podniky svou ekonomickou situaci převážně jako

dobrou či odpovídající sezóně a pro příštích šest měsíců předpokládají zlepšení.

Indikátor důvěry spotřebitelů odráží představu spotřebitelů o vývoji v příštích dvanácti měsících. V březnovém hodnocení respondenti očekávali, že situace na trhu práce se již nebude horšit (proti únoru klesl podíl spotřebitelů, kteří očekávali zvýšení nezaměstnanosti) a zároveň předpokládali, že v příštích dvanácti měsících se zlepši jak celková ekonomická situace, tak i jejich finanční situace. Snížil se podíl těch, kteří mají v úmyslu spořit. Celkový indikátor důvěry v březnu proti únoru sice vzrostl, jeho propad od března 2003 do března 2004 však činí 10 procentních bodů.

Souhrnný indikátor důvěry, který je váženým průměrem čtyř základních dílčích indikátorů důvěry, zůstává i nadále relativně stabilní, a to díky důvěře podnikatelů.

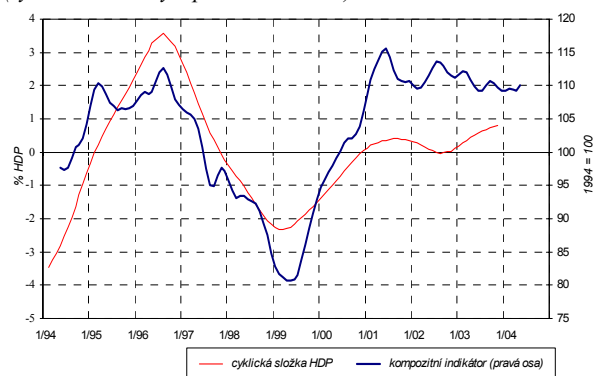
Graf B.2.2: Souhrnný indikátor důvěry

3. Kompozitní konjunkturální indikátor

Předstihový kompozitní indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které splňují základní požadavky kladené na předstihové indikátory cykličnosti (ekonomická interpretovatelnost, statisticky pozorovatelný vztah k průběhu cyklu, rychlá a pravidelná dostupnost dat). Je však třeba zdůraznit, že nestabilita ekonomického prostředí v průběhu transformace limituje spolehlivost předstihových indikátorů v České republice.

Graf B.3.1: Kompozitní předstihový indikátor (synchronizovaný s průběhem HDP)

Konjunkturální indikátory již zhruba dva a půl roku neposkytují signál obratu v průběhu ekonomického cyklu. Indikátory důvěry v produkčních odvětvích kolísají s tendencí k pouze mírnému nárůstu. Indikátor spotřebitelské důvěry od poloviny roku 2001 klesá. Výsledkem je relativní stabilita kompozitního předstihového indikátoru (viz graf B.3.1). Tomu v zásadě odpovídá i vývoj HDP, který si (s výjimkou období povodní v roce 2002) udržuje velmi stálou dynamiku.

Rovněž pro 1. pololetí 2004 indikátor nesignalizuje výraznější změnu dosavadních tendencí. Vzhledem k mírně sestupné tendenci indikátoru by nicméně nárůst cyklické složky HDP z roku 2003 neměl pokračovat. Tempo růstu HDP by se mělo stabilizovat přibližně na úrovni růstu potenciálního produktu (viz kap. B.1).

C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Změny proti předchozí predikci z ledna 2004 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2006 a 2007 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje, a není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce:

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	0,5	3,3	3,1	2,0	2,9	2,8	3,1
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	1,7	2,5	3,6	4,0	5,4	2,9	3,1
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	2,3	-1,0	(5,3)	5,7	0,0	-0,2	-0,2
Hrubá tvorba fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,0	5,3	(5,5)	0,6	3,7	4,8	4,7
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	3,0	1,1	6,3	2,6	2,9	3,5	3,3
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1	2,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-2,1	-0,7	0,4	(0,8)	-0,7	-0,8	-0,3
Míra reg.nezaměstnanosti (MPSV)	<i>průměr v %</i>	8,5	9,0	8,5	9,2	9,9	10,5	10,7
Objem mezd a platů	<i>růst v %, b.c.</i>	3,5	4,8	7,0	6,2	5,8	5,6	6,2
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-2,7	-5,3	-5,7	-6,0	-6,5	-6,2	-6,0

Údaje o růstu spotřeby vlády, hrubé tvorby fixního kapitálu za rok 2001 a zaměstnanosti za rok 2002 jsou uvedeny v závorce vzhledem k metodickým změnám těchto ukazatelů, které jsou popsány v pozn. č. 1 a 2.

Vstup do Evropské unie v květnu 2004 s sebou nepřinese zlom ve vývoji makroekonomických veličin. Spíše se projeví postupným zvyrazňováním trendů a tendencí nastartovaných v představných obdobích. Česká ekonomika začne postupně využívat výhody plynoucí ze zapojení do jednotného trhu a ze zlepšování institucionálního prostředí.

1. Ekonomický výkon¹

ČSÚ zveřejnil dne 24. 10. 2003 mimořádnou úpravu ročních národních účtů v běžných cenách za roky 2000 - 2002, která odráží harmonizaci se standardy ESA 95 a zahrnuje nově zjištěné skutečnosti.

Výsledky revize zatím netvoří ucelenou časovou řadu, nenavazují na ně čtvrtletní údaje ani údaje ve stálých cenách. Publikace časové řady čtvrtletních národních účtů v běžných cenách a ve stálých cenách roku 2000 v nové metodice se předpokládá v červnu 2004.

Vzhledem k těmto skutečnostem není revize v predikci zohledněna.

¹ V datové základně jsou do roku 2000 dodávky vojenské destruktivní techniky (především bitevníků L-159) zařazeny v hrubé tvorbě fixního kapitálu (HTFK), od roku 2001 byly přesunuty v souladu s metodikou ESA 95 do výdajů vlády. Tato nekonzistentnost ovlivňuje pouze strukturu a nikoli výši HDP. Meziroční indexy 2001/2000 u HTFK a spotřeby vlády jsou tedy touto nesrovnalostí ovlivněny.

Ve 4. čtvrtletí 2003 došlo v České republice ke zvolnění meziročního ekonomického růstu proti předchozímu čtvrtletí. Růst byl dále tažen nejen spotřebou domácností, ale i přírůstkem investic. Při ekonomické stagnaci v zemích EU vývozcí sice zvýšili exportní výkonnost, dovoz ve stálých cenách ale stále zachovával předstih před vývozem.

Meziroční přírůstek HDP ve 4. čtvrtletí v roce 2003 ve stálých cenách dosáhl 3,1 % (proti odhadu 3,5 % v lednové predikci). Sezónně očištěný HDP vzrostl proti předchozímu čtvrtletí 2003 o 0,7 %. To znamená zachování mezičtvrtletního tempa růstu z 3. čtvrtletí. Za celý rok 2003 dosáhl růst HDP 2,9 % (v souladu s odhadem). V roce 2004 očekáváme růst HDP zhruba na stejné úrovni, tj. 2,8 % (predikci neměníme). Pro rok 2005 předpokládáme, že se dynamika ekonomického výkonu bude postupně zvyšovat a dosáhne 3,1 %.

Růst výdajů na finální spotřebu domácností se ve 4. čtvrtletí 2003 začal zpomalovat a jejich přírůstek dosáhl ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku 4,5 % (proti 7,5 %). Výdaje domácností jsou stimulovány růstem reálných mezd a nízkými úrokovými sazbami. Část spotřeby se realizuje nákupy zboží dlouhodobé spotřeby při využívání různých forem spotřebitelských úvěrů – tedy na úkor tvorby úspor. Celoročně růst spotřeby domácností dosáhl 5,4 % (proti 6,4 %). V roce 2004 vzhledem k předpokládanému obnovení inflace a efektům reformy veřejných financí očekáváme poměrně razantní zpomalení dynamiky na 2,9 % (proti 3,4 %). V roce 2005 by spotřeba domácností měla růst o 3,1 %.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Spotřeba vlády ve 4. čtvrtletí 2003 stoupla o 1,6 % (proti -0,2 %). Za celý rok 2003 spotřeba vlády v úhrnu stagnovala (proti růstu o 0,2 %). V letech 2004 i 2005 předpokládáme, že reforma veřejných financí povede k úspornému chování vládních institucí jak z hlediska zaměstnanosti, tak i nákupů zboží a služeb. V obou letech očekáváme pokles o 0,2 % (proti poklesu o 0,3 % v roce 2004).

Celkový objem investic ve 4. čtvrtletí 2003 stoupl proti stejnému období předchozího roku o 4,8 % (proti 3,5 %). Zatímco stavební investice ve stálých cenách dosáhly meziročního růstu 7,5 %, přírůstek investic do strojů a zařízení činil pouze 3,6 %.

V celém roce 2003 investice vzrostly o 3,7 % (proti 2,6 %). Stavební investice byly vyšší o 5,8 %, investice do strojů a zařízení o 2,6 %. Dynamický přírůstek investic finančních institucí (+36,0 %) a vlády (+20,7 %, z toho školství +70,8%) kontrastuje s mírným poklesem investic u nefinančních podniků (-0,3 %) a domácností (rovněž -0,3 %). Investice domácností klesaly i přes přírůstek nových hypotečních úvěrů.

V následujících letech očekáváme obnovení investiční aktivity nefinančních institucí i domácností s celkovým přírůstkem o 4,8 % (proti 3,8 %) v roce 2004 a o 4,7 % v roce 2005.

2. Ceny zboží a služeb

Hladina spotřebitelských cen začala na počátku roku 2004 po více než dvou letech relativní stability opět výrazněji růst.

K této změně přispěl vývoj některých nákladových faktorů, např. směnného kurzu a světových cen potravin a surovin. Rovněž růst cen minerálních paliv na světových trzích v 1. čtvrtletí 2004 až ke 33 USD/barel již nestačí být tlumen apreciací směnného kurzu koruny vůči dolaru (průměrné meziroční posílení v 1. čtvrtletí o cca 12 %) a začíná se promítat do růstu cen pohonných hmot. Třetím faktorem je dopad zvýšení nepřímých daní, které je důsledkem zavádění harmonizačních úprav v souvislosti se vstupem České republiky do EU či opatření v rámci reformy veřejných financí.

Naproti tomu poptávkový efekt vyplývající z přistoupení k EU uvažujeme pouze v minimálním rozsahu.

Pro rok 2004 odhadujeme průměrnou míru inflace v intervalu se středem 3,1 % (predikci neměníme) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 1,8 p.b. (proti 2,8 p.b.). Zvýšení predikce tržní složky pohybu spotřebitelských cen vyplývá zejména z vyšších cen ropy, ostatních surovin a potravin. Hlavní příčinou snížení příspěvku administrativních cenových opatření je snížení základní sazby DPH z 22 % na 19 % v rámci druhé etapy reformy veřejných financí.

V dalších letech vliv administrativních opatření již nebude tak významný a bude záviset na tom, jak bude docházet ke skončení platnosti vyjednaných výjimek v rámci přístupových jednání s EU.

Předpokládáme, že v roce 2005 dojde ke zpomalení cenového růstu a ke snížení průměrné míry inflace. Průměrnou míru inflace odhadujeme v intervalu se středem 2,8 % (proti 3,2 %) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 0,8 p.b. (proti 0,9 p.b.).

Odhad růstu implicitního deflátoru HDP pro rok 2004 činí 3,5 % (proti 3,0 %), pro rok 2005 jej odhadujeme okolo 3,2 % (proti 2,9 %). Vyšší růst deflátoru HDP proti růstu cen v jiných cenových okruzích by měl být zejména důsledkem zlepšování směnných relací.

3. Trh práce a domácnosti

Vývoj na trhu práce představuje výrazný makroekonomický problém.

Dochází k poklesu pracovní síly, který neodpovídá demografickému vývoji. Pozitivní je pouze část růstu ekonomické neaktivity v populaci mezi 15 a 25 lety způsobená prodloužením průměrné doby studia.

Poměrně dynamický ekonomický růst je zajišťován výhradně zvyšováním produktivity práce. Spontánní tvorba nových pracovních míst je nedostatečná. V poklesu zaměstnanosti se navíc odrážejí přetrvávající problémy nabídkové strany - nízká adaptabilita, regionální i profesní mobilita, obtížná zaměstnatelnost některých segmentů populace. Rigidita nabídky přetrvává rovněž díky nezměněným podmínkám v dosažitelnosti sociálních příjmů.

Výsledkem těchto procesů je vysoká a stále rostoucí nezaměstnanost.

Zaměstnanost

(V metodice VŠPS)

Při interpretaci časových řad je zapotřebí přihlídnout k metodické změně mezi roky 2001 a 2002².

² Harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu od 1. čtvrtletí 2002 mimo jiné znamenala předřazení otázky, zda osoba ve sledovaném období pracovala za mzdu či jinou odměnu alespoň 1 hodinu. Tato úprava psychologicky zapůsobila na respondenty a změnila v roce 2002 výstupy přesunem části osob z kategorie nezaměstnaných do zaměstnaných, a to převážně mezi podnikatele bez zaměstnanců.

O rozsahu tohoto zkrácení nejsou k dispozici dostatečné informace. Meziroční růst zaměstnanosti a změnu nezaměstnanosti v roce 2002 je proto nutné posuzovat velmi opatrně.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Celková zaměstnanost poklesla podle všech dostupných statistik v důsledku racionalizačních opatření a propouštění v odvětvích i jednotlivých podnicích.

Průběžná restrukturalizace, přímé i nepřímé dopady reorganizace armády a připravované omezování počtu pracovníků v bankovníctví, některých službách a státních institucích vedly a povedou i v nejbližším období k dalšímu poklesu počtu zaměstnanců. Ten bude ve výrazně menší míře než dosud kompenzován přírůstkem podnikatelů (osob pracujících na vlastní účet).

V roce 2004 očekáváme pokračování výraznějšího poklesu zaměstnanosti o 0,8 % (*proti 0,5 %*), v roce 2005 jeho zpomalení na 0,3 %.

Nezaměstnanost

Sezónně očištěná registrovaná nezaměstnanost v průběhu roku 2003 vzrůstala, na začátku roku 2004 se její růst zrychlil. Koncem února dosáhla míra nezaměstnanosti 10,9 %. Nadále roste počet dlouhodobě nezaměstnaných. Ze srovnání s údaji VŠPS však lze (nejen na základě rozdílných výsledků obou způsobů zjišťování) dovozovat, že někteří registrovaní nezaměstnaní jsou ekonomicky aktivní v šedé ekonomice.

Růst nezaměstnanosti je přes mnohá opatření, zaměřená zejména na problémové severní regiony, výrazným jevem s velmi negativními sociálními i ekonomickými důsledky nejen pro nezaměstnané, ale i pro celý systém sociálního zabezpečení.

Počet registrovaných nezaměstnaných v průběhu roku 2004 dále mírně poroste, neboť ekonomický tlak na růst produktivity práce bude nadále zvyšovat nároky na kvalifikaci a přizpůsobivost stávajících i nově přijímaných zaměstnanců. Tlak na zvyšování produktivity patrně omezí rovněž absorpci pracovníků do sektoru služeb.

Prodlužování doby odchodu do důchodu rozšiřuje nabídku pracovní síly. Podle posledního vývoje lze u starších osob s nevyhovující kvalifikací očekávat většinou jejich přesun do nezaměstnanosti, ale ani opětovně větší využívání odchodů do předčasného důchodu není v některých regionech vyloučeno.

Podle našich propočtů by za současného nastavení parametrů trhu práce bylo třeba k zastavení růstu nezaměstnanosti dosáhnout ekonomického růstu cca 3,2 – 3,5 %. V roce 2004 proto předpokládáme další zvýšení míry nezaměstnanosti na průměr 10,5 % (*proti 10,3 %*) s koncovou hodnotou 10,7 % (*proti 10,6 %*), v roce 2005 zpomalování růstu na koncových 10,8 % a průměr 10,7 %.

Regionální diference v míře nezaměstnanosti budou přetrvávat vzhledem k nabídkovým rigiditám a

omezené poptávce po nekvalifikované pracovní síle, převažující v problémových regionech.

Domácnosti

(v metodice národních účtů)

Podle předběžných výsledků v roce 2003 objem mezd v nominálním vyjádření vzrostl o 5,8 % (*v souladu s odhadem*), což za podmínek cenové stability vedlo k dosažení reálného růstu o 5,7 %. Jedná se o nejvyšší hodnotu od roku 1996.

Extrémní nárůst reálných mezd umožnil růst reálného disponibilního důchodu o 4,9 %, a stal se tak jedním z faktorů akcelerace výdajů na konečnou spotřebu ve stálých cenách (tempo 5,4 %) a ve svém důsledku i rozhodujícím faktorem zrychlení ekonomického růstu.

Pro posílení sklonu ke spotřebě působily následující faktory - cenová stabilita, široké možnosti čerpání úvěrů, mimořádně příznivá nabídka v obchodních řetězcích, nízké úrokové sazby, ale i méně příznivě očekávání vývoje příjmů, inflace i zaměstnanosti v následujícím roce.

Na druhé straně nominální tempo růstu objemu sociálních dávek v roce 2003 (3,8 % - *proti 4,2 %*) bylo nejnižší za dobu existence systému národních účtů. Příčinou bylo zejména zpomalení růstu nejvýznamnější položky - starobních důchodů. Vlivem nízké inflace však reálný růst dávek přesně odpovídal průměru za posledních 5 let.

Nedá se očekávat, že by podobně příznivá situace přetrvávala i do roku 2004, kdy dojde k obnově inflace. Nominální přírůstek objemu mezd a platů pravděpodobně dosáhne výše 5,6 % (*proti 5,4 %*). Růst objemu sociálních dávek odhadujeme o 3,8 % (*proti 2,4 %*). Přesto poměr průměrného starobního důchodu k průměrné čisté mzdě zůstane vyšší než 50 %.

Nominální tempa růstu jednotlivých položek příjmů domácností tedy budou srovnatelná s tempy v roce 2003. Vlivem inflace však dynamika reálných agregátů poklesne o cca 3 procentní body, což se stane významným limitem ekonomického růstu.

4. Vztahy k zahraničí

(v metodice souhrnné platební bilance)

Podíl deficitu běžného účtu na HDP se v roce 2003 pohyboval pod hranicí 6 %, ve 4. čtvrtletí se zvýšil na 6,5 % HDP (*v souladu s odhadem*). Došlo k meziročnímu zhoršení salda běžného účtu, které bylo způsobeno zvýšením deficitu bilance výnosů a snížením aktiva běžných převodů i bilance služeb. Na druhou stranu se mírně zlepšilo saldo obchodní bilance. V následujících letech bude deficit BÚ stále více

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

určován spíše rostoucím schodkem bilance výnosů než vývojem obchodní bilance.

Deficit obchodní bilance podle celní statistiky na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů se od dosažení maxima v dubnu 2001 (136 mld. Kč) prakticky plynule snižuje i přes razantní posílení koruny v roce 2002 a nepříznivý vývoj dolarových cen ropy. V únoru 2004 dosáhl nejnižší hodnoty od října 1999 - 63,5 mld. Kč.

Přestože v zemích EU dosud nedošlo k zřetelnému obratu z období stagnace k vyšším tempům růstu, vykazuje růst exportu do této oblasti stále vysokou dynamiku. Udržení exportní výkonnosti, která bude ještě podpořena vstupem do EU, prokazuje růst necenové konkurenceschopnosti domácích výrobců. Významně se projevuje náběh nových exportně orientovaných kapacit, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Čenový vliv (pohyb vývozních a dovozních cen včetně změn kurzu) na obchodní bilanci byl příznivý. Vývoj kurzu koruny vůči euru v roce 2003 (mírné oslabení) nepředstavoval již pro obchodní bilanci žádné riziko a meziroční zhodnocení proti USD v roce 2003 (o 16 %) působilo ke zlepšení bilance.

Významným faktorem pro další vývoj zůstává načasování ekonomického oživení v EU a zejména v Německu, kde růst v roce 2003 zůstal nižší proti prognózám ze začátku roku. Předpoklady překonání stávající stagnace se odsunuly na konec roku 2004, kdy se však předpokládá pouze mírné oživení. Přes tyto skutečnosti očekáváme, že se vstupem ČR do EU dojde k výraznějšímu oživení jak vývozu, tak i dovozu.

V roce 2004 očekáváme s ohledem na vývoj v oblasti cen surovin a předpokládaným vývojem kurzu proti roku 2003 mírné snížení schodku obchodní bilance na cca 60 mld. Kč (*proti 62 mld. Kč*), v roce 2005 pak na cca 48 mld. Kč.

Od počátku roku 2002 se snižuje přebytek bilance služeb. Pokles byl zapříčiněn nízkými příjmy z vývozu služeb jednak v oblasti cestovního ruchu, ale hlavně u tzv. ostatních služeb (většinou služby pro podniky – možný vliv zpomalení růstu v EU v předchozích obdobích). S očekávaným oživením ekonomiky v zemích EU v roce 2004 by mělo dojít k mírnému zlepšení bilance služeb.

Bilance výnosů, zahrnující repatriované i reinvestované zisky zahraničních investorů, stále více přispívá k deficitu běžného účtu. Tento vliv na bilanci běžného účtu se bude v čase dále zintenzivňovat.

Bilance převodů byla v roce 2003 ovlivněna mimořádnými událostmi, na straně příjmů přílivem zdrojů na výplaty náhrad za povodňové škody od zahraničních zajišťoven i příspěvkem EU a na straně výdajů platbou za arbitráž s CME. Vliv těchto plateb na bilanci převodů byl vyrovnaný. Od roku 2004 bude ČR příjemcem dalších plateb (kromě stávajících) v souvislosti s členstvím v EU.

V roce 2004 očekáváme podíl schodku běžného účtu na HDP 6,2 % (*proti 6,3 %*), odhad na rok 2005 činí 6,0 % HDP. Tato úroveň by zatím neměla představovat makroekonomické riziko vzhledem k tomu, že deficit je z podstatné části tvořen reinvestovaným ziskem.

5. Úspory a investice

Ukazuje se, že od poloviny roku 1998 dochází k téměř monotónnímu poklesu podílu hrubých národních úspor na HDP. Tento jev zvyšuje riziko nárůstu vnější nerovnováhy při případné vyšší akceleraci míry investic.

Z hlediska podílu jednotlivých sektorů na deficitu běžného účtu platební bilance (viz graf 5.2) v roce 2003 došlo k významnému zhoršení pozice sektoru vlády, ve kterém je největší rozdíl mezi úsporami a investicemi. Vysoký deficit finanční bilance vládního sektoru i snížená míra úspor domácností je zatím plně kompenzována nefinančním a finančním sektorem, kde se tvorba úspor zvyšuje. Vývoj v roce 2003 však již signalizoval riziko toho, že nízká tvorba úspor ve vládním sektoru by v budoucnosti mohla začít generovat nárůst deficitu běžného účtu platební bilance, což by vedlo ke vzniku dvojitého deficitu. Tomuto riziku by měla zabránit reforma veřejných financí.

6. Demografie³

Současná demografická struktura je ze statického pohledu zjevně nepříznivější v celé historii doložené údaji o vývoji populace. Podle nové projekce se dosažení rekordní úrovně podílu počtu obyvatel ve věkové skupině 20 – 59 let posunulo na rok 2005 (viz graf 6.1). Vyskytují se v ní současně početně silné ročníky narozené bezprostředně po 2. světové válce a současně i silná generace ze 70. a 80. let. Vedle toho klesá počet mladých lidí a roste počet seniorů ve věku 60 let a více.

Z dynamického pohledu jsme svědky počátku procesu stárnutí obyvatelstva, který bude eskalovat na konci této dekády. Podíl mladých věkových kategorií se bude nadále snižovat. Příčinou je minulá i současná extrémně nízká míra porodnosti související nejen se změnou životního stylu, ale i s velmi obtížnou dostupností bydlení pro mladé rodiny. Naopak počet i podíl seniorů v populaci poroste v důsledku prodloužení střední délky života. Demografický vývoj představuje riziko pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

³ Zpracováno na základě demografické projekce ČSÚ z roku 2003.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Vyspělé státy, které jsou v podobné dočasně příznivé demografické situaci jako Česká republika, obvykle využívají tohoto stavu k vytváření rezerv na pokrytí budoucího neodvratného procesu stárnutí populace.

Vývoj v ČR po roce 1997 byl naopak charakterizován rostoucím deficitem důchodového účtu a prudkým nárůstem počtu starobních důchodců zejména v kategorii předčasných důchodů. Přitom nepříznivé důsledky růstu počtu seniorů jsou přiměřeným způsobem pokryty zákonem o prodlužování věku odchodu do důchodu.

Ke zmírnění této nepříznivé situace přijala vláda opatření typu parametrické reformy. Od poloviny roku 2001 bylo odstraněno zvýhodnění předčasných a znevýhodnění opožděných odchodů do starobního důchodu. Výsledkem byl na konci roku 2002 meziroční pokles počtu starobních důchodů o 15 tisíc. V roce 2003 se však počet starobních důchodů (a zejména předčasných) opět mírně zvýšil.

V budoucnosti bude vzhledem ke stárnutí obyvatelstva pokračovat enormní tlak na vyrovnanost důchodového účtu. V rámci reformy veřejných financí byly proto přijaty další parametrické reformy – další omezení předčasných důchodů, valorizace důchodů pouze v zákonem požadované výši, pokračování ve zvyšování zákonného věku odchodu do důchodu i po roce 2007 apod.

Z dlouhodobého pohledu považujeme zachování konstantního poměru průměrného důchodu k průměrné mzdě (vyžadující pravidelnou indexaci na úrovni růstu průměrných mezd) za fiskálně neudržitelné. V tomto horizontu bude situace i přes pozitivní výsledky parametrických reforem vyžadovat systémové řešení.

7. Úrokové sazby

V průběhu roku 2003 pokračoval pokles krátkodobých a klientských úrokových sazeb. V srpnu až říjnu dosahovaly svého historického minima, a poté se stabilizovaly anebo pozvolna vzrostly. Cenová stabilita, absence domácích i vnějších inflačních tlaků a klesání úrokových sazeb Evropské centrální banky vedly ke snížení základních sazeb ČNB na dosud nejnižší úroveň.

Úrokový diferenciál na finančních trzích je prakticky nulový. Současná výnosová křivka je rostoucí, v posledních měsících se téměř nemění, signalizuje očekávání stability základních sazeb s určitou možností jejich zvyšování.

Snížení se promítlo do krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním trhu a do změny sklonu výnosové křivky sazeb PRIBOR, která je nyní rostoucí. V posledních týdnech roku 2003 a počátkem roku 2004 však sazby mírně rostly na delším konci výnosové křivky. V roce 2004 předpokládáme postupnou akceleraci inflace, založenou především

na promítnutí daňových úprav, růstu světových cen surovin a na oživení domácí i světové ekonomiky. Nastane tak určité pnutí podél celé délky výnosové křivky na sekundárních finančních trzích a zpětně se projeví tlak na zvýšení základních úrokových sazeb, ale zřejmě až po květnu 2004.

Predikci úrokových sazeb, s ohledem na hloubku poklesu v roce 2003 a zpomalenou reakci cenového vývoje na administrativní opatření přijatá k začátku roku 2004, opět nepatrně snižujeme, i s tím, že ke změně tendence již došlo. Průměrnou hodnotu tříměsíční sazby PRIBOR odhadujeme v roce 2004 na úrovni 2,2 % (proti 2,3 %). Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů, který je podstatně ovlivňován připravovanými a zčásti již realizovanými masivními emisemi státních dluhopisů, ale především obchodováním dluhopisů na zahraničních trzích, odhadujeme v roce 2004 na 4,8 % (predikci neměníme).

Od ledna 2004 ČNB zavedla novou metodiku sledování úrokových sazeb bank vůči klientům podle závazného pokynu ECB/2001/18. Klienty se rozumí pouze sektory nefinančních podniků a domácností včetně neziskových organizací (S.11, S.14 a S.15). Počátkem časových řad úrokových sazeb podle nové metodiky je leden 2004, tímto datem je rovněž ukončeno dosavadní sledování úrokových sazeb. Zpětná rekonstrukce údajů počíná lednem 2001. Pro potřeby analýzy a následné predikce vývoje klientských úrokových sazeb jsme použili, i s ohledem na objemy obchodů, úvěry nefinančním podnikům a vklady domácností. Proto je v navazujících tabulkách a grafech uvedena přetržka upozorňující na změnu metodiky.

Očekáváme, že sazby jednodenních vkladů domácností v průběhu roku 2004 se budou pohybovat na hladině 0,6 % a v roce 2005 na úrovni 1,0 %. Sazby vkladů domácností s dohodnutou splatností v průběhu roku 2004 mírně porostou a budou kolísat kolem průměrné hodnoty 2,1 %, v roce 2005 dosáhnou 2,6 %. Úrokové sazby nefinančním organizacím z celkových stavů úvěrů očekáváme rovněž rostoucí, v roce 2004 na hladině 4,5 %, v roce 2005 na hladině 5,0 %. Jde o první odhady podle nové metodiky, a míra nejistoty je značně poplatná krátkodobé zkušenosti.

8. Vládní sektor

(v metodice GFS - Government Finance Statistics Mezinárodního měnového fondu)

Na základě aktualizace údajů o hospodaření jednotlivých segmentů za rok 2003 došlo v našich odhadech k následujícím změnám:

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Celkový deficit veřejných rozpočtů včetně čistých půjček v roce 2003 meziročně vzrostl o 118,4 mld. Kč a dosáhl 130,1 mld. Kč, tj. 5,4 % HDP. Oproti lednové predikci se jeho odhad snížil o 4,1 mld. Kč, což činí v podílovém vyjádření 0,2 p.b. HDP. Odhadovaný deficit veřejných rozpočtů upravený o čisté půjčky (tj. především o příjmy z privatizace a ostatní operace finančního charakteru) v meziročním srovnání klesl o 23,1 mld. Kč a dosáhl 130,3 mld. Kč, tj. 5,4 % HDP. V porovnání s lednovou predikcí je o 10,1 mld. Kč nižší.

Pokud deficit veřejných rozpočtů očistíme o čisté půjčky a dotace transformačním institucím, což je základní indikátor pro fiskální cílení, pak tento ukazatel v roce 2003 vzrostl o 0,2 p.b. na 4,1 % HDP a činil 99,1 mld. Kč, což je rovněž o 10,1 mld. Kč méně než bylo odhadováno v lednu.

Konsolidovaná daňová kvóta se ve srovnání s lednovou predikcí nezměnila a činila 37,1 % HDP. Podíl výdajů bez čistých půjček v roce 2003 dosáhl 46,3 % HDP a jeho odhad se tak oproti lednu (46,4 %) téměř nezměnil.

Změny ve srovnání s lednem byly dány následujícími faktory:

- Na základě zpřesněných dat se o 2,6 mld. Kč zlepšil deficit územně samosprávných celků. Aktualizace se týkala zejména příjmové strany, kde byla upřesněna data (zvýšení oproti lednu o 24,9 mld. Kč), ke změně došlo zejména u položky příjmy z prodeje akcií.
- Ke zlepšení deficitů došlo také u obou privatizačních fondů a Státního fondu rozvoje bydlení.
- Zlepšil se také odhad deficitu veřejného zdravotního pojištění, což bylo dáno o 1,4 mld. Kč vyššími příjmy, než činil lednový odhad.

Deficit státního rozpočtu (bez operací Národního fondu) se ve srovnání s lednovou predikcí nezměnil a činil 109,1 mld. Kč. Ke zpřesnění došlo pouze u struktury příjmové a výdajové strany.

Celkový deficit vládního sektoru v nominálním i podílovém vyjádření byl v roce 2003 nejvyšší v historii České republiky, a to i přesto, že daňové příjmy se vyvíjely příznivě a mírně se zpomalila výdajová dynamika.

Podíl příjmů vládního sektoru na HDP ve srovnání s rokem 2002 klesl o 4,4 p.b. a činil 42,2 %. Hlavním důvodem je pokles privatizačních příjmů, které byly o 101,9 mld. Kč nižší než v roce 2002. Základní příčinou prohlubování deficitů stále zůstává rostoucí podíl mandatorních výdajů. Nejvyšší podíl na celkových výdajích veřejných rozpočtů mají transfery obyvatelstvu včetně neziskových institucí.

Ve vývoji vládního sektoru je možné identifikovat také některé pozitivní znaky. Ve srovnání s rokem 2002 se zlepšila běžná bilance

o 1,1 p.b. a běžný deficit činil 0,6 % HDP. Zlepšila se také primární bilance⁴ (meziroční pokles o 1,4 p.b.), jejíž schodek v roce 2003 dosáhl 4,6 % HDP. Vývoj primárního deficitu svědčí o zmírnění expanzivnosti fiskální politiky.

Vládní dluh ke konci roku 2003 činil 554,2 mld. Kč (*proti 554,3 mld. Kč*) – tedy 23,0 % HDP. Meziroční růst vládního dluhu v nominálním vyjádření v roce 2003 činil 24,7 %, což je nejvyšší nárůst od roku 1993. V relaci k HDP se vládní dluh meziročně zvýšil o 3,5 p.b.

K podstatně výraznější změně dochází u odhadů pro rok 2004, hodnocení vývojových trendů však zůstává bez zásadních změn. Strukturální problémy veřejných rozpočtů budou přetrvávat i v roce 2004. Na straně příjmů dochází již třetím rokem k nárůstu složené daňové kvóty, která vzroste o 0,3 p.b. na 37,4 % HDP. Stále přetrvává zatížení výdajové strany rostoucím podílem sociálních mandatorních výdajů, zatímco náklady spojené s transformací postupně doznívají. Nedojde k výraznějšímu přiblížení mezi podílem běžných příjmů na HDP (38,7 %) a podílem výdajů na HDP (47,3 %).

Saldo veřejných rozpočtů včetně čistých půjček odhadujeme na -161,3 mld. Kč (*oproti -139,0 mld. Kč*), resp. 6,3 % HDP. Po očištění o čisté půjčky se schodek vládního sektoru ve srovnání s rokem 2003 prohloubí a dosáhne 180,4 mld. Kč, tj. 7,0 % HDP. Také odhadovaný deficit bez zahrnutí čistých půjček a dotací transformačním institucím meziročně vzroste na 156,1 mld. Kč, tj. 6,1 % HDP. Růst deficitu běžné bilance se ve srovnání s rokem 2003 zrychlí a její záporné saldo bude činit 1,9 % HDP. Saldo primární bilance se meziročně také prohloubí (o 1,3 p.b.) a dosáhne 5,9 % HDP.

Oproti lednu se naše prognóza celkového salda vládního sektoru zhoršila o 22,4 mld. Kč, ke zhoršení došlo také u deficitu vládního sektoru očištěného o čisté půjčky o 23,2 mld. Kč. Tyto změny mají příčinu zejména na výdajové straně vládního sektoru, především ve zvýšení očekávaného deficitu u státních fondů.

Státní fond dopravní infrastruktury převedl uspořené prostředky z roku 2003 ve výši 15 mld. Kč do výdajů roku 2004 (což mu umožňují rozpočtová pravidla) a o tuto částku se také zvýšil jeho očekávaný deficit. Obdobná situace je také u Státního fondu životního prostředí, který díky převodu uspořené prostředků z minulého roku očekává o 3,7 mld. Kč vyšší deficit, než tomu bylo v lednu. Chování státních fondů znesnadňuje nejen tvorbu prognóz, ale bude také mít negativní dopad na kredibilitu fiskálního cílení. K častým změnám

⁴ Deficit bez čistých půjček je očištěn o výdaje spojené s úroky z vládního dluhu.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

očekávaných výsledků hospodaření dochází také u Národního fondu, který obtížně predikuje realizaci programů spolufinancovaných EU. Naopak k žádné změně doposud nedošlo u předpokládaného schodku státního rozpočtu (bez operací Národního fondu), který je nadále očekáván ve výši 115,0 mld. Kč, tj. 4,5 % HDP.

Deficity veřejných rozpočtů akcelerují růst dluhu i přesto, že k jejich financování jsou používány privatizační a jiné jednorázové příjmy.

Vývoj veřejného dluhu kopíruje vývoj hospodaření veřejných rozpočtů. Dynamika růstu vládního dluhu sice mírně zpomalí, nadále však zůstává vysoká (24,2 %). Očekávaný dluh vlády bude činit 688,0 mld. Kč, v podílovém vyjádření v porovnání s rokem 2003 se zvýší o 3,8 p.b. na 26,8 % HDP. Podíl státního dluhu na celkovém veřejném zadlužení stejně jako v předchozích letech poroste a dosáhne 87,3 %. Následovat budou z hlediska váhy na celkovém vládním dluhu územní samosprávné celky, u kterých se zadlužení v roce 2004 zvýší o dalších téměř 10 mld. Kč.

Nejrychleji meziročně poroste dluh mimorozpočtových fondů, který bude více než šestkrát vyšší než v roce 2003. Rok 2004 je pro FNM z hlediska zajištění disponibilních finančních zdrojů velmi obtížný. V případě, že nebudou realizovány dodatečné privatizační příjmy nebo nedojde k výraznému přizpůsobení výdajů, může dojít k zadlužení Fondu.

Nejméně zatěžují vládní dluh zdravotní pojišťovny, jejichž závazky vůči zdravotnickým zařízením však nejsou součástí dluhu. Nevybilancovanost je průvodním a trvalým jevem systému zdravotního pojištění, který není schopen s využitím vlastních zdrojů udržet dlouhodobou rovnováhu a patří tak k rizikovým faktorům budoucího vývoje veřejných financí.

9. Světová ekonomika

Scénář vývoje světové ekonomiky je založen na Jarní ekonomické prognóze EK.

Perspektivy růstu světové ekonomiky se během 1. čtvrtletí 2004 zlepšily, růst je však nerovnoměrný.

Americká ekonomika v roce 2003 zaznamenala růst HDP o 3,2 % (*proti 2,8 %*), růst ve 3. čtvrtletí byl nejvyšší za 19 let. Jde o reakci na razantní prorůstovou fiskální i monetární politiku. Růst spotřeby byl povzbuzen daňovými škrtky, vojenské výdaje znamenaly další impuls.

Riziko však představuje zvýšený deficit běžného účtu, překračující 5 % HDP, doprovázený prudce se zvyšujícím deficitem rozpočtu, který se k pětiprocentní hranici rychle přibližuje. Deficit může vést ke zvýšení úrokových sazeb, které by následně přibrzdily ekonomický růst. Dynamice ekonomiky zatím neodpovídá tempo tvorby nových míst.

Růst pro rok 2004 v USA EK odhaduje na 4,2 % (*4,0 %*), pro rok 2005 se očekává 3,2 %.

V EU se růst v 1. pololetí 2003 fakticky zastavil. Stagnací byly zasaženy Itálie, Holandsko, Francie, Dánsko a postížena byla také německá ekonomika, která dokonce zaznamenala v roce 2003 pokles o 0,1 %. Vláda SRN v obtížné situaci prosadila na podzim program reform veřejných financí (zdravotního systému, snížení podpor v nezaměstnanosti, zmírnění ochrany před propuštěním).

Unie trpí nedostatečnou vnitřní poptávkou, růst tak závisí převážně na exportu. Tomu přirozeně škodí posilování eura (od počátku 2002 asi o 20 % proti USD). Tři největší ekonomiky eurozóny, německá, francouzská a zřejmě i italská, v tomto roce překročily tříprocentní strop deficitu veřejných financí, vyžadovaný Paktem stability. V eurozóně přetrvával jednoprocentní úrokový diferenciel vůči USD.

Pro rok 2004 se očekává pro EU-15 růst HDP o 2,0 % (*proti 1,7 %*) a pro rok 2005 o 2,4 %. Růst HDP v SRN by se měl podle odhadu v roce 2004 zvýšit na 1,5 % (*proti 1,4 %*). K hlavním rizikům tohoto spíše optimistického scénáře patří jednak možnost dalšího posilování eura (nad hranici 1,30 USD za euro), jednak další vzestup cen ropy.

Středoevropské ekonomiky si i nadále zachovaly vyšší dynamiku než západní Evropa. Před vstupem do EU však všechny zápolí s konsolidací veřejných rozpočtů.

V Polsku byl rok 2003 ve znamení silícího oživení (2,2 %, 3,8 %, 3,9 % v prvních třech čtvrtletích meziročně). Růst byl tažen exportem, kterému pomáhalo razantní znehodnocení zlotého a snížení úroků. Nezaměstnanost zůstala velmi vysoká. Pokles pod 19 % se očekává až v roce 2005. Pro rok 2004 se zvyšuje odhad růstu na 4,6 % (*proti 3,6 %*), pro rok 2005 se předpokládá 4,8 %. Rizikem je překonání nastalé vládní krize, související se vstupem do EU.

V Maďarsku došlo v roce 2003 ke zpomalení, ekonomika vzrostla o 2,9 % (*proti 2,7 %*). Problémy nastaly kvůli poklesu zahraničních investic, který byl vyvolán vysokým schodkem platební bilance (6 % HDP) i deficitem veřejných rozpočtů (přes 9 % v roce 2002). Devalvace forintu z počátku června měla napomoci exportu, ale forint začal na podzim rychle slábnout a centrální banka musela intervenovat a prudce zvýšit úroky. Pro rok 2004 se odhaduje růst na 3,2 % (*beze změny*), pro rok 2005 na 3,4 % (*3,8 %*).

Slovenská ekonomika je nejrychleji rostoucí v regionu. Růst HDP dosáhl 4,4 % v roce 2002 a 4,2 % (*proti 4,0 %*) v roce 2003. Byl tažen zejména exportem a investicemi. Vláda zahájila velmi ambiciózní konsolidaci veřejných financí. Současně se inflace, vlivem deregulací, dostala do rozmezí 8-

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

9 % (ze 3,3 % v roce 2002). Kritickým bodem projektu je zřejmě zachování sociálního smíru v podmínkách radikální reformy. Stále vysoká zůstává nezaměstnanost, která má navíc výraznou regionální dimenzi. V roce 2003 však poprvé počala klesat. Pro rok 2004 se předpokládá se růst HDP o 4,0 % (*proti 4,1 %*), pro rok 2005 pak o 4,1 %.

Nervozita na trhu s ropou přetrvávala od období války v Iráku. Nesplnil se předpoklad o rychlé obnově dodávek z Iráku. Průměrná cena za rok 2003 byla 28,8 USD za barel ropy Brent a růstový trend koncem roku naznačoval vzestup v následujícím období. Cena v prvním čtvrtletí 2004 dosáhla 31,0 USD. Zdá se že OPEC, ale i další produkující země opět mají ceny do značné míry pod kontrolou a případný pokles bude jen pomalý. Pro rok 2004 se očekává nárůst průměrné ceny na 31,1 USD (*proti 27,8 USD*) a v horizontu roku 2005 pomalý pokles k úrovni cca 29 USD.

10. Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2002 vychází ze statistik OECD a Eurostatu, který v prosinci 2003 provedl přepočty časových řad parit kupní síly za členské i přistupující země EU. Od roku 2003 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Vzhledem k tomu, že ve většině přistupujících zemí dochází, podobně jako v ČR (viz kap. CI), k procesu harmonizace národních účtů se standardy Eurostatu, je nezbytné přistupovat k výsledkům těchto propočtů s velkou dávkou obezřetnosti.

Porovnání ekonomické úrovně jednotlivých zemí je většinou prováděno pomocí parity kupní síly, což je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

V roce 2003 HDP České republiky vztažený na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly dosáhl cca 15 900 USD, což odpovídá dosažení cca 59 % ekonomické úrovně EU-15. Ostatní střeoevropské přistupující země (s výjimkou Slovinska) mají nižší ekonomickou úroveň v porovnání s ČR.

Proces ekonomické konvergence ČR směrem ke státům EU je ze střednědobého pohledu poněkud nevyrovnaný (viz graf 12.1) vlivem velikých výkyvů v ekonomické dynamice v devadesátých letech. V roce 2003 byl naopak urychlen výrazným zpomalením růstu v zemích EU.

Alternativní přepočty prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny (jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti) a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhad HDP na obyvatele v roce 2003 pak činí cca 8 400 USD, což je 30 % úrovně EU-15. V tomto vyjádření dosahuje česká ekonomika zhruba tři pětin výkonu ekonomik Řecka, Portugalska či Slovinska.

Rozdíl mezi přepočtem pomocí běžné parity kupní síly a pomocí směnného kurzu je dán komparativní cenovou hladinou HDP. Ta je v České republice i přes nedávné zhodnocení směnného kurzu stále ještě poměrně nízká, dosahuje pouze cca dvou třetin úrovně nejméně rozvinutých zemí EU a cca 50 % vzhledem k EU-15.

Sbližování cenových hladin je trvalým trendem, korelovaným s procesem ekonomické konvergence. Je však limitováno konkurenceschopností ekonomiky v mezinárodním porovnání.

D. Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí, zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Průběžně jsou z veřejně přístupných datových zdrojů sledovány prognózy 14 institucí. Z toho je 8 institucí tuzemských (ČNB, tuzemské banky a pobočky zahraničních bank, investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF, panel časopisu Economist, zahraniční banky). Shrnutí předpovědi je uvedeno v tabulce:

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		leden 2004			duben 2004
		min.	max.	konsenzus	predikce MF
Hrubý domácí produkt (2004)	%, s.c.	2.4	3.4	3.0	2.8
Hrubý domácí produkt (2005)	%, s.c.	3.2	4.1	3.5	3.1
Průměrná míra inflace (2004)	%	2.6	3.5	3.1	3.1
Průměrná míra inflace (2005)	%	2.4	3.2	2.8	2.8
Míra reg. nezaměstnanosti (2004)	konec r. v %	9.9	11.2	10.4	10.7
Míra reg. nezaměstnanosti (2005)	konec r. v %	9.7	9.8	9.8	10.8
Podíl BÚ na HDP (2004)	%	-7.0	-4.9	-5.9	-6.2
Podíl BÚ na HDP (2005)	%	-7.4	-4.7	-6.2	-6.0

Prognózy růstu HDP zůstávají v posledním období poměrně stabilní. Domácí instituce jsou ve svém odhadu pro oba dva roky mírně nad konsenzuální předpovědí na rozdíl od institucí zahraničních. Rozdíly však nejsou statisticky významné. Dubnová predikce MF ČR patří k těm nejopatrnějším, a to pro oba dva sledované roky.

U předpovědi průměrné míry inflace panuje absolutní shoda konsenzuální předpovědi a predikce MF ČR. Pro rok 2004 předpovědi činí 3,1 %. V souvislosti se vstupem do EU tedy ani nezávislé instituce neočekávají žádný dramatický cenový skok. Pro rok 2005 je odhadován mírný pokles, a to opět ve shodě. Zahraniční instituce předpovídají v obou obdobích nižší míry inflace o 0,3 procentního bodu.

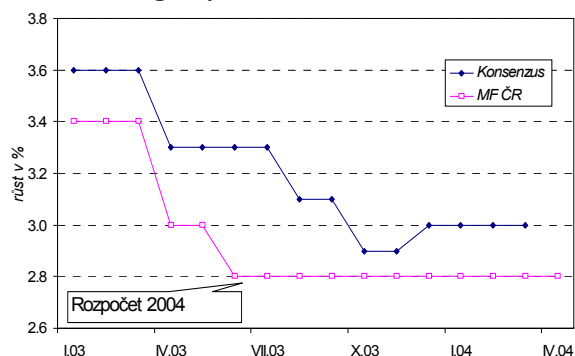
Míru nezaměstnanosti pro rok 2004 konsenzuální předpověď očekává ve výši 10,4 % a poslední úpravy jsou všechny směrem nahoru, což odráží neutěšenou současnou i očekávanou situaci na trhu práce. Konsenzuální předpověď pro rok 2005 je

ovlivněna tím, že zatím jsou k dispozici pouze prognózy dvou institucí. (Vývoj na trhu práce v ČR – narozdíl např. od USA – zřejmě zatím zůstává na okraji zájmu soukromých makroekonomických pracovišť.) Přesto je zřetelný nesoulad v trendu – instituce odhadují zlepšení, MF ČR mírně zhoršení.

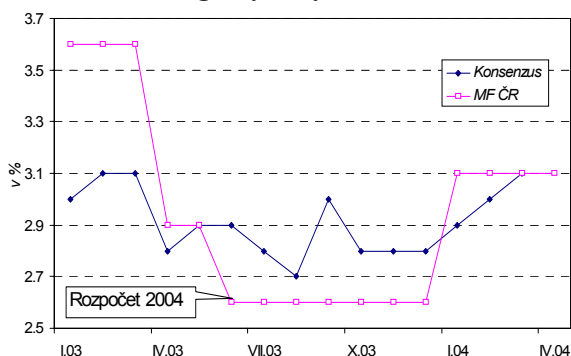
U předpovědi podílu běžného účtu platební bilance na HDP na rok 2004 i 2005 jsou zahraniční instituce mírně optimističtější, i když i ony v poslední době své odhady snižují. Protože ne všechny instituce předpovídají hodnotu tohoto ukazatele pro oba roky, zdá se, jakoby odhad podílu byl pro rok 2005 horší než pro rok 2004. Ovšem tam, kde libovolná instituce ze sledovaného vzorku uvádí obě dvě čísla, vždy je odhad deficitu pro rok 2005 menší. Tomu odpovídá i predikce MF ČR.

Celkově je možné konstatovat, že dubnová predikce MF ČR je v souladu s konsenzuální prognózou.

Graf D.1: Prognózy růstu HDP na rok 2004

Graf D.2: Prognózy míry inflace na rok 2004

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.1: HDP ve stálých cenách - roční

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
					<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výchled</i>	<i>Výchled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1414,4	1421,0	1467,3	1512,6	1542,2	1587,2	1631	1682	1738	1799
		99,0	100,5	103,3	103,1	102,0	102,9	102,8	103,1	103,3	103,5
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	763,1	776,2	795,3	824,3	857,2	903,9	930	959	992	1026
		98,4	101,7	102,5	103,6	104,0	105,4	102,9	103,1	103,4	103,4
Výdaje vládních inst. na spotř.	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	260,3	266,2	263,6	277,7	293,5	293,6	293	293	292	292
		95,6	102,3	99,0	(105,3)	105,7	100,0	99,8	99,8	99,8	99,9
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	481,4	467,4	511,2	547,8	554,9	577,9	609	640	668	699
		97,4	97,1	109,4	(107,2)	101,3	104,1	105,5	105,1	104,3	104,7
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	467,9	463,1	487,9	514,9	518,2	537,1	563	590	615	643
		100,7	99,0	105,3	(105,5)	100,6	103,7	104,8	104,7	104,3	104,5
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	13,5	4,3	23,4	32,9	36,7	40,7	46	51	53	57
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-90,4	-88,7	-102,9	-137,3	-163,5	-188,2	-202	-210	-214	-217
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	962,6	1021,3	1195,5	1337,4	1374,4	1466,1	1583	1707	1841	1984
		110,0	106,1	117,0	111,9	102,8	106,7	108,0	107,9	107,8	107,8
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1053,0	1110,1	1298,4	1474,7	1537,9	1654,2	1784	1918	2055	2201
		106,6	105,4	117,0	113,6	104,3	107,6	107,9	107,5	107,1	107,1
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1504,8	1509,8	1570,2	1649,9	1705,7	1775,3	1833	1892	1952	2016
		97,6	100,3	104,0	105,1	103,4	104,1	103,2	103,2	103,2	103,3
Příspěvky k růstu HDP:											
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	-2,6	0,4	4,3	5,4	3,7	4,5	3,6	3,6	3,6	3,7
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	-1,7	1,3	1,2	2,9	3,2	3,0	1,6	1,7	1,9	1,9
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-0,9	-1,0	3,1	2,5	0,5	1,5	2,0	1,9	1,7	1,8
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	1,6	0,1	-1,0	-2,3	-1,7	-1,6	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2

Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Data o spotřebě vlády a hrubé tvorbě fixního kapitálu za rok 2001 nejsou zcela srovnatelná s předchozími lety vzhledem k metodické změně (bitevntky L159), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C.1.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 1.2: HDP ve stálých cenách – čtvrtletní

		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	379,0	408,9	401,2	398,1	389	420	412	409
		102,5	102,6	103,4	103,1	102,7	102,8	102,8	102,9
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	210,1	224,0	233,9	235,9	216	230	241	243
		105,3	105,4	106,6	104,5	103,0	102,8	103,1	102,8
Výdaje vládních inst. na spotř.	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	62,2	71,5	72,4	87,4	62	71	72	87
		99,9	101,3	97,1	101,6	100,0	99,8	99,8	99,8
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	134,1	149,9	144,4	149,5	141	157	152	158
		100,7	106,0	103,4	106,2	105,3	105,0	105,5	106,0
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	113,1	132,2	133,6	158,2	119	139	140	166
		101,5	103,1	104,7	104,8	105,0	104,8	104,8	104,8
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	21,0	17,7	10,8	-8,8	22	19	12	-7
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-27,5	-36,4	-49,6	-74,7	-31	-39	-53	-79
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	353,9	366,1	357,6	388,4	380	400	383	420
		104,8	104,4	108,5	109,0	107,5	109,1	107,1	108,0
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	381,4	402,6	407,2	463,1	411	438	437	498
		105,0	106,9	108,6	109,5	107,8	108,9	107,2	107,6
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	406,5	445,4	450,7	472,8	420	459	466	488
		102,9	104,9	104,0	104,5	103,3	103,1	103,3	103,3
Příspěvky k růstu HDP:									
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	3,1	5,2	4,4	5,2	3,5	3,3	3,7	3,9
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	2,8	3,1	3,2	3,0	1,7	1,5	1,8	1,6
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	0,3	2,1	1,2	2,3	1,9	1,8	2,0	2,3
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	-0,5	-2,6	-1,1	-2,1	-0,8	-0,6	-1,0	-1,0

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.3: HDP v běžných cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
							Předb.	Předb.	Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	1567,0	1679,9	1839,1	1902,3	1984,8	2175,2	2275,6	2410,1	2563	2730	2911	3114
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	107,2	109,5	103,4	104,3	109,6	104,6	105,9	106,4	106,5	106,7	106,9
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	818,2	899,9	966,1	1019,2	1074,1	1155,6	1200,6	1267,8	1346	1427	1513	1603
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,4	105,5	105,4	107,6	103,9	105,6	106,2	106,0	106,0	106,0
Výdaje vládních inst. na spotř.	<i>mld. Kč</i>	312,5	332,5	342,4	373,3	388,3	436,0	487,1	518,9	542	568	590	615
	<i>předch.r.=100</i>	113,6	106,4	103,0	109,0	104,0	(112,3)	111,7	106,5	104,5	104,7	103,9	104,3
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	679,5	720	764	806	856
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	(109,1)	99,7	106,1	106,0	106,0	105,5	106,2
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	627,7	662	699	737	781
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	(107,4)	99,3	104,7	105,5	105,6	105,3	106,1
- změna zásob a cenností	<i>mld. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	51,8	58	64	69	74
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	-100,4	-100,0	-22,1	-24,3	-66,3	-58,7	-52,6	-56,2	-45	-29	3	40
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,3	1483,0	1591,0	1733	1871	2021	2215
	<i>předch.r.=100</i>	111,1	115,4	113,8	106,6	120,2	111,1	96,3	107,3	108,9	107,9	108,1	109,6
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	923,7	1049,7	1103,0	1176,9	1452,2	1598,0	1535,6	1647,1	1778	1899	2018	2175
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	113,6	105,1	106,7	123,4	110,0	96,1	107,3	107,9	106,8	106,3	107,8
Hrubý národní důchod¹⁾	<i>mld. Kč</i>	1549,7	1659,7	1804,0	1855,6	1931,9	2091,7	2151,8	2293,5	2429	2582	2749	2946
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	107,1	108,7	102,9	104,1	108,3	102,9	106,6	105,9	106,3	106,5	107,2
Saldo prvotních důchodů²⁾	<i>mld. Kč</i>	-17,3	-20,2	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-123,8	-116,6	-134	-147	-162	-167

¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek).

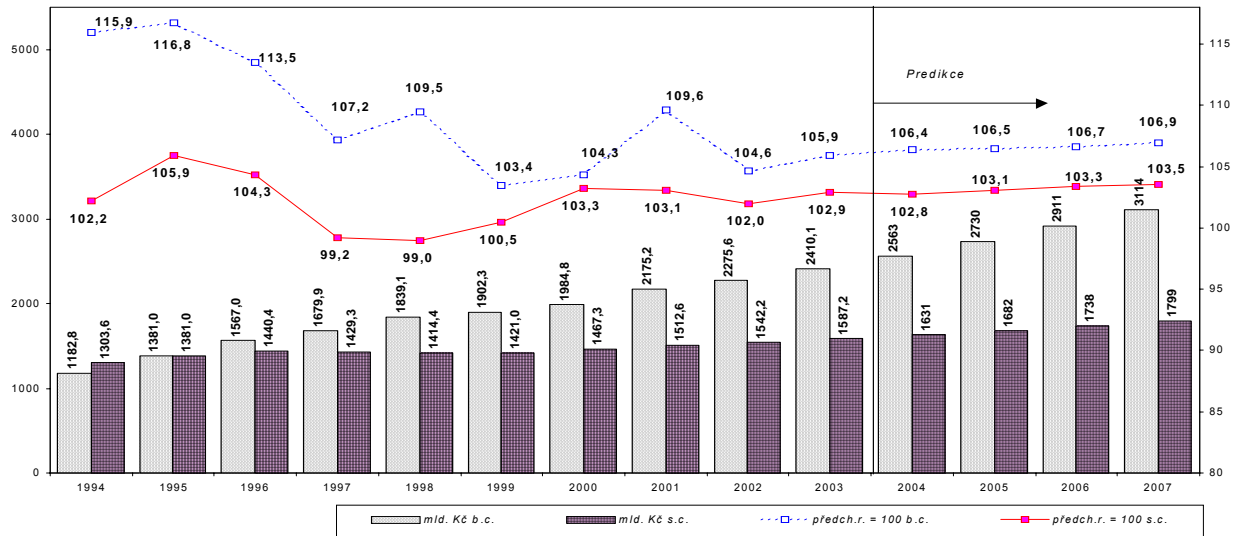
²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd, čistých daní z výroby a dovozu a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka 1.4: HDP v běžných cenách – čtvrtletní

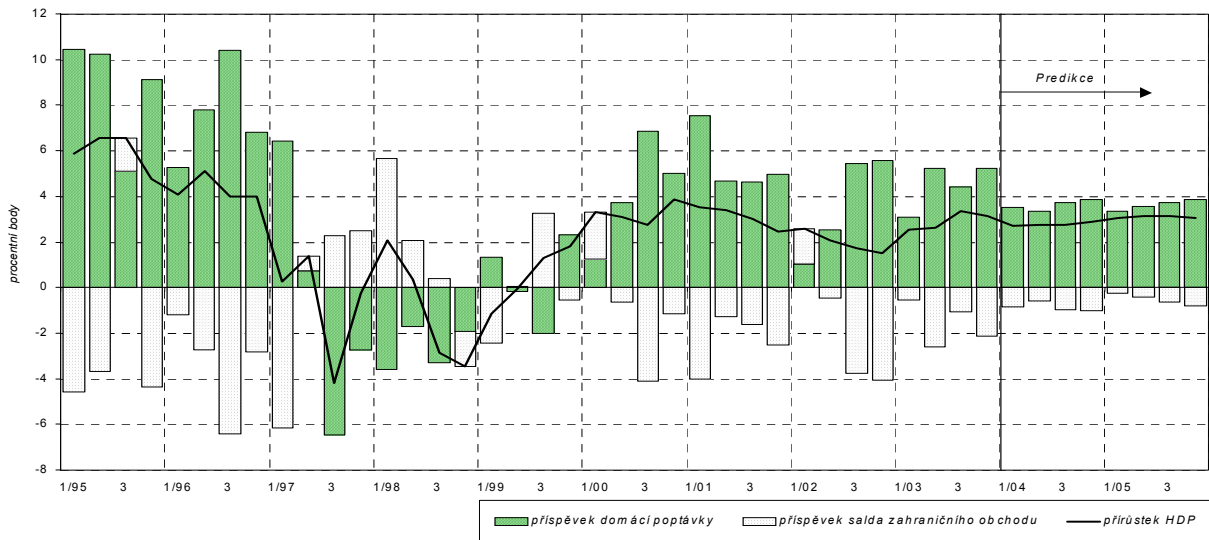
		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	556,9	615,1	607,0	631,1	594	653	646	671
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,3	105,6	106,5	107,1	106,6	106,1	106,5	106,3
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč</i>	298,8	313,0	325,6	330,4	315	331	348	353
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	105,1	105,3	106,5	105,5	105,4	105,9	106,7	106,7
Výdaje vládních inst. na spotř.	<i>mld. Kč</i>	103,3	132,0	123,4	160,2	109	137	130	166
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	108,7	108,9	104,6	104,8	105,5	103,7	105,3	103,8
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	155,8	179,1	173,5	171,1	164	191	183	183
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,9	107,9	105,8	109,5	105,0	106,7	105,3	106,8
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	129,9	156,3	160,0	181,5	137	165	169	191
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	101,4	104,1	106,5	106,3	105,6	105,4	105,4	105,4
- změna zásob a cenností	<i>mld. Kč</i>	26,0	22,8	13,4	-10,4	26	26	14	-9
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	-1,0	-9,0	-15,5	-30,7	6	-6	-14	-31
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	381,5	394,7	391,8	422,9	415	437	422	458
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,4	104,6	111,2	111,1	108,9	110,8	107,6	108,4
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	382,5	403,7	407,3	453,6	409	444	436	489
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,8	106,4	110,0	109,6	107,0	110,0	107,0	107,9

1 Ekonomický výkon

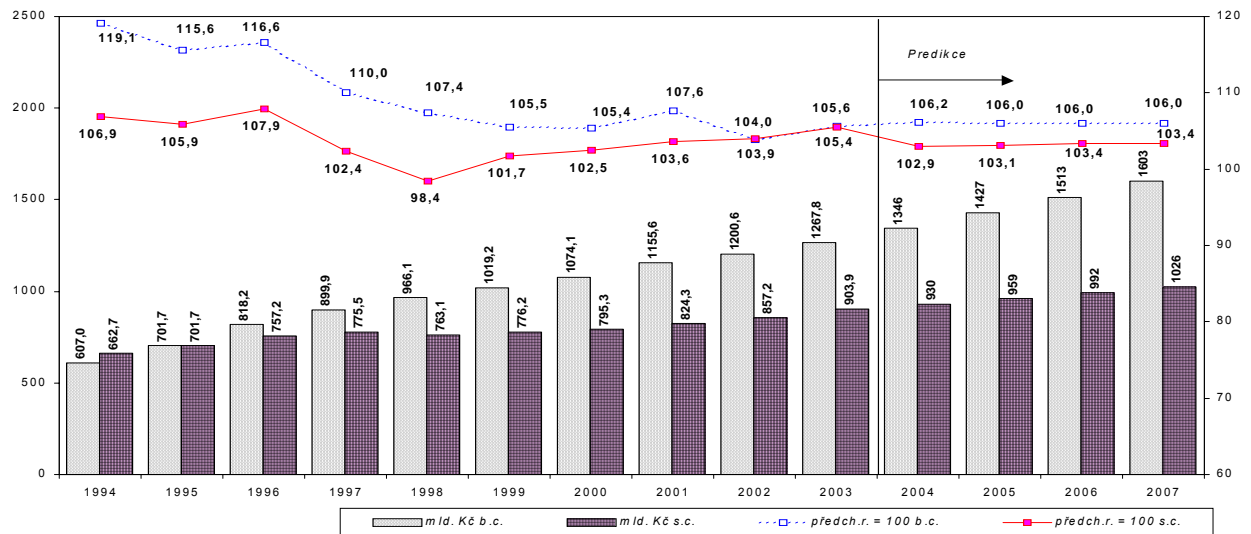
Graf 1.1: Hrubý domácí produkt

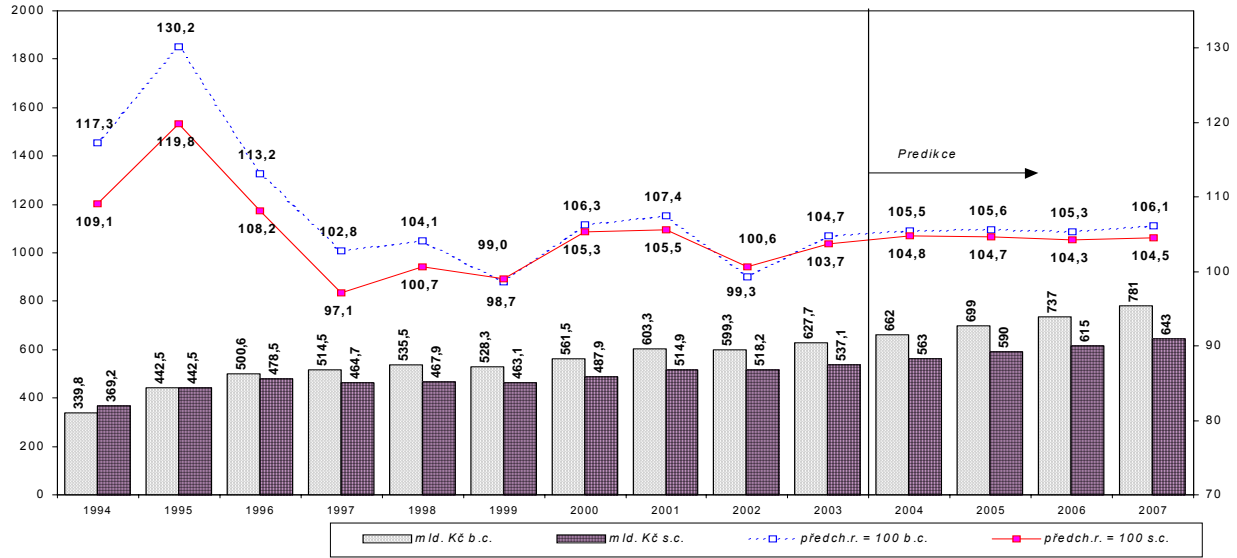
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt ve stálých cenách, rozklad meziročního růstu

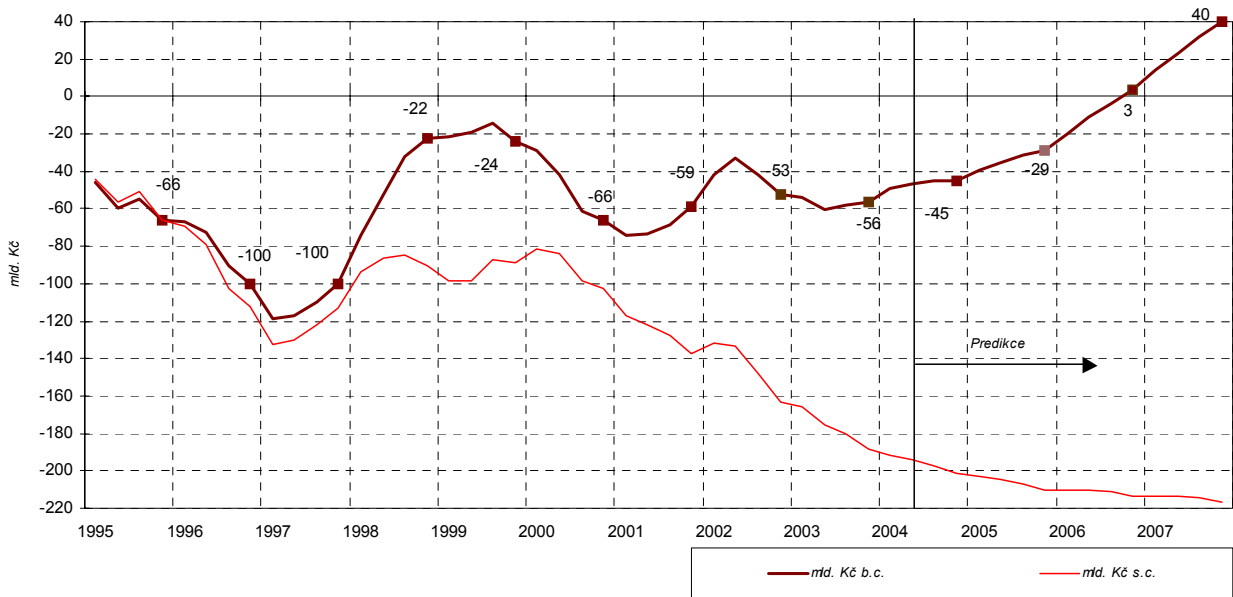
Graf 1.3: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

Graf 1.4: Hrubá tvorba fixního kapitálu

Graf 1.5: Saldo zahraničního obchodu zbožím a službami
roční klouzavé úhrny

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb - roční

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
								<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	85,2	94,2	96,2	100,0	104,7	106,6	106,7	110,0	113,2	116,0
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1	2,8	2,5
koncem roku	<i>průměr 2000=100</i>	88,9	94,8	97,3	101,2	105,3	105,9	107,0	111,0	113,6	116,5
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	10,0	6,6	2,6	4,0	4,1	0,6	1,0	3,8	2,3	2,6
-- z toho příspěvek	<i>proc. body</i>	4,5	5,4	1,4	1,8	2,3	0,7	0,3	1,5	0,8	1,0
administrativních opatření ¹⁾											
HICP ²⁾	<i>průměr 2000=100</i>	86,2	94,5	96,2	100,0	104,5	106,0	105,9	108,9	111,8	114,2
	<i>růst v %</i>	8,0	9,7	1,8	3,9	4,5	1,4	-0,1	2,8	2,6	2,2
Ceny průmyslových výrobců											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	90,0	94,4	95,3	100,0	102,8	102,3	101,9	104,0	105,6	106,4
	<i>předch.r.=100</i>	104,9	104,9	101,0	104,9	102,9	99,5	99,7	102,0	101,6	100,8
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 1995=100</i>	117,5	130,0	133,9	135,3	143,8	147,6	151,8	157,2	162,3	167,5
	<i>předch.r.=100</i>	108,0	110,6	103,0	101,1	106,3	102,6	102,9	103,5	103,3	103,2
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 1995=100</i>	116,0	126,6	131,3	135,0	140,2	140,1	140,3	144,7	148,8	152,5
	<i>předch.r.=100</i>	107,4	109,1	103,7	102,8	103,8	99,9	100,1	103,2	102,8	102,5
Spotřeba vlády	<i>průměr 1995=100</i>	122,1	131,6	140,2	147,3	157,0	165,9	176,7	185,0	194,0	202,0
	<i>předch.r.=100</i>	111,3	107,8	106,6	105,0	106,6	105,7	106,5	104,7	104,9	104,1
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 1995=100</i>	110,7	114,4	114,1	115,1	117,2	115,7	116,9	117,6	118,6	119,8
	<i>předch.r.=100</i>	105,8	103,4	99,7	100,9	101,8	98,7	101,0	100,6	100,9	101,0
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	108,5	112,3	112,9	115,9	115,1	107,9	108,5	109,5	109,6	109,8
	<i>předch.r.=100</i>	105,7	103,5	100,5	102,7	99,3	93,7	100,6	100,9	100,1	100,2
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	106,2	104,8	106,0	111,8	108,4	99,9	99,6	99,6	99,0	98,2
	<i>předch.r.=100</i>	105,2	98,6	101,2	105,5	96,9	92,1	99,7	100,1	99,4	99,2
Směnné relace	<i>průměr 1995=100</i>	102,1	107,2	106,4	103,7	106,2	108,1	109,0	109,9	110,6	111,8
	<i>předch.r.=100</i>	100,5	105,0	99,3	97,4	102,5	101,7	100,9	100,8	100,7	101,1

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

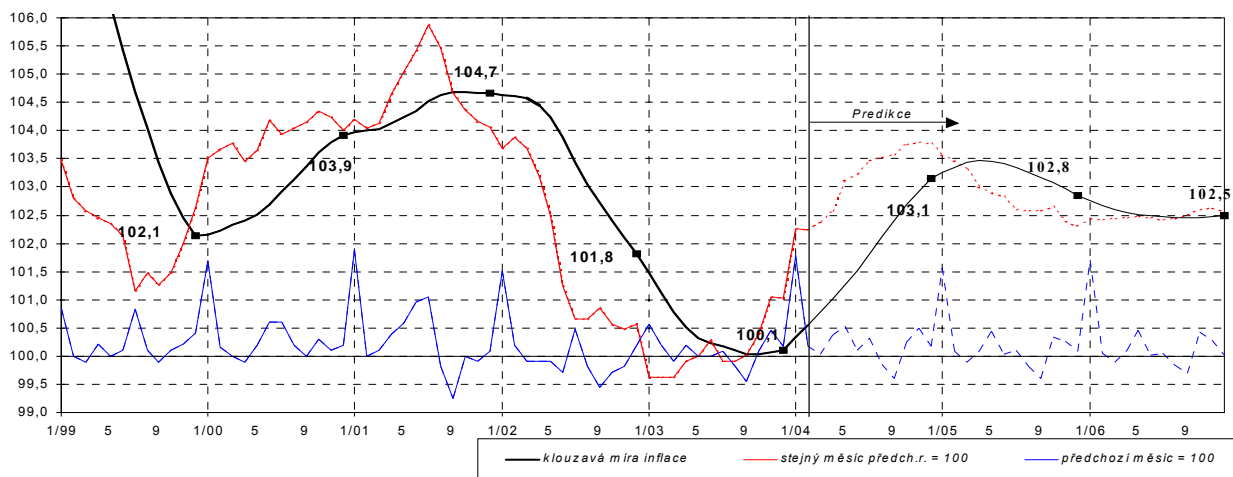
²⁾ HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen. Slouží k posouzení cenové stability podle Maastrichtských kritérií.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

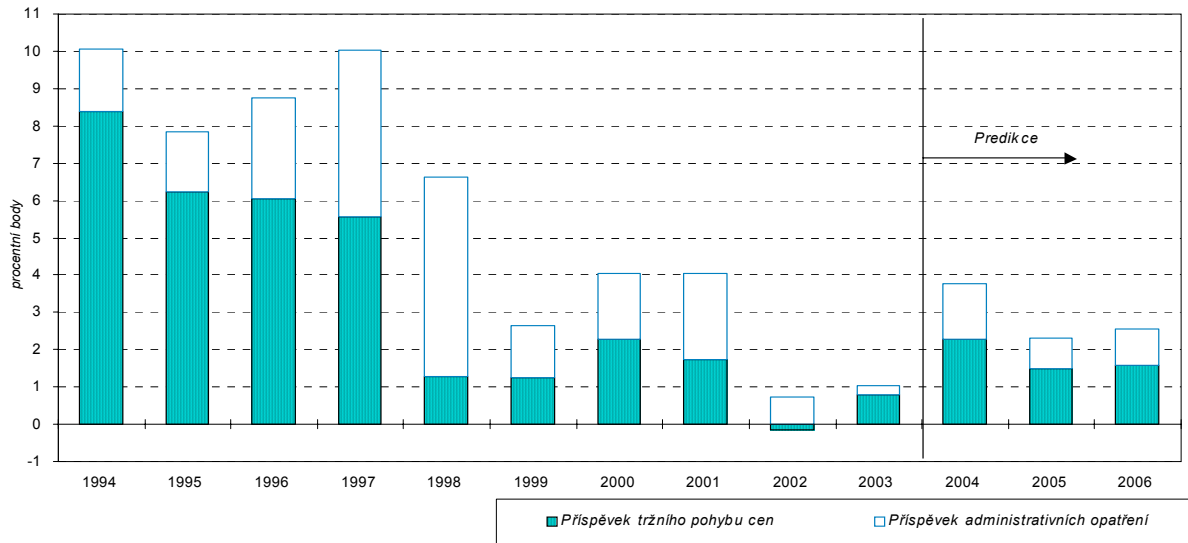
		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	106,6	106,8	106,6	106,7	109,0	110,0	110,4	110,7
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,6	100,1	99,9	100,8	102,3	103,0	103,5	103,8
HICP (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	105,9	106,1	105,9	105,8	108,0	109,0	109,3	109,5
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,4	99,7	99,8	100,5	102,0	102,7	103,3	103,5
Ceny průmyslových výrobců (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	102,3	101,6	101,4	102,5	103,9	103,8	103,6	104,6
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,4	99,3	99,7	100,4	101,6	102,2	102,2	102,0
Deflátoři	<i>průměr 1995=100</i>	146,9	150,4	151,3	158,5	152,5	155,4	156,8	163,8
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	101,7	102,9	103,1	103,8	103,8	103,3	103,6	103,3

Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

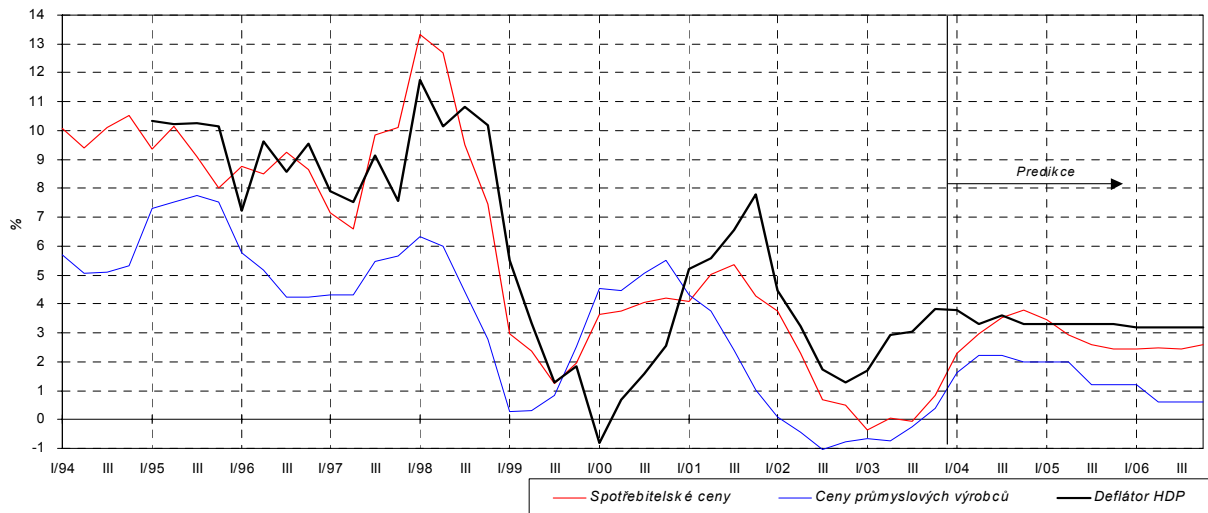
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku (prosinec proti prosinci předchozího roku)

Graf 2.3: Cenové okruhy

meziroční růsty cen

Graf 2.4: Směnné relace

3 Trh práce a domácnosti

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
									Predikce	Predikce	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4937	4866	4764	4732	4750
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	4728	4765	4733	4693	4678	4679
	<i>předch. r. = 100</i>	99,3	98,6	97,9	99,3	100,4	(100,8)	99,3	99,2	99,7	100,0
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4329	4203	4079	4023	4033
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	4014	4002	3922	3884	3869	3861
	<i>předch. r. = 100</i>	99,1	97,1	97,1	98,6	100,2	(99,7)	98,0	99,0	99,6	99,8
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	607	663	685	708	718
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	714	763	811	809	810	818
	<i>předch. r. = 100</i>	100,8	109,2	103,3	103,4	100,8	(106,8)	106,4	99,7	100,1	101,0
Makroekon. produktivita práce ⁴⁾	<i>předch. r. = 100</i>	99,9	100,4	102,6	104,0	102,7	(101,2)	103,6	103,6	103,4	103,3
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	248	336	454	455	421
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	418	374	399	437	449	445
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,8	6,5	8,7	8,8	8,1	7,3	7,8	8,5	8,7	8,7
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5185	5201	5218	5186	5171
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	5146	5139	5132	5130	5127	5123
	<i>předch. r. = 100</i>	100,2	100,3	100,3	99,4	99,7	(99,9)	99,9	99,9	99,9	99,9
Počet obyvatel ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7091	7114	7139	7166	7192
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	7165	7183	7220	7261	7290	7313
	<i>předch. r. = 100</i>	100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,3	100,5	100,6	100,4	100,3
Míra zaměstnanosti ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	69,6	68,4	66,7	66,0	66,0	66,3	65,6	64,6	64,2	64,0
Míra participace ⁶⁾	<i>průměr v %</i>	73,1	73,1	73,1	72,4	71,8	71,5	71,1	70,7	70,3	70,1
Registovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	219,5	311,7	443,2	470,0	443,8	477,5	521,6	549	561	557
	<i>koncem r. v tis. osob</i>	268,9	386,9	487,6	457,4	461,9	514,4	542,4	562	566	555
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,29	6,04	8,54	9,02	8,54	9,16	9,90	10,5	10,7	10,6
	<i>koncem r. v %</i>	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,31	10,7	10,8	10,6

U ukazatelů Výběrového šetření pracovních sil je vždy v prvním řádku uvedena časová řada nezahrnující výsledky Sčítání lidu 2001, ve druhém řádku je řada po převážení na výsledky Sčítání. V těchto řádcích navíc nejsou data za rok 2001 srovnatelná s následujícími roky vlivem harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu (viz pozn. v kap. C3).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Hrubý domácí produkt ve stálých cenách připadající na 1 zaměstnaného.

⁵⁾ Podíl zaměstnaných na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

⁶⁾ Podíl pracovní síly na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

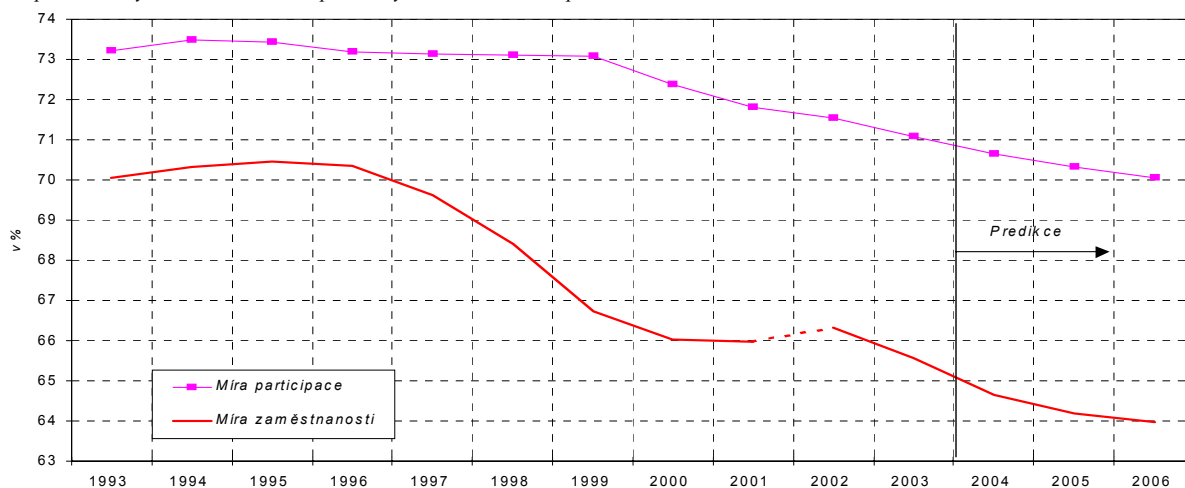
Prameny: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.2: Zaměstnanost a nezaměstnanost – čtvrtletní

		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4740	4740	4728	4725	4687	4692	4702	4691
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	100,5	99,4	98,9	98,6	98,9	99,0	99,5	99,3
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	3934	3921	3922	3910	3875	3882	3895	3886
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	98,5	97,6	97,9	97,9	98,5	99,0	99,3	99,4
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	806	819	805	815	813	810	807	805
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	111,4	108,9	103,8	102,0	100,8	98,9	100,2	98,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	388	385	409	415	452	424	434	436
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,6	7,5	8,0	8,1	8,8	8,3	8,4	8,5
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5128	5125	5137	5139	5139	5116	5136	5127
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	100,3	100,0	99,7	99,5	100,2	99,8	100,0	99,8
Registovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	532,8	506,9	520,2	526,4	564	536	546	548
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	10,11	9,62	9,88	10,00	10,7	10,3	10,4	10,5

Graf 3.1: Míra participace a míra zaměstnanosti

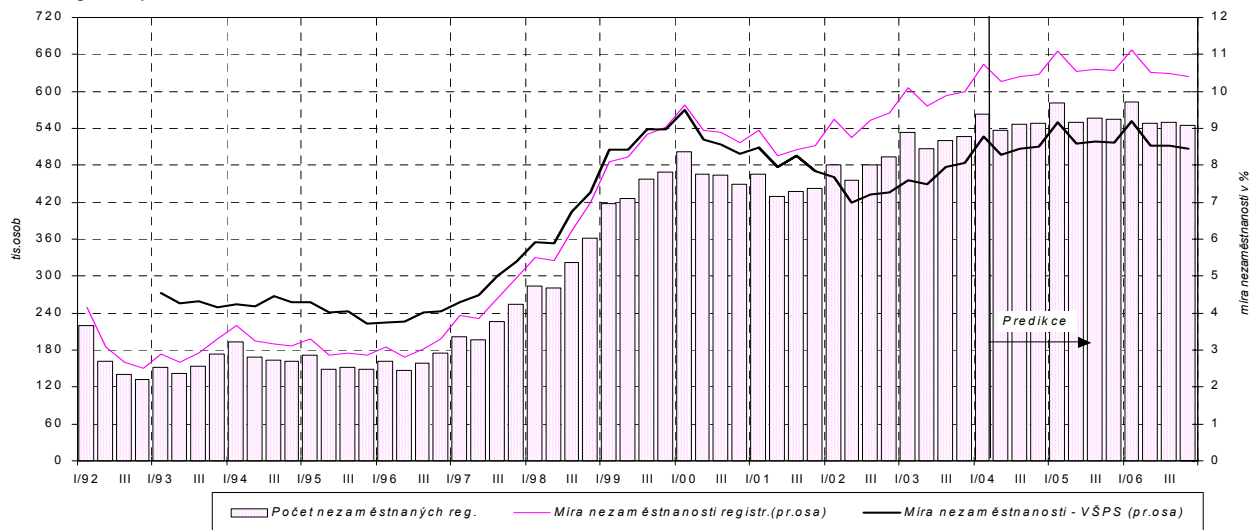
podíl pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let

Časová řada míry zaměstnanosti mezi roky 2001 a 2002 není metodicky konzistentní. Bližší viz pozn. u tab. 3.1.

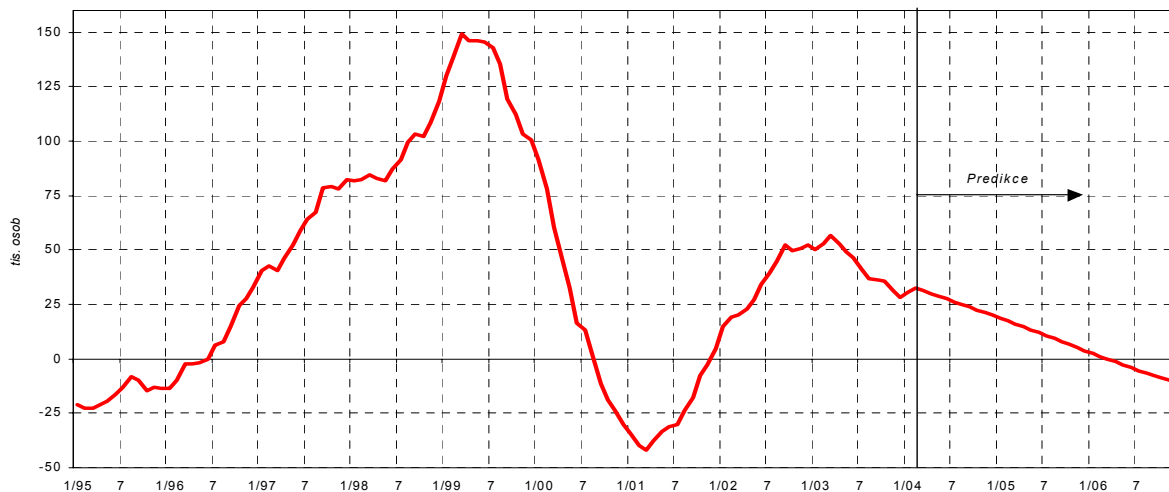
Graf 3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry

Graf 3.3: Nezaměstnanost

absolutní meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti

Tabulka 3.3: **Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů**

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>
Běžné příjmy	<i>mld. Kč</i>	1447,2	1528,6	1588,8	1664,6	1757,0	1848,5	1951,5	2057	2183	2319
	<i>předch.r.=100</i>	109,5	105,6	103,9	104,8	105,6	105,2	105,6	105,4	106,1	106,3
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	799,9	835,2	867,3	909,6	974,6	1036,6	1098,2	1160	1232	1312
	<i>předch.r.=100</i>	106,1	104,4	103,8	104,9	107,1	106,4	105,9	105,6	106,2	106,4
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>mld. Kč</i>	604,8	633,5	655,9	687,1	734,9	780,8	826,2	872	926	985
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	104,8	103,5	104,8	107,0	106,2	105,8	105,6	106,2	106,4
-- ve vládním sektoru	<i>mld. Kč</i>	99,9	101,7	114,0	116,7	130	140	156	164	173	182
	<i>předch.r.=100</i>	104,9	101,8	112,1	102,4	111,7	107,6	111,1	105,0	105,5	105,5
-- v ostatních sektorech	<i>mld. Kč</i>	504,9	531,8	541,9	570,4	605	640	670	709	754	803
	<i>předch.r.=100</i>	107,0	105,3	101,9	105,3	106,0	105,9	104,7	105,7	106,4	106,6
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>mld. Kč</i>	195,1	201,7	211,4	222,6	239,6	255,9	272,1	288	306	326
	<i>předch.r.=100</i>	104,7	103,4	104,8	105,3	107,7	106,8	106,3	105,8	106,4	106,5
Hrubý smíšený důchod¹⁾	<i>mld. Kč</i>	250,2	281,4	296,1	304,9	325,1	329,7	355,1	382	409	438
	<i>předch.r.=100</i>	108,7	112,5	105,2	103,0	106,6	101,4	107,7	107,7	107,0	107,0
Přijaté důchody z vlastnictví²⁾	<i>mld. Kč</i>	107,2	119,6	100,8	93,7	93,3	85,0	87,9	90	93	96
	<i>předch.r.=100</i>	122,6	111,6	84,2	93,0	99,6	91,1	103,5	102,5	103,0	103,5
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	213,2	232,3	252,3	276,5	292,8	314,8	326,8	339	361	384
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	109,0	108,6	109,6	105,9	107,5	103,8	103,8	106,4	106,4
Ostatní přijaté běžné transfery³⁾	<i>mld. Kč</i>	76,8	60,1	72,4	79,8	71,3	82,5	83,4	85	87	90
	<i>předch.r.=100</i>	119,4	78,2	120,5	110,2	89,3	115,6	101,2	102,0	102,5	103,0
Běžné výdaje	<i>mld. Kč</i>	461,5	472,3	497,3	521,1	555,2	600,3	640,6	679	722	768
	<i>předch.r.=100</i>	109,3	102,3	105,3	104,8	106,6	108,1	106,7	106,0	106,3	106,4
Placené důchody z vlastnictví⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	27,5	24,8	21,9	20,0	20,4	23,0	25,7	30	33	36
	<i>předch.r.=100</i>	110,7	90,4	88,1	91,6	101,9	112,5	112,0	115,0	112,0	110,0
Běžné daně z důchodu a jmění⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	90,6	97,3	99,7	103,5	108,3	123,3	128,7	136	145	154
	<i>předch.r.=100</i>	110,6	107,3	102,5	103,8	104,7	113,9	104,3	105,9	106,4	106,5
Sociální příspěvky⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	284,2	296,0	310,5	328,8	357,9	379,1	402,8	426	453	483
	<i>předch.r.=100</i>	107,3	104,1	104,9	105,9	108,9	105,9	106,2	105,8	106,4	106,5
Ostatní placené běžné transfery⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	59,1	54,2	65,2	68,8	68,6	74,8	83,4	87	91	94
	<i>předch.r.=100</i>	116,7	91,6	120,3	105,6	99,8	109,1	111,4	104,5	104,0	104,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	985,7	1056,3	1091,5	1143,5	1201,8	1248,2	1310,9	1378	1461	1552
	<i>předch.r.=100</i>	109,5	107,2	103,3	104,8	105,1	103,9	105,0	105,1	106,0	106,2
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	888,0	952,0	1006,6	1059,6	1140,3	1183,9	1250,4	1328	1408	1492
	<i>předch.r.=100</i>	110,0	107,2	105,7	105,3	107,6	103,8	105,6	106,2	106,0	106,0
Změny čistého podílu v penzijních fondech (-)⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	9,3	7,6	6,1	7,6	11,1	11,8	13,4	15	16	18
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	107,0	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	74,0	65	69	78
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-11,0	-9,2	-10,1	-11,2	-12,5	-13,5	-16,0	-13	-11	-9
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	68,3	51,7	70,0	72,1	68,5	75,2	77,0	85	91	97
	<i>předch.r.=100</i>	125,4	75,6	135,4	103,1	95,0	109,8	102,4	110,0	108,0	106,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	49,7	69,5	31,1	30,6	16,6	14,3	12,9	-7	-11	-10

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 3.4: **Důchody domácností** - analytické ukazatele

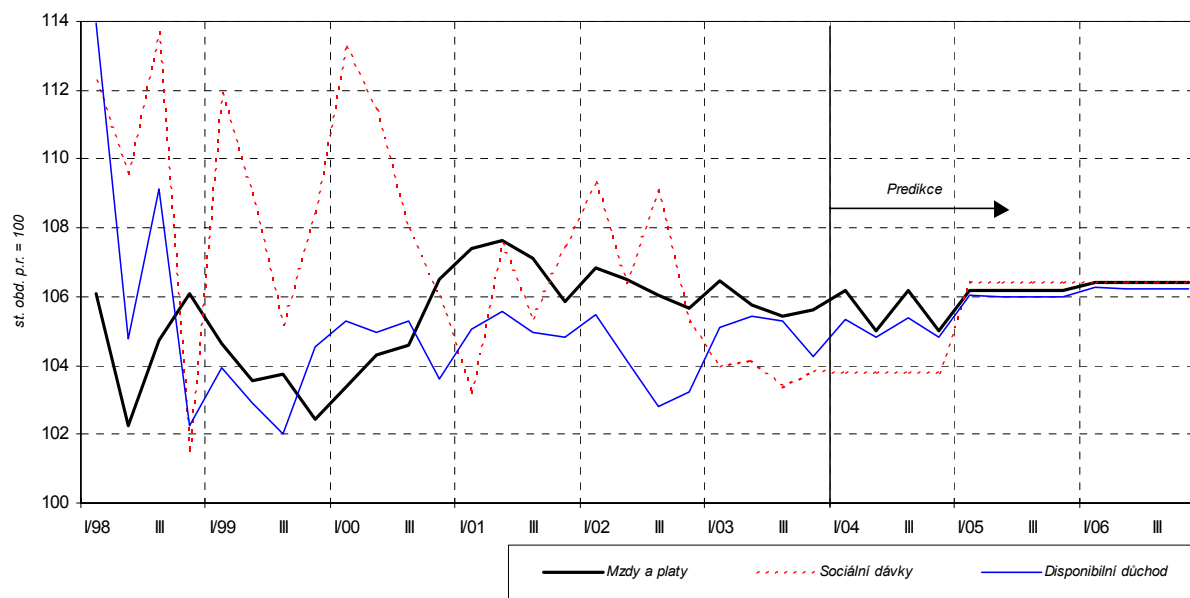
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>
Míra hrubých úspor domácností ¹⁾	%	10,9	10,6	8,3	8,0	6,0	6,1	5,6	4,7	4,7	5,0
Objem mezd a platů reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	710,2	672,3	681,5	687,1	702,1	732,6	774,4	793	818	850
	<i>předch.r.=100</i>	98,3	94,7	101,4	100,8	102,2	104,4	105,7	102,4	103,3	103,8
Objem sociálních dávek reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	250,4	246,5	262,2	276,5	279,7	295,3	306,4	308	319	331
	<i>předch.r.=100</i>	105,3	98,5	106,3	105,5	101,2	105,6	103,7	100,6	103,5	103,8
Disponibilní důchod reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	1157,6	1120,9	1134,3	1143,6	1148,0	1171,3	1228,8	1252	1291	1338
	<i>předch.r.=100</i>	101,0	96,8	101,2	100,8	100,4	102,0	104,9	101,9	103,1	103,6
Makroekonomická průměrná ³⁾											
mzda (plat) - nominální	<i>předch.r.=100</i>	107,6	107,9	106,7	106,2	106,7	106,5	108,0	106,6	106,6	106,6
mzda (plat) - reálná ²⁾	<i>předch.r.=100</i>	99,2	97,5	104,5	102,2	101,9	104,7	107,9	103,3	103,7	104,0
Úplné jednotkové náklady práce ⁴⁾	<i>předch.r.=100</i>	107,0	105,5	103,4	101,6	103,9	104,3	102,9	102,8	103,1	103,0
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP	%	47,6	45,4	45,6	45,8	44,8	45,6	45,6	45,3	45,1	45,0
Podíl sociálních dávek na HDP	%	12,7	12,6	13,3	13,9	13,5	13,8	13,6	13,2	13,2	13,2

¹⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu domácností.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Podíl objemu mezd a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezapočítaných do analogického ukazatele ČSÚ.

⁴⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

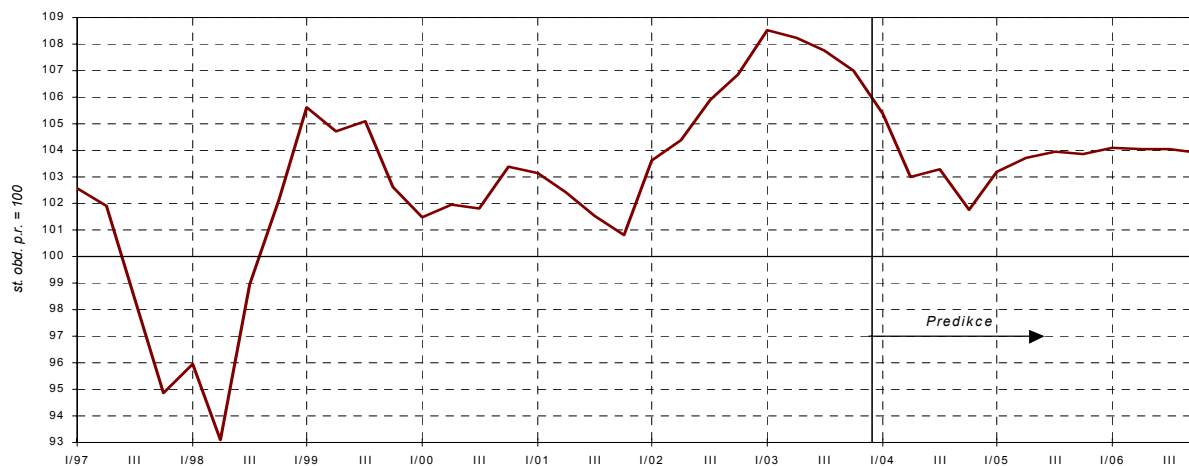
Graf 3.4: **Nominální příjmy domácností - objem**

Graf 3.5: Průměrná mzda nominální
deflováno indexem spotřebitelských cen

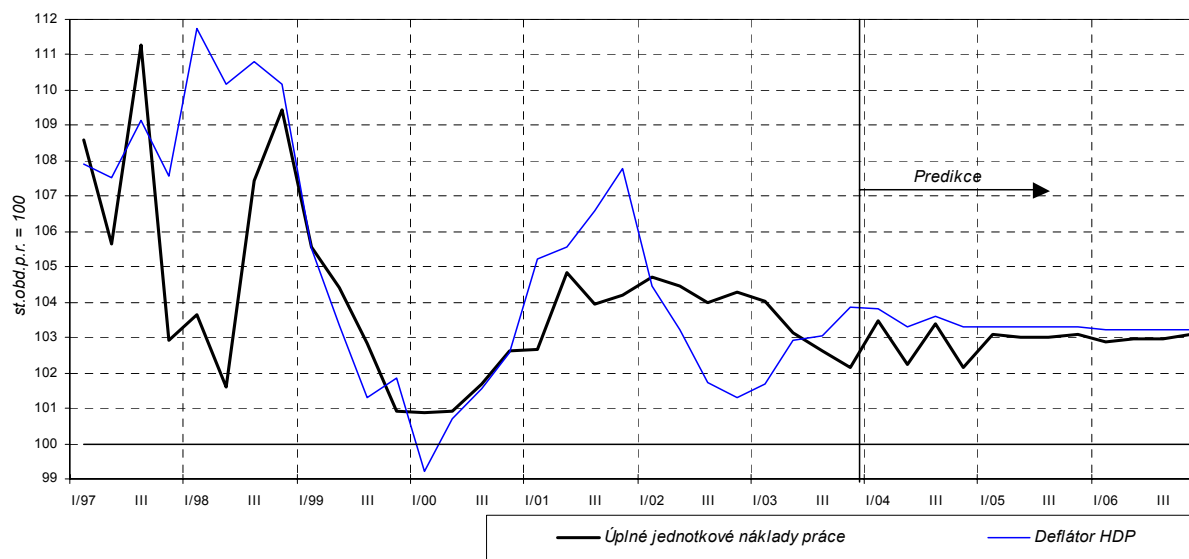

Makroekonomická průměrná mzda je podíl objemu mezd ze systému národních účtů a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezahrnutých do ukazatele ČSÚ.

Graf 3.6: Průměrná makroekonomická mzda reálná

Graf 3.7: Úplné jednotkové náklady práce
nominální náhrady zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách

Tabulka 4.1: Souhrnná platební bilance - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									Predikce	Predikce	
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	595,8	709,3	834,2	908,8	1121,1	1269,6	1254,4	1371,8	1508	1638
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	119,1	117,6	108,9	123,4	113,2	98,8	109,4	109,9	108,6
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	750,7	864,5	918,2	974,6	1241,9	1386,3	1325,7	1441,2	1568	1685
	<i>předch.r.=100</i>	112,5	115,2	106,2	106,1	127,4	111,6	95,6	108,7	108,8	107,5
Obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	-154,9	-155,2	-84,0	-65,8	-120,8	-116,7	-71,3	-69,4	-60	-47
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-38,6	-47,4	-33,2	-38,8	-85,7	-87,6	-64,3	-68,4	-68	-62
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-116,3	-107,9	-50,8	-27,0	-35,1	-29,1	-7,0	-1,0	8	15
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	222,0	227,2	246,7	243,9	264,8	269,7	231,1	219,2	225	232
	<i>předch.r.=100</i>	124,5	102,3	108,6	98,8	108,6	101,8	85,7	94,8	102,5	103,5
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	169,8	171,3	184,8	202,3	210,2	211,7	209,3	205,9	210	214
	<i>předch.r.=100</i>	131,3	100,8	107,9	109,5	103,9	100,7	98,9	98,4	102,0	102,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	52,2	55,9	61,9	41,5	54,6	58,0	21,9	13,2	15	18
Výnosy - příjmy	<i>mld. Kč</i>	31,8	44,7	55,0	64,3	75,4	84,9	66,8	74,4	78	82
	<i>předch.r.=100</i>	100,2	140,7	123,1	116,8	117,3	112,5	78,7	111,4	105,0	105,0
Výnosy - náklady	<i>mld. Kč</i>	51,4	69,8	90,1	111,0	128,4	168,4	182,4	191,1	212	238
	<i>předch.r.=100</i>	148,9	135,9	129,1	123,1	115,7	131,2	108,3	104,7	111,0	112,0
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-19,6	-25,1	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-115,6	-116,6	-134	-155
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	10,4	11,3	16,7	20,4	14,4	17,8	28,7	15,6	20	20
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-111,9	-113,0	-40,5	-50,6	-104,9	-124,5	-136,4	-157,2	-159	-164
Běžný účet	<i>mld. USD</i>	-4,12	-3,56	-1,25	-1,46	-2,72	-3,27	-4,17	-5,57	-6,2	-6,1
Finanční účet	<i>mld. USD</i>	4,18	1,08	2,92	3,08	3,84	4,54	10,63	5,80	6,2	6,2
- přímé zahraniční investice	<i>mld. USD</i>	1,28	1,28	3,59	6,23	4,94	5,48	8,28	2,35	.	.
- portfoliové investice	<i>mld. USD</i>	0,73	1,09	1,07	-1,40	-1,77	0,92	-1,43	-1,34	.	.
- ostatní investice ¹⁾	<i>mld. USD</i>	2,18	-1,28	-1,74	-1,76	0,66	-1,85	3,78	4,79	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. USD</i>	-0,83	-1,77	1,94	1,65	0,82	1,77	6,63	0,46	0,0	0,1
Devizové rezervy ČNB	<i>mld. USD koncem r.</i>	12,4	9,8	12,6	12,8	13,1	14,5	23,7	27,0	27	27
Zahraněční zadluženost ²⁾	<i>mld. USD koncem r.</i>	21,2	21,6	24,3	22,9	21,6	22,4	27,0	34,9	35	35
Podíl obchodní bilance na HDP	%	-9,9	-9,2	-4,6	-3,5	-6,1	-5,4	-3,1	-2,9	-2,3	-1,7
Podíl běžného účtu na HDP	%	-7,1	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-6,0	-6,5	-6,2	-6,0
Podíl finančního účtu na HDP	%	7,2	2,0	5,1	5,6	7,5	7,9	15,3	6,8	6,2	6,4
Podíl zahr.zadluženosti na HDP ³⁾	%	36,9	44,6	39,5	43,2	41,2	37,3	35,7	37,1	35	32

¹⁾ Od roku 2000 včetně finančních derivátů.

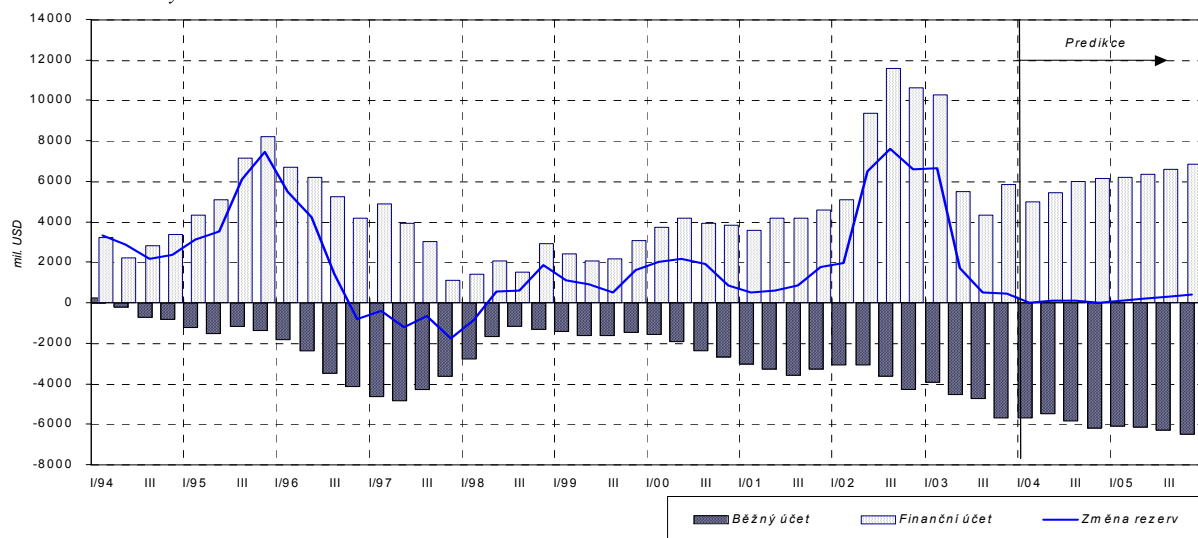
²⁾ Zahraněční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

³⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Prameny: ČNB, ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 4.1: Souhrnná platební bilance

roční klouzavé úhrny v USD

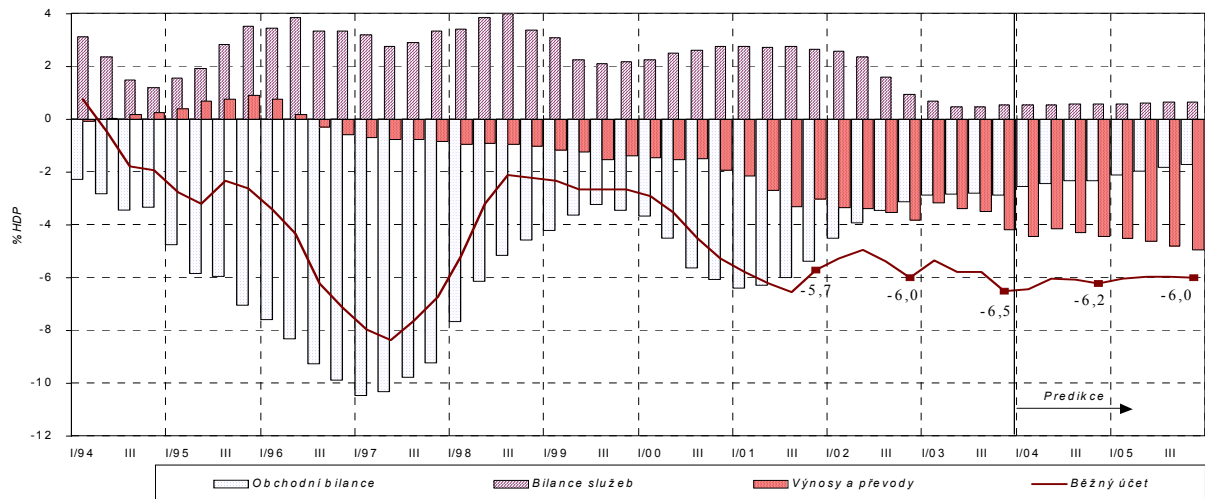

Tabulka 4.2: Souhrnná platební bilance – čtvrtletní

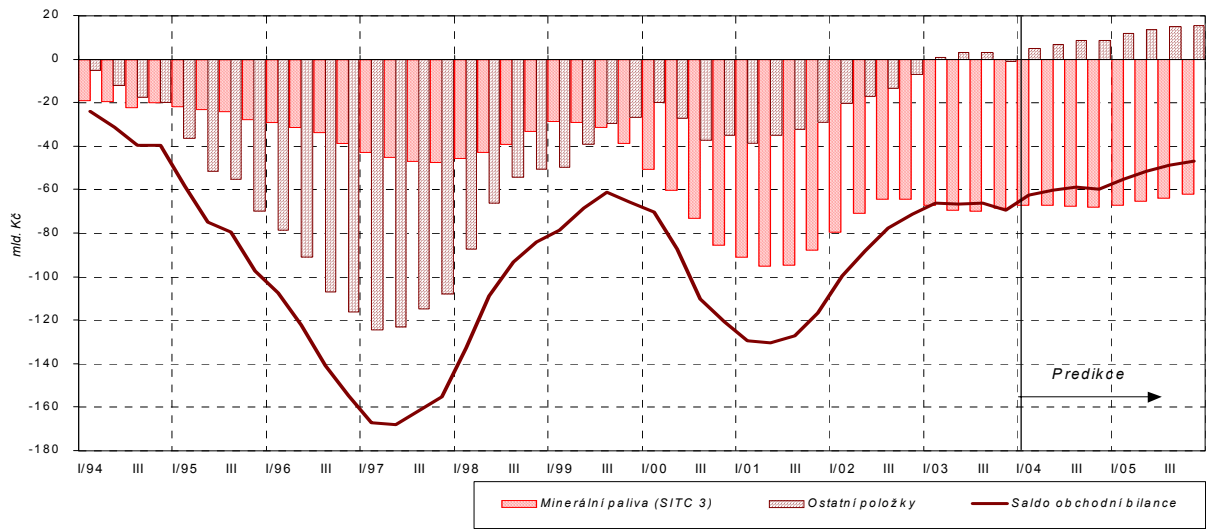
		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Vývoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	333,5	340,2	332,6	365,4	366	382	361	399
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	107,3	112,1	111,6	109,8	112,2	108,5	109,3
Dovoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	337,7	353,6	351,0	398,9	364	393	378	433
	<i>předch.r.=100</i>	104,8	107,0	111,4	111,4	107,6	111,1	107,8	108,7
Saldo obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	-4,2	-13,3	-18,4	-33,5	3	-11	-17	-34
z toho:									
- minerální paliva (SITC 3)	<i>m ld. Kč</i>	-18,4	-16,1	-15,6	-18,2	-17	-16	-16	-18
- ostatní	<i>m ld. Kč</i>	14,2	2,8	-2,8	-15,3	20	5	-1	-16
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	48,0	54,5	59,2	57,5	49	56	61	59
	<i>předch.r.=100</i>	81,0	93,1	103,9	101,9	102,5	102,5	102,5	102,5
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	44,7	50,2	56,3	54,7	46	51	57	56
	<i>předch.r.=100</i>	89,3	102,5	102,4	99,0	102,0	102,0	102,0	102,0
Saldo bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	3,2	4,3	2,9	2,8	4	5	3	3
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-16,4	-24,2	-37,6	-38,5	-19	-28	-43	-44
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	9,3	-3,9	5,3	4,8	5	5	5	5
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-8,0	-37,1	-47,8	-64,3	-8	-29	-52	-70
Běžný účet	<i>m ld. USD</i>	-0,27	-1,34	-1,67	-2,38	-0,3	-1,1	-2,0	-2,7
Finanční účet	<i>m ld. USD</i>	1,17	0,69	1,45	2,54	0,3	1,1	2,0	2,7
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. USD</i>	0,92	0,94	1,25	-0,85
- portfoliové investice	<i>m ld. USD</i>	-1,11	-0,30	-0,57	0,73
- ostatní investice	<i>m ld. USD</i>	1,36	0,05	0,77	2,66
Změna devizových rezerv	<i>m ld. USD</i>	0,42	-0,09	0,02	0,09	0,0	0,0	0,0	0,0
Devizové rezervy ČNB	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	24,7	25,5	25,7	27,0	27	27	27	27
Zahraněční zadluženost	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	26,9	27,9	29,6	35	35	35	35	35

Graf 4.2: Běžný účet platební bilance

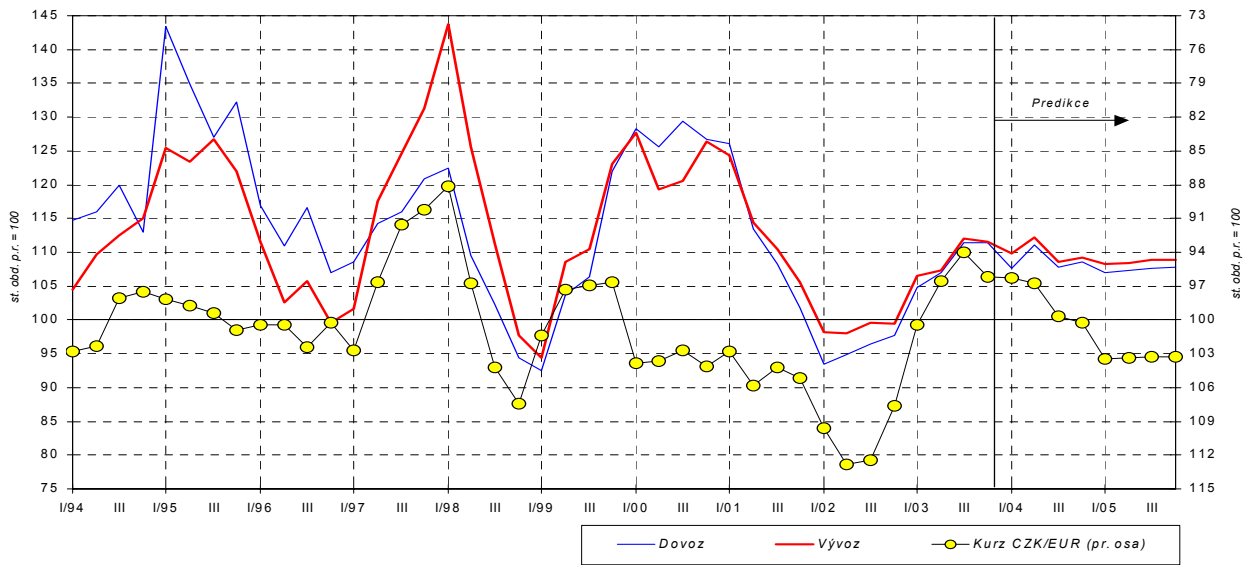
roční klouzavé úhrny v procentech HDP

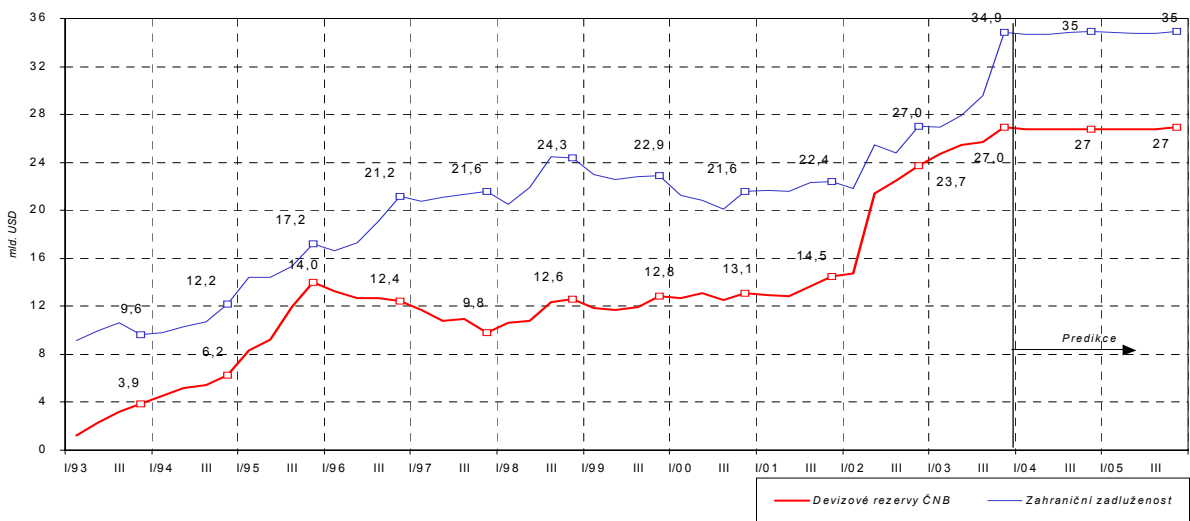
Graf 4.3: Saldo obchodní bilance
roční klouzavé úhry v běžných Kč

Graf 4.4: Vývoz a dovoz zboží
ze souhrnné platební bilance v běžných Kč

Graf 4.5: Devizové rezervy ČNB a zahraniční zadluženost
stav koncem čtvrtletí

Tabulka 4.3: Směnné kurzy – roční

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Devizové kurzy nominální:											
CZK / EUR ¹⁾	<i>roční průměr</i>	34,00	35,80	36,16	36,88	35,61	34,08	30,81	31,84	32,4	31,4
<i>index zhodnocení ²⁾</i>	<i>předch.r.=100</i>	100,9	95,0	99,0	98,1	103,6	104,5	110,6	96,8	98,2	103,3
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	27,14	31,71	32,27	34,60	38,59	38,04	32,74	28,23	25,9	25,4
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	97,8	85,6	98,3	93,3	89,7	101,5	116,2	116,0	108,8	102,1
Nom.efektivní směnný kurz	<i>průměr 2000=100</i>	99,4	94,3	95,7	98,6	100,0	104,4	116,5	116,0	116	119
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	101,7	94,8	101,5	103,0	101,4	104,4	111,6	99,5	99,7	103,1
Devizové kurzy reálné: ³⁾											
Vůči Německu	<i>růměr 1995 = 100</i>	110,4	117,1	127,8	127,2	133,5	146,4	163,5	161,2	161,8	171,0
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	110,4	106,0	109,1	99,6	104,9	109,7	111,7	98,6	100,4	105,7
CZK / USD	<i>růměr 1995 = 100</i>	104,4	95,0	102,1	96,7	85,7	90,3	106,0	124,5	138,6	144,7
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	104,4	90,9	107,5	94,7	88,7	105,3	117,4	117,4	111,3	104,4

¹⁾ Do roku 1998 směnný kurz CZK/XEU.

²⁾ Index popisuje meziroční zhodnocení CZK proti příslušné měně.

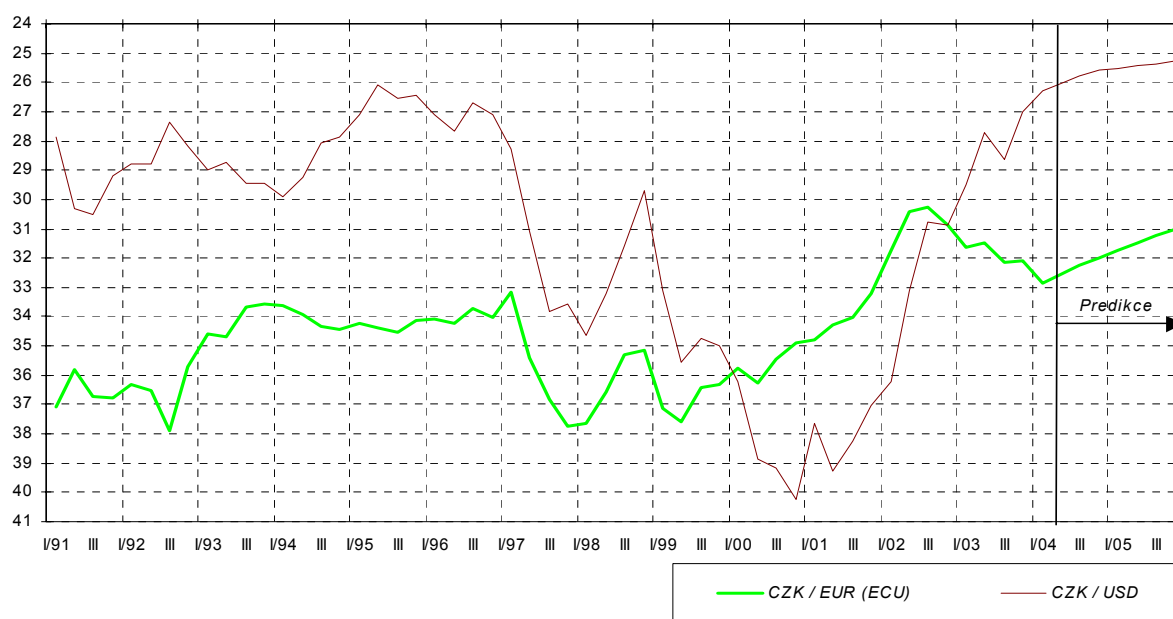
³⁾ Deflováno deflátory HDP. Růst indexů indikuje reálné zhodnocení měny.

Tabulka 4.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Devizové kurzy (nominální):									
CZK / EUR		31,63	31,48	32,17	32,09	32,86	32,5	32,3	32,0
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	100,4	96,6	94,0	96,2	96,3	96,7	99,7	100,3
CZK / USD		29,48	27,74	28,61	27,01	26,31	26,0	25,8	25,6
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	122,9	119,4	107,5	114,3	112,1	106,6	110,9	105,5
Nominální efektivní směnný kurz	<i>průměr 2000=100</i>	115,8	117,4	115,0	115,8	114	115	116	117
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	103,8	99,8	95,9	98,8	98,6	98,1	101,1	101,2
Devizové kurzy (reálné):									
vůči Německu	<i>průměr 1995 = 100</i>	157,6	161,9	158,6	166,6	155	160	162	170
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	101,3	98,5	95,7	98,8	98,6	98,6	102,0	102,2
CZK / USD	<i>průměr 1995 = 100</i>	115,9	125,8	122,1	135,2	133	137	139	146
<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	122,8	121,0	108,9	116,9	114,9	108,8	113,5	107,7

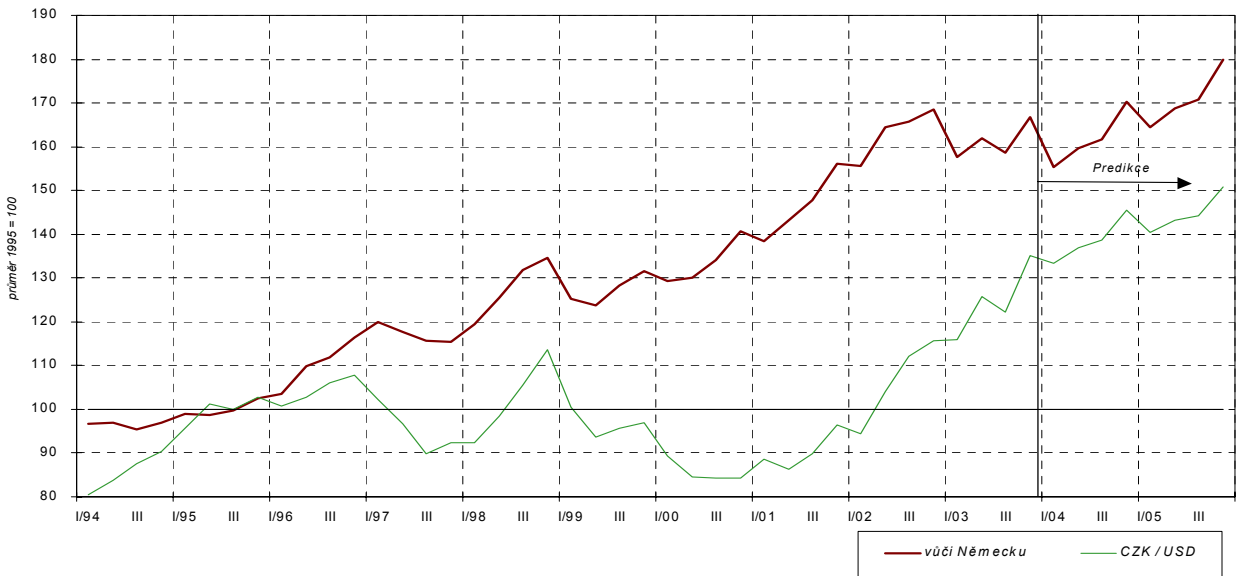
Graf 4.7: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry

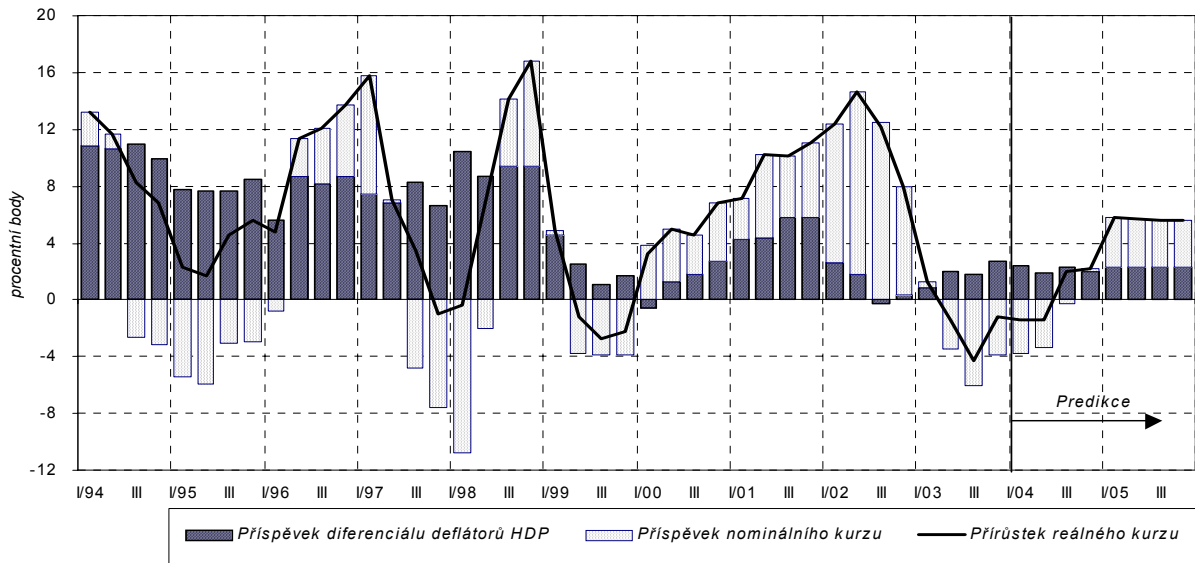
Graf 4.8: Reálné směnné kurzy

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení

Graf 4.9: Reálný směnný kurz vůči Německu

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení

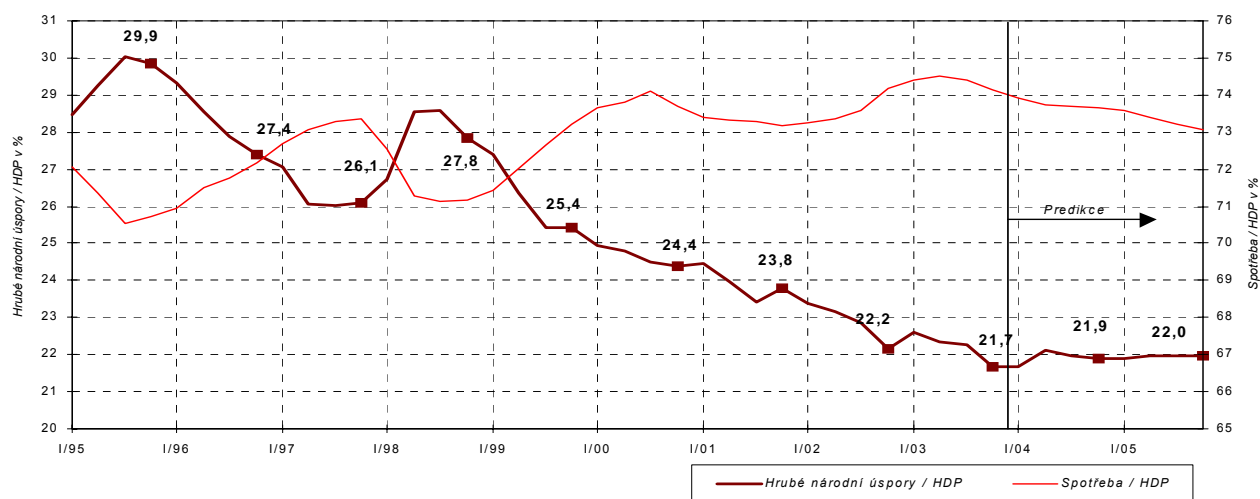

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

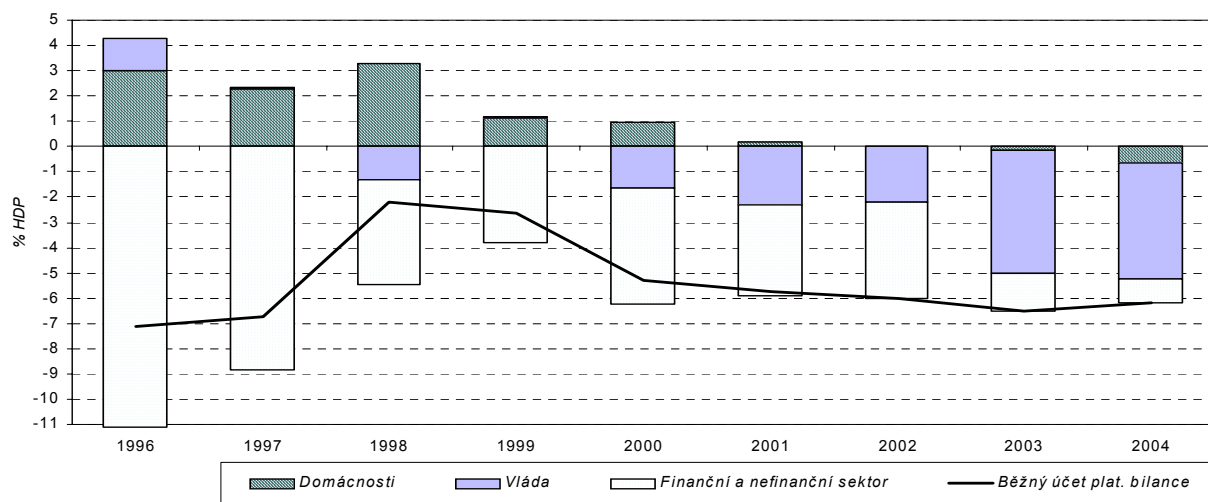
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubé investice =	<i>ml. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	679,5	720	764
=hrubá tvorba kapitálu	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	106,1	106,0	106,0
- fixní kapitál	<i>ml. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	627,7	662	699
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	104,7	105,5	105,6
- změna zásob a rezerv	<i>ml. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	51,8	58	64
Podíl tvorby fixního kapitálu na HDP	%	31,9	30,6	29,1	27,8	28,3	27,7	26,3	26,0	25,8	25,6
Hrubé úspory	<i>ml. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	679,5	720	764
-zahraniční úspory =	<i>ml. Kč</i>	111,9	113,0	40,5	50,6	104,9	124,5	136,4	157,2	159	164
=deficit běžného účtu plat.bilance	<i>ml. Kč</i>	-4,7	-4,2	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0	0
- metodologická diference ¹⁾	<i>ml. Kč</i>	429,5	438,6	512,1	483,5	483,8	518	504	522	561	599
- hrubé národní úspory	<i>předch.r.=100</i>	104,1	102,1	116,8	94,4	100,1	107,0	97,4	103,6	107,4	106,8
Hrubé vládní úspory	<i>ml. Kč</i>	99,4	92,6	84,5	77,5	67,2
Hrubé úspory domácností	<i>ml. Kč</i>	101,3	107,0	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	74,0	65	69
Hrubé úspory nefinančních podniků a finančních institucí	<i>ml. Kč</i>	228,8	239,0	315,7	315,0	325,1
Podíl hrubých národních úspor na HDP	%	27,4	26,1	27,8	25,4	24,4	23,8	22,2	21,7	21,9	22,0

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Podíly hrubých národních úspor a spotřeby domácností (vč. NZI) a vlády na HDP z ročních klouzavých úhrnů

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech

Tabulka 6.1: Demografie

v tis. osob koncem roku

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel	10 290	10 278	10 232	10 206	10 203	10 217	10 225	10 236	10 247	10 257
<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	99,6	99,7	100,0	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 485	2 407	2 348	2 296	2 255	2 215	2 176	2 139	2 105	2 073
<i>předch.r.=100</i>	96,8	96,9	97,5	97,8	98,2	98,2	98,2	98,3	98,4	98,5
(20 - 59)	5 941	5 998	6 003	6 005	6 016	6 032	6 039	6 053	6 035	6 012
<i>předch.r.=100</i>	101,1	101,0	100,1	100,0	100,2	100,3	100,1	100,2	99,7	99,6
(60 a více)	1 864	1 873	1 882	1 905	1 932	1 969	2 010	2 044	2 106	2 172
<i>předch.r.=100</i>	100,3	100,5	100,5	101,2	101,4	101,9	102,1	101,7	103,0	103,1
Starobní důchodci	1 859	1 891	1 919	1 935	1 921	1 925	1 931	1 937	1 948	1 961
<i>předch.r.=100</i>	102,5	101,7	101,5	100,8	99,3	100,2	100,3	100,3	100,6	100,7
Míry závislosti: - %										
Demografická ¹⁾	31,4	31,2	31,3	31,7	32,1	32,6	33,3	33,8	34,9	36,1
Podle platné legislativy ²⁾	33,4	32,7	32,3	31,9	31,7	31,4	31,3	31,1	31,1	31,1
Efektivní míra závislosti ³⁾	38,3	39,7	40,4	40,8	40,1	40,7	41,2	41,3	41,5	41,8
Střední délka života (roky)										
Muži	71,1	71,4	71,7	72,1	72,1	72,2	72,4	72,5	72,6	72,8
Ženy	78,1	78,1	78,4	78,4	78,5	78,7	78,8	78,9	79,0	79,2

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodloužení věku odchodu do důchodu.

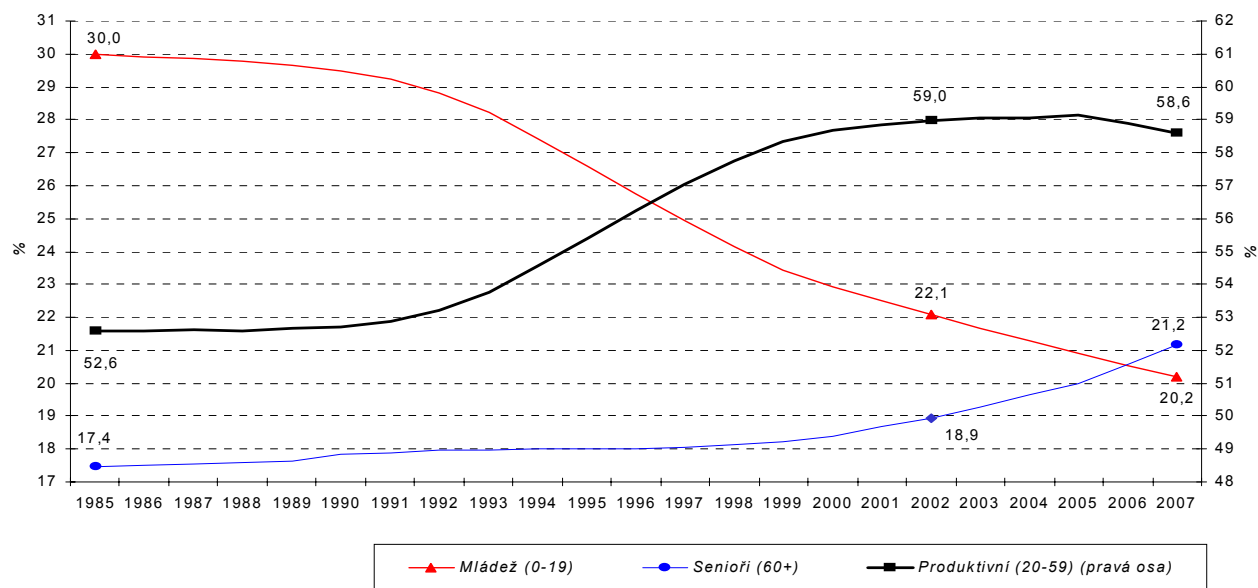
²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu zaměstnaných.

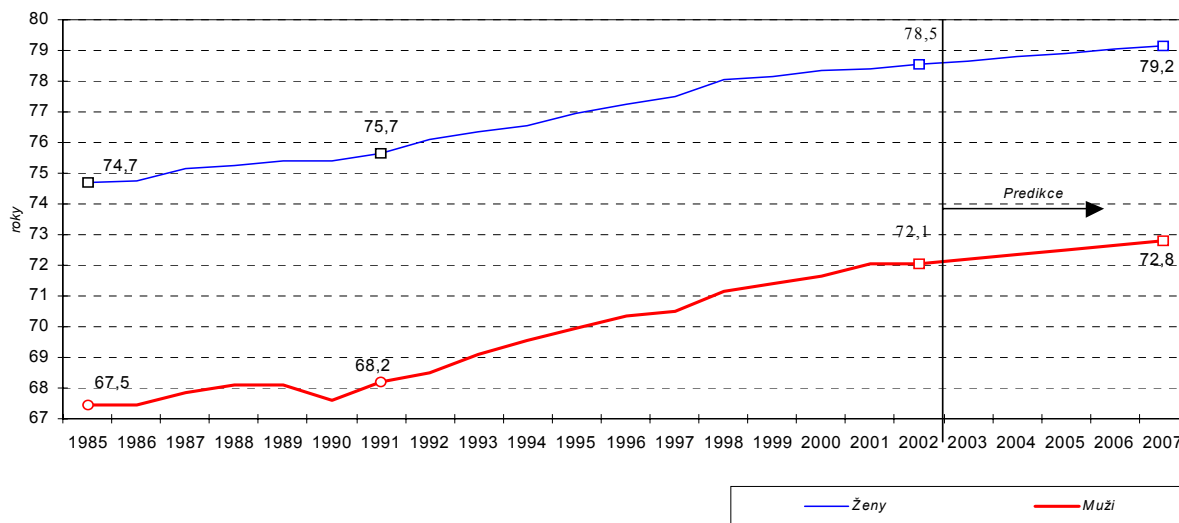
Prameny: demografická projekce 2003 ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 6.1: Věkové skupiny

strukturní podíly

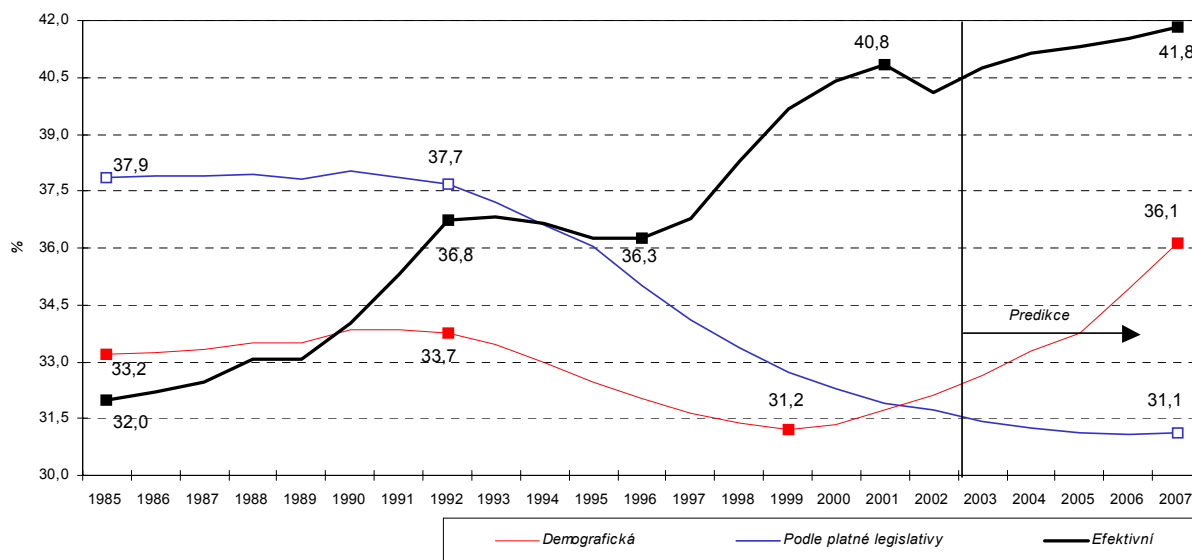

Graf 6.2: Střední délka života

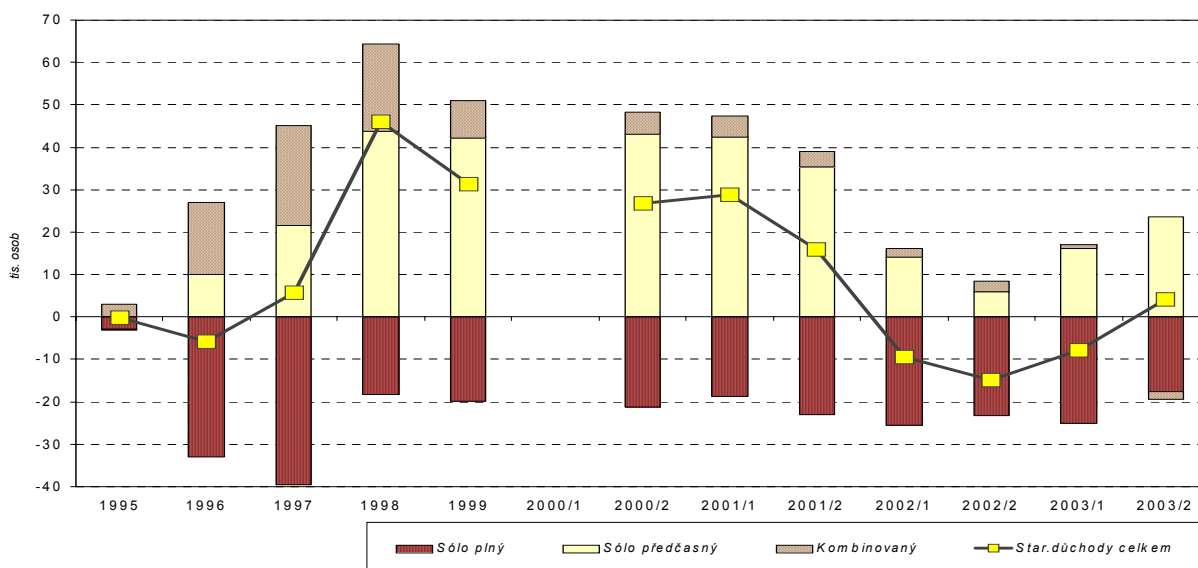
Graf 6.3: Míry závislosti

definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1

Graf 6.4: Starobní důchody

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období

Tabulka 7.1: Úrokové sazby – roční
průměrné sazby - v % p.a.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Diskontní sazba (konec roku)	10,5	13,0	7,5	5,0	5,0	3,75	1,75	1,00	.	.
Repo 2T (konec roku)	12,4	14,75	9,5	5,25	5,25	4,75	2,75	2,00	.	.
Lombardní sazba (konec roku)	14,0	23,0	12,5	7,5	7,5	5,75	3,75	3,00	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	11,98	15,97	14,33	6,84	5,36	5,18	3,55	2,28	2,2	2,7
Výnos do doby splatnosti státních dluhopisů ²⁾	5R 10R	10,03 10,53	12,12	7,57	6,77	5,97
	-	-	-	-	-	6,35	4,94	4,20	4,8	5,0
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům ³⁾	12,54	13,22	12,86	8,69	7,16	6,82	5,82	4,57	4,5	5,0
Úrokové sazby z vkladů domácností ⁴⁾	6,79	7,72	8,09	4,47	3,39	2,90	2,06	1,40	1,3	1,7
- netermínované a jednodenní	2,55	2,24	2,01	1,83	1,62	1,50	1,09	0,65	0,6	1,0
- s dohodnutou splatností	9,45	10,43	10,53	5,60	4,25	3,45	2,65	2,10	2,1	2,6
- s výpovědní lhůtou							2,34	1,31	1,3	1,6
Reálné sazby z úvěrů nefinančním podnikům ⁵⁾	7,9	7,1	10,4	5,1	1,5	5,8	6,7	4,2	2,5	3,8
Čisté reálné sazby z vkladů s dohodnutou splatností ⁶⁾	-0,7	-1,1	2,2	2,1	-0,4	-1,1	1,7	0,7	-2,0	-0,1

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ V letech 1996 až 2001 se jedná o výnos 5letých státních dluhopisů na sekundárním trhu do doby splatnosti podle statistiky Patria Finance. Od roku 2001 je uveden výnos 10letých dluhopisů podle statistiky ČNB.

³⁾ Do roku 2000 úrokové sazby ze stavu úvěrů celkem.

⁴⁾ Do roku 2000 úrokové sazby ze vkladů celkem.

⁵⁾ Deflováno růstem cen průmyslových výrobků v průběhu roku.

⁶⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

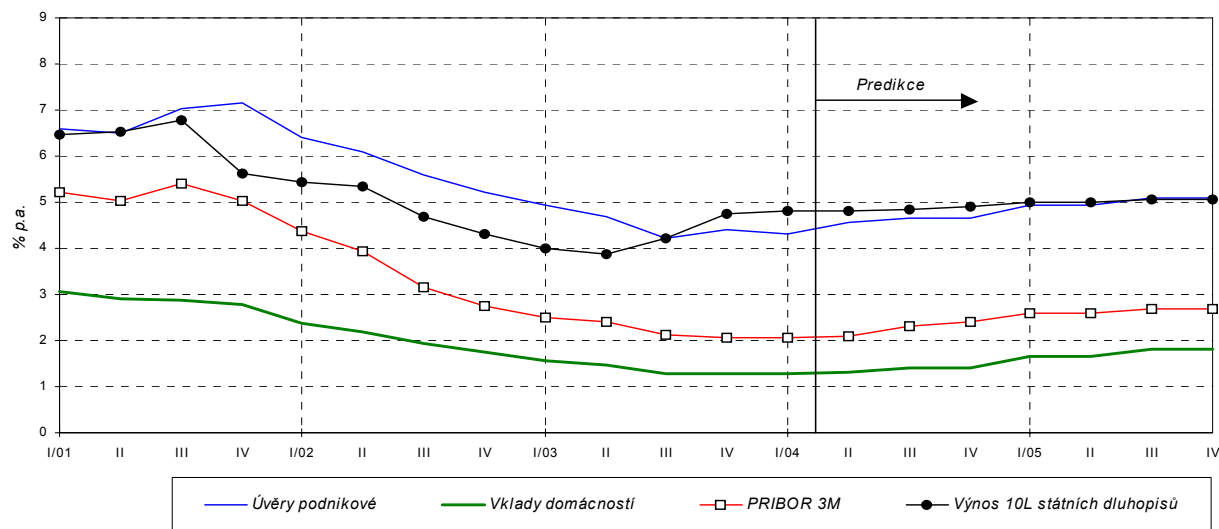
Prameny: ČNB, Patria Finance, propočty MF ČR.

Tabulka 7.2: Úrokové sazby – čtvrtletní
průměrné sazby - v % p.a.

	2003				2004			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Diskontní sazba (konec období)	1,50	1,25	1,00	1,00	1,00	.	.	.
Repo 2T (konec období)	2,50	2,25	2,00	2,00	2,00	.	.	.
Lombardní sazba (konec období)	3,50	3,25	3,00	3,00	3,00	.	.	.
PRIBOR 3M	2,51	2,41	2,13	2,07	2,06	2,1	2,3	2,4
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů ¹⁾	3,99	3,88	4,22	4,74	4,8	4,8	4,9	4,9
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	4,94	4,70	4,22	4,41	4,3	4,6	4,7	4,7
Úrokové sazby z vkladů domácností	1,58	1,47	1,29	1,27	1,3	1,3	1,4	1,4
- netermínované a jednodenní	0,83	0,71	0,54	0,50	0,5	0,5	0,7	0,8
- s dohodnutou splatností	2,19	2,16	2,03	2,00	1,8	2,0	2,2	2,2
- s výpovědní lhůtou	1,53	1,37	1,14	1,20	1,3	1,3	1,4	1,4

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 7.1.

Graf 7.1: Úrokové sazby

Graf 7.2: Reálné sazby mezibankovního trhu

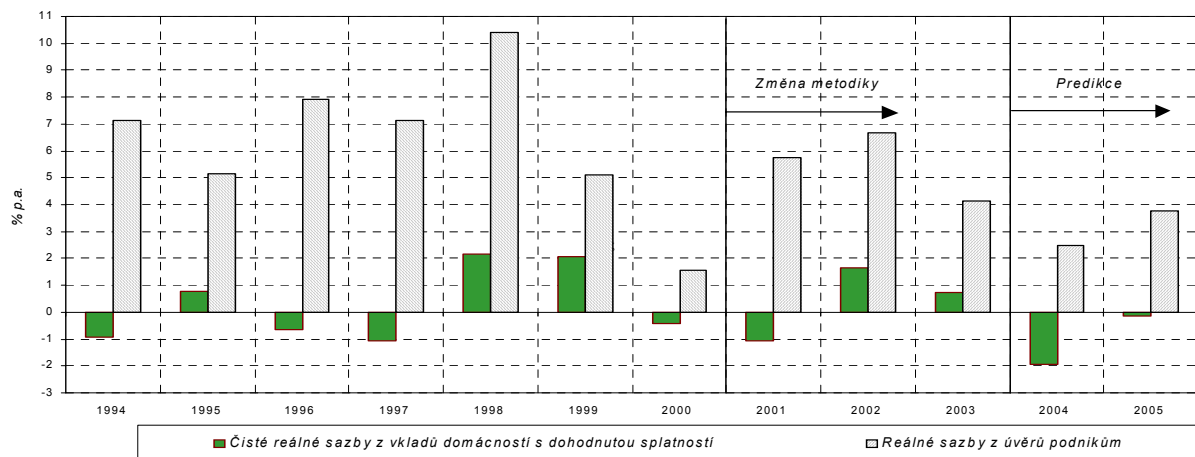
PRIBOR 1R deflovaný indexem cen průmyslových výrobců

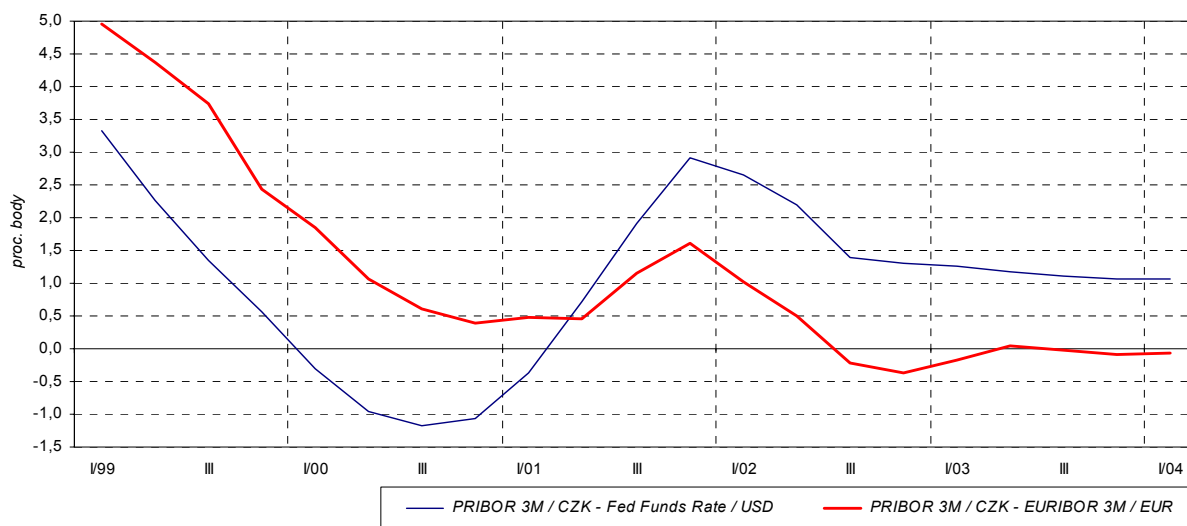
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu deflovaná cenami průmyslových výrobců. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 7.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

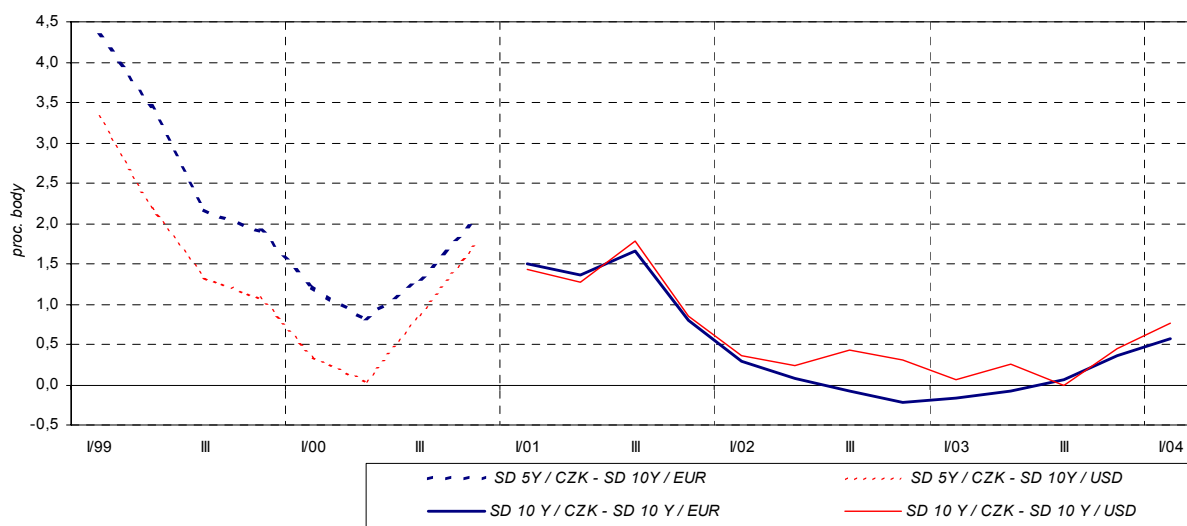
Sazby z úvěrů deflované růstem indexu cen průmyslových výrobců v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflované růstem CPI v průběhu roku (od roku 2001 úvěry nefinančním podnikům a vklady domácností s dohodnutou splatností).

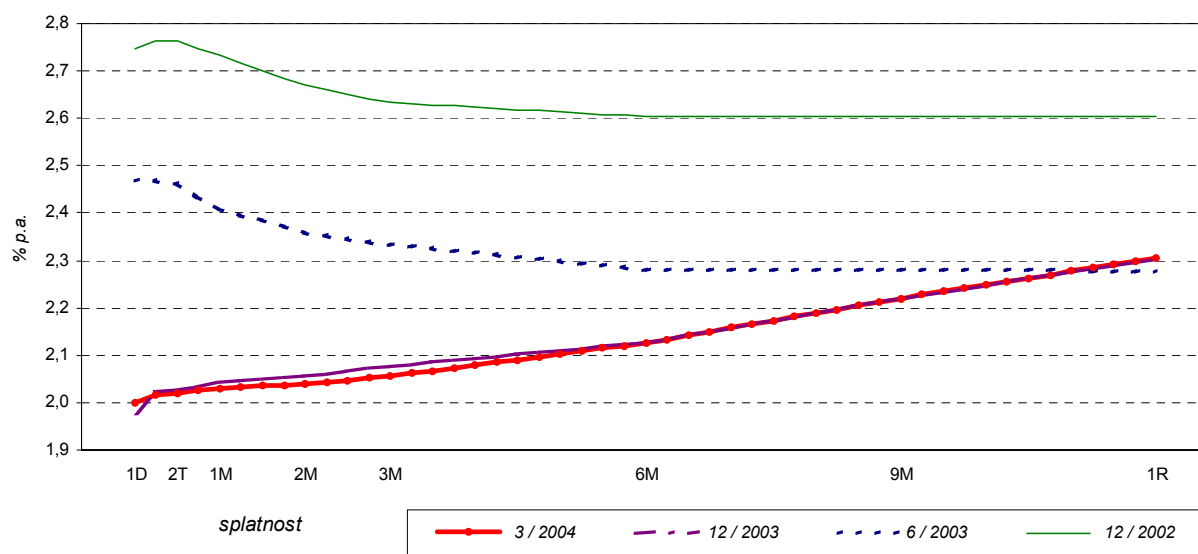
Graf 7.4: Krátkodobý úrokový diferencál

Graf 7.5: Dlouhodobý úrokový diferencál
(státní dluhopisy)

Graf 7.6: Výnosové křivky PRIBOR

Tabulka 8.1: Vládní sektor - příjmy

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
Konsolidované příjmy vládního sektoru	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	578,4	634,4	665,3	709,3	743,9	780,7	851,1	906,8	986,2	1031
Celkové příjmy (včetně grantů)											
- státního rozpočtu ¹⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	428,4	461,4	486,0	521,1	545,8	574,8	602,8	659,3	688,7	741
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	73,6	87,1	95,7	104,8	112,5	117,7	132,3	136,0	147,6	153
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	15,4	8,7	8,0	7,1	5,8	8,5	35,2	31,9	45,1	35
- územních samosprávných celků ²⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	130,0	163,8	145,3	157,2	165,6	181,8	192,4	236,6	298,9	292
Daňové příjmy celkem	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	511,2	569,8	610,6	652,6	688,2	721,1	782,0	833,0	894,7	958
Daně na zboží a služby	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	173,6	196,2	211,3	216,5	240,3	247,6	255,5	265,4	282,1	308
- daň z přidané hodnoty	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	94,8	109,3	117,7	119,4	138,3	145,9	150,9	154,4	164,4	184
- spotřební daně	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	56,7	61,2	64,2	67,8	73,1	70,9	76,3	79,5	84,2	97
- clo	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	17,4	19,7	14,9	13,6	12,1	13,6	10,0	9,8	10,3	4
- ostatní ³⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	4,7	6,1	14,5	15,7	16,7	17,2	18,3	21,7	23,3	23
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení ⁴⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	192,5	222,2	246,8	263,1	271,3	287,4	318,9	335,0	359,7	383
- státního rozpočtu	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	140,7	162,5	179,1	191,9	197,6	208,9	227,1	242,0	258,2	277
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	104,5	114,1	119
Daně z příjmu, majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	145,1	150,5	152,6	173,0	176,6	186,1	207,6	232,7	252,9	267
- daň z příjmu fyzických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3	104,4	114,4	123,0	133
- daň z příjmu právnických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8	92,0	105,7	115,9	117
- daně z majetku a ostatní ⁵⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	10,0	8,1	9,1	10,5	11,2	12,1	11,2	12,6	14,0	17
Nedaňové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	61,7	57,3	45,5	47,0	46,7	48,9	56,7	60,1	67,9	34
Kapitálové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	5,5	8,3	9,1	9,7	8,8	9,5	9,7	11,2	11,2	11
Dotace ze zahraničí ⁶⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	0	0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,1	0,5	12
Dotace z EU ⁷⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,9	2,7	2,4	11,9	16
		x	x	x	x	x	456,4	290,4	89,3	491,0	134,1

Všecké údaje v tomto oddíle jsou uspořádány podle metodiky GFS (Government Finance Statistics) Mezinárodního měnového fondu.

¹⁾ Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním prémie z emisí státních dluhopisů (pro rok 2004 již nejsou rozpočtovány). Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Od roku 2000 jsou zde zohledněny i operace Národního fondu (předstrukturální fondy EU).

²⁾ Územní samosprávné celky tvoří od roku 2001 obce a nově vzniklé kraje, do roku 2000 tato položka představuje obce a okresy (v letech 2001 a 2002 tvořily okresní úřady kapitolu státního rozpočtu, zanikly k 1. 1. 2003).

³⁾ Daně ze zvláštních služeb, poplatky a daně z vybraných činností a ostatní daně ze zboží a služeb – místní, správní a environmentální poplatky.

⁴⁾ Součtové údaje u daňových příjmů celkem a u pojistného na sociální zabezpečení jsou sníženy o část příspěvku zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (zaměstnanců vládního sektoru), která podléhá konsolidaci.

⁵⁾ Ostatní daňové příjmy – např. zrušené daně z objemu mezd.

⁶⁾ Zahnuje rovněž dotace přijaté státním rozpočtem z EU, neboť rozpočtová skladba nemá odpovídající příjmovou položku pro tyto toky.

⁷⁾ Obsahuje dotace přijaté Národním fondem a Státním zemědělským intervenčním fondem.

Prameny tohoto oddílu: MF ČR

Tabulka 8.2: Vládní sektor – výdaje

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>
Konsolidované výdaje VS vč. čistých půjček ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	573,6	638,7	685,1	737,5	755,0	842,7	903,3	918,6	1116,3	1193
	<i>předch.r.=100</i>	116,0	111,4	107,3	107,6	102,4	111,6	107,2	101,7	121,5	106,8
Konsolidované výdaje VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	593,9	660,5	700,7	752,7	796,4	867,6	962,2	1060,2	1116,5	1212
	<i>předch.r.=100</i>	114,6	111,2	106,1	107,4	105,8	108,9	110,9	110,2	105,3	108,5
Celkové výdaje nekonsolidované (včetně položky čisté půjčky)											
- státního rozpočtu ²⁾	<i>mld. Kč</i>	431,8	466,7	503,5	546,8	580,6	626,6	669,5	705,2	796,1	855
	<i>předch.r.=100</i>	115,5	108,1	107,9	108,6	106,2	107,9	106,8	105,3	112,9	107,3
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	78,1	90,1	97,2	105,8	110,0	115,6	130,8	137,3	147,5	153
	<i>předch.r.=100</i>	116,0	115,4	107,8	108,9	104,0	105,1	113,2	104,9	107,4	103,9
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	2,7	-1,1	7,2	10,7	3,8	17,9	10,8	-8,3	65,6	76
	<i>předch.r.=100</i>	23,5	x	x	147,7	35,6	469,8	60,6	x	x	116,5
- územních samosprávných celků ³⁾	<i>mld. Kč</i>	132,3	171,1	150,1	155,7	147,1	184,3	203,6	240,9	301,9	299
	<i>předch.r.=100</i>	118,0	129,3	87,7	103,7	94,5	125,2	110,5	118,3	125,3	98,9
Nákup zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	123,9	139,8	140,7	152,3	166,7	179,6	183,8	208,6	215,8	214
	<i>předch.r.=100</i>	94,9	112,9	100,6	108,2	109,5	107,8	102,3	113,5	103,5	99,3
- mzdy, platy	<i>mld. Kč</i>	50,3	57,4	62,3	62,6	69,4	70,3	76,2	83,0	81,8	84
	<i>předch.r.=100</i>	103,5	114,1	108,5	100,6	110,8	101,2	108,5	108,9	98,5	102,5
- ostatní nákupy zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	73,6	82,5	78,4	89,6	97,2	109,3	107,5	125,5	133,9	130
	<i>předch.r.=100</i>	89,8	112,1	95,1	114,2	108,5	112,5	98,3	116,7	106,7	97,5
Transfery domácnostem a neziskovým org.	<i>mld. Kč</i>	241,3	278,2	316,8	345,0	371,1	399,1	433,6	464,6	491,4	505
	<i>předch.r.=100</i>	117,4	115,3	113,9	108,9	107,6	107,6	108,6	107,2	105,8	102,7
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	74,1	86,3	93,0	101,5	106,4	111,4	126,6	132,6	142,2	147
	<i>předch.r.=100</i>	117,2	116,4	107,8	109,1	104,8	104,8	113,7	104,7	107,2	103,7
- důchody (včetně transferů do zahraničí)	<i>mld. Kč</i>	109,8	127,6	151,1	166,1	177,9	186,9	201,1	212,6	225,8	232
	<i>předch.r.=100</i>	124,5	116,2	118,4	109,9	107,1	105,1	107,6	105,7	106,2	102,8
- ostatní ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	57,4	64,3	72,7	77,4	86,9	100,8	105,8	119,4	123,4	125
	<i>předch.r.=100</i>	105,9	112,1	113,1	106,4	112,2	116,1	104,9	112,9	103,3	101,4
Dotace podnikům a fin. institucím	<i>mld. Kč</i>	114,7	126,1	131,0	140,9	141,5	160,4	212,7	242,8	250,9	292
	<i>předch.r.=100</i>	136,7	109,9	103,9	107,5	100,4	113,4	132,6	114,2	103,3	116,4
- transformačním institucím (TI) ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	3,4	11,1	11,6	18,4	7,6	20,1	51,1	64,0	31,2	24
	<i>předch.r.=100</i>	x	323,5	104,5	158,4	41,4	264,9	253,7	125,2	48,7	78,1
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	111,3	115,0	119,4	122,5	133,9	140,3	161,6	178,8	219,7	268
	<i>předch.r.=100</i>	132,6	103,4	103,8	102,6	109,3	104,8	115,2	110,7	122,9	121,8
Úroky	<i>mld. Kč</i>	16,6	16,3	20,7	21,3	19,5	20,9	20,1	15,7	19,9	30
	<i>předch.r.=100</i>	110,7	98,0	127,3	103,0	91,6	106,7	96,4	78,1	126,4	151,4
Kapitálové výdaje	<i>mld. Kč</i>	97,5	100,1	91,5	93,2	97,6	107,6	112,0	128,5	138,5	171
	<i>předch.r.=100</i>	117,2	102,6	91,4	101,9	104,7	110,2	104,2	114,7	107,8	123,2
Čisté půjčky	<i>mld. Kč</i>	-20,3	-21,8	-15,6	-15,2	-41,4	-24,9	-58,8	-141,6	-0,2	-19
	<i>předch.r.=100</i>	85,3	107,2	71,7	97,4	272,4	60,3	235,9	240,7	0,2	7797,3
- z toho příjmy z privatizace (-) ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	-27,1	-25,7	-13,8	-15,5	-26,0	-20,5	-59,9	-126,6	-24,7	-26
	<i>předch.r.=100</i>	85,6	94,6	53,9	111,6	168,4	78,9	291,6	211,4	19,5	105,7

¹⁾ čisté půjčky = poskytnuté půjčky minus splátky půjček, jedná se o příjmové a výdajové operace spojené se změnou stavu majetkových účastí státu a dalšího finančního majetku: nákup a prodej akcií a majetkových podílů (privatizační příjmy), splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizace státních záruk za předpokladu jejich budoucího opětovného splacení apod.

²⁾ Viz pozn. ¹⁾ u tab. 8.1.

³⁾ Viz pozn. ²⁾ u tab. 8.1.

⁴⁾ Dávky státní sociální podpory, nemocenské dávky, podpory v nezaměstnanosti a ostatní transfery obyvatelstvu a neziskovým organizacím.

⁵⁾ Dotace transformačním institucím zahrnují úhrady ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní.

⁶⁾ Příjmy z privatizace se v metodice GFS uvádějí jako položka snižující výdaje.

Tabulka 8.3: Vládní sektor - saldo a dluh

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									Předb.	Předikce	
Konsolidované saldo VS vč. čistých půjček	mld. Kč	4,8	-4,3	-19,8	-28,2	-11,1	-62,0	-52,2	-11,7	-130,1	-161,3
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček	mld. Kč	-15,5	-26,0	-35,4	-43,3	-52,5	-86,9	-111,0	-153,4	-130,3	-180,4
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček a dotací TI	mld. Kč	-12,1	-15,0	-23,8	-25,0	-44,9	-66,8	-59,9	-89,3	-99,1	-156,1
Celkové saldo ¹⁾											
- státního rozpočtu	mld. Kč	-3,4	-5,4	-17,5	-25,6	-34,8	-51,8	-66,7	-45,9	-107,4	-113,9
- zdravotních pojišťoven	mld. Kč	-4,5	-3,0	-1,5	-1,1	2,5	2,1	1,4	-1,2	0,1	-0,3
- mimorozpočtových fondů	mld. Kč	12,7	9,8	0,8	-3,6	2,0	-9,4	24,3	40,2	-20,5	-41,3
- územních samosprávných celků	mld. Kč	-2,3	-7,3	-4,8	1,5	18,5	-2,5	-11,2	-4,3	-2,9	-6,3
Konsolidovaný dluh vládního sektoru ²⁾	mld. Kč	210,9	206,7	217,5	240,0	275,2	332,4	404,5	444,5	554,2	688,0
	předch.r.=100	101,5	98,0	105,2	110,3	114,7	120,8	121,7	109,9	124,7	124,1
- státní dluh (konsolidovaný)	mld. Kč	154,4	161,6	172,2	193,6	226,8	287,4	342,5	392,9	488,8	600,9
	předch.r.=100	95,5	104,7	106,6	112,4	117,1	126,7	119,1	114,7	124,4	122,9
- dluh zdravotních pojišťoven	mld. Kč	0,4	1,2	2,4	1,7	1,2	0,7	0,5	0,4	0,3	0,2
	předch.r.=100	45,1	325,8	204,6	70,8	68,5	61,9	64,8	79,2	78,5	72,0
- dluh mimorozpočtových fondů	mld. Kč	40,2	22,5	17,2	15,0	16,6	14,3	22,4	3,2	2,1	13,7
	předch.r.=100	122,4	56,2	76,3	87,2	110,7	85,9	157,2	14,1	65,0	666,7
- dluh územních samosprávných celků	mld. Kč	19,9	28,1	34,4	39,2	40,3	41,4	49,0	56,7	72,8	82,5
	předch.r.=100	144,8	140,8	122,6	114,0	102,8	102,8	118,2	115,8	128,5	113,3
- domácí	mld. Kč	133,9	137,4	141,7	175,4	215,1	269,8	373,5	407,8	.	.
	předch.r.=100	106,0	102,6	103,2	123,8	122,6	125,4	138,4	109,2	.	.
- zahraniční	mld. Kč	61,0	57,2	49,6	33,9	28,7	29,8	31,0	36,7	.	.
	předch.r.=100	88,4	93,7	86,8	68,3	84,7	104,0	103,9	118,3	.	.
- neidentifikováno ³⁾	mld. Kč	16,0	12,2	26,2	30,7	31,4	32,8	0,0	0,0	.	.

¹⁾ Konsolidované saldo veřejných rozpočtů se liší od součtu sald jednotlivých složek. Příčinou jsou půjčky v rámci vládního sektoru, které jsou zaúčtovány jako výdaj věřitelské složky a financování dlužnické složky veřejných rozpočtů.

²⁾ Hrubý vládní dluh nezahrnuje nepřímé závazky státu a územně samosprávných celků.

³⁾ Část dluhu územně samosprávných celků.

Tabulka 8.4: Vládní sektor - poměrové ukazatele v % HDP

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									Předb.	Předikce	
Konsolidovaná daňová kvóta ¹⁾	%	37,0	36,4	36,3	35,5	36,2	36,3	36,0	36,6	37,1	37,4
Daně na zboží a služby	%	12,6	12,5	12,6	11,8	12,6	12,5	11,7	11,7	11,7	12,0
Pojistné na sociální zabezpečení	%	13,9	14,2	14,7	14,3	14,3	14,5	14,7	14,7	14,9	14,9
Daně z příjmu, majetku a ostatní	%	10,5	9,6	9,1	9,4	9,3	9,4	9,5	10,2	10,5	10,4
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	%	41,5	40,8	40,8	40,1	39,7	42,5	41,5	40,4	46,3	46,5
Výdaje vládního sektoru bez čistých půjček	%	43,0	42,1	41,7	40,9	41,9	43,7	44,2	46,6	46,3	47,3
Transfery domácnostem a neziskovým org.	%	17,5	17,8	18,9	18,8	19,5	20,1	19,9	20,4	20,4	19,7
Saldo vládního sektoru vč. čistých půjček	%	0,3	-0,3	-1,2	-1,5	-0,6	-3,1	-2,4	-0,5	-5,4	-6,3
Saldo vládního sektoru bez čistých půjček	%	-1,1	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8	-4,4	-5,1	-6,7	-5,4	-7,0
Saldo VS bez čistých půjček a dotací TI	%	-0,9	-1,0	-1,4	-1,4	-2,4	-3,4	-2,8	-3,9	-4,1	-6,1
Úroky	%	1,2	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	0,9	0,7	0,8	1,2
Primární saldo VS očištěné o čisté půjčky a dotace TI	%	0,3	0,1	-0,2	-0,2	-1,3	-2,3	-1,8	-3,2	-3,3	-4,9
Cyklická složka	%	0,7	1,1	0,2	-0,5	-0,7	-0,2	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Cyklicky očištěné primární saldo	%	-0,3	-1,1	-0,4	0,3	-0,6	-2,1	-1,8	-3,1	-3,2	-4,9
Konsolidovaný dluh vládního sektoru	%	15,3	13,2	12,9	13,0	14,5	16,7	18,6	19,5	23,0	26,8

¹⁾ Jedná se o daňovou kvótu podle metodiky GFS s konsolidací pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazené vládním sektorem jako zaměstnavatelem.

Tabulka 8.5: Rok vzniku a rok úhrady ztrát KOB/ČKA hrazených ze státního rozpočtu

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 <i>Předb.</i>	2004 <i>Predikce</i>
ztráta za rok 1996	<i>mld. Kč</i>	5,1							
ztráta za rok 1997	<i>mld. Kč</i>		10,4						
ztráta za rok 1998	<i>mld. Kč</i>				14,4				
ztráta za rok 1999 - 1. část	<i>mld. Kč</i>					24,0			
ztráta za rok 1999 - 2. část	<i>mld. Kč</i>						12,1		
ztráta za rok 2000	<i>mld. Kč</i>					3,6			
ztráta za rok 2001 - 1. část	<i>mld. Kč</i>						33,2		
ztráta za rok 2001 - 2. část	<i>mld. Kč</i>							18,6	
ztráta za rok 2002 - část	<i>mld. Kč</i>								19,0
Celkem	<i>mld. Kč</i>	5,1	10,4	0,0	14,4	27,6	45,3	18,6	19,0

Pramen: ČKA, MF

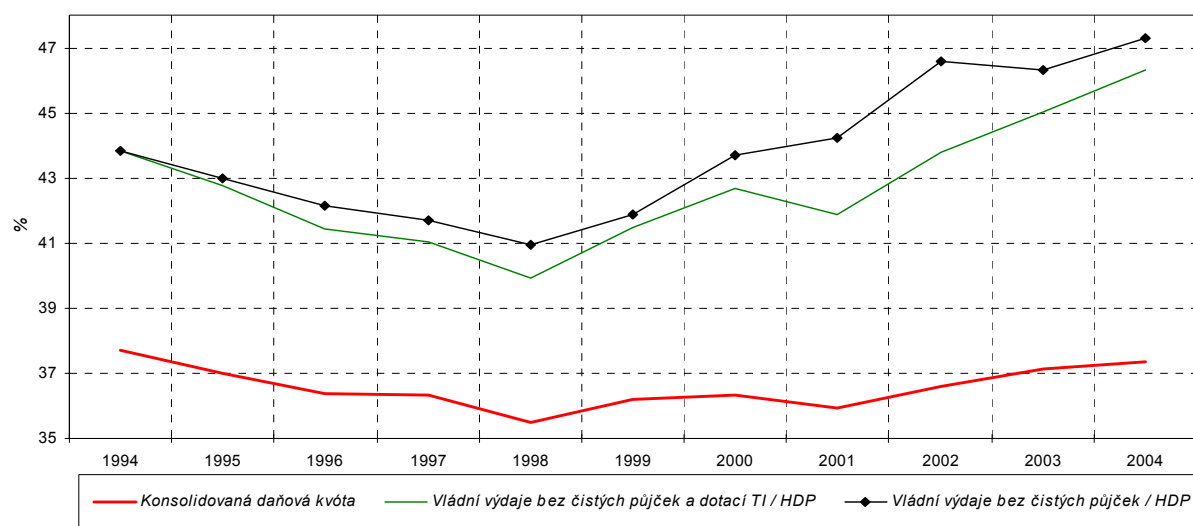
Tabulka 8.6: Vládní deficit a vládní dluh podle Maastrichtu (v % HDP)

		2000	2001	2002	2003
deficit	%	4,5	6,4	6,4	12,9
dluh	%	18,2	25,2	28,9	37,6

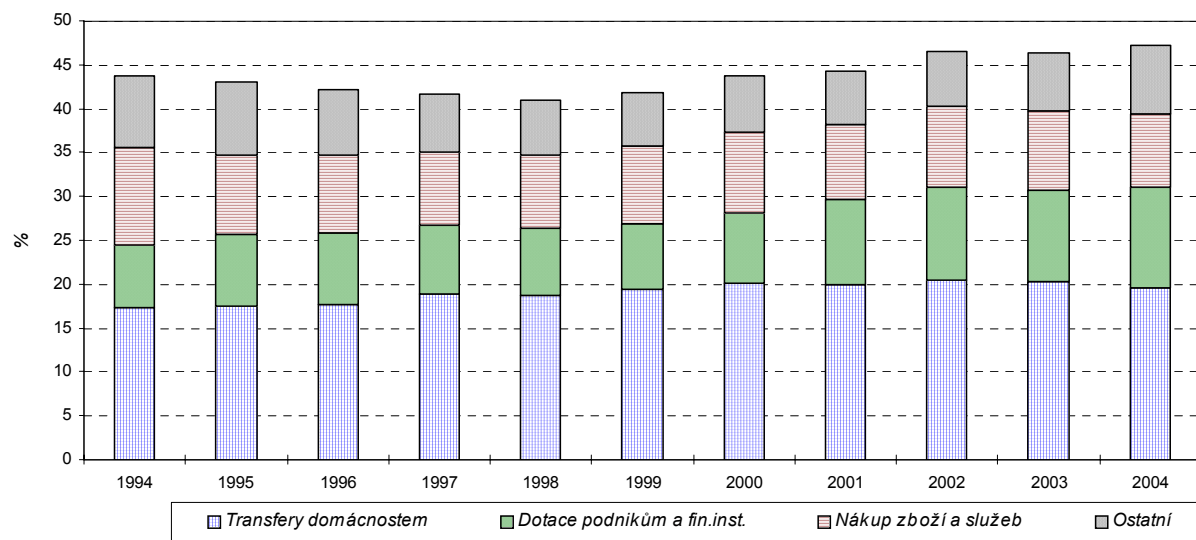
Pramen: ČSÚ (notifikační tabulky, březen 2004)

Poznámka: Pro výpočet podílových ukazatelů byla použita revidovaná časová řada HDP. Zvýšení deficitu a dluhu v roce 2003 bylo dáno zejména metodologickými změnami (imputování státních garancí do deficitu a dluhu, změny v pokrytí vládního sektoru). Bez implementovaných metodologických změn by vládní deficit činil 5,1 % HDP, vládní dluh 27,4 % HDP.

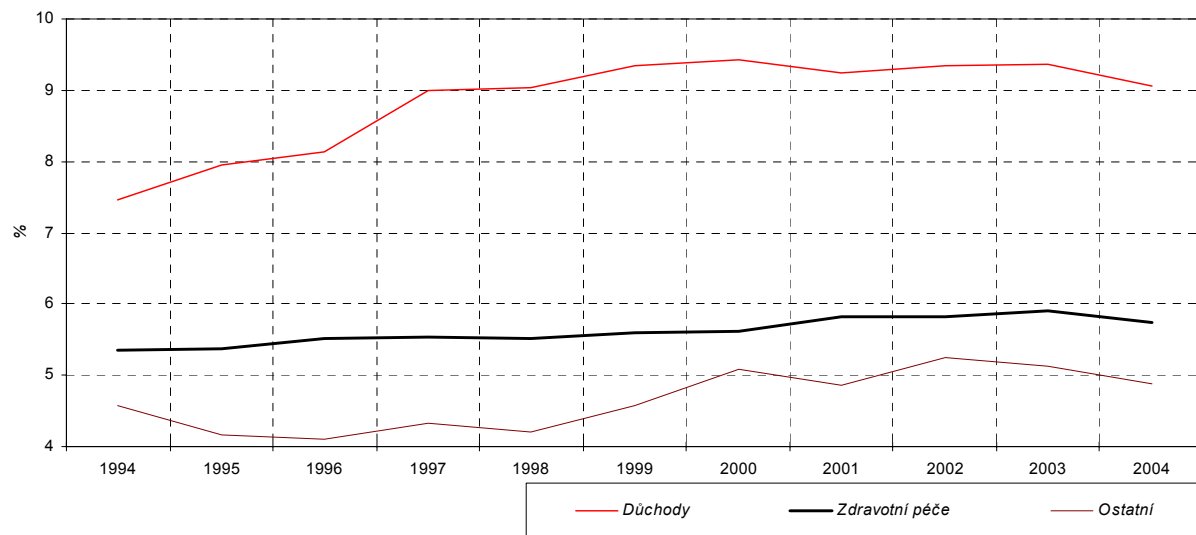
Graf 8.1: Konsolidovaná daňová kvóta a podíl vládních výdajů na HDP

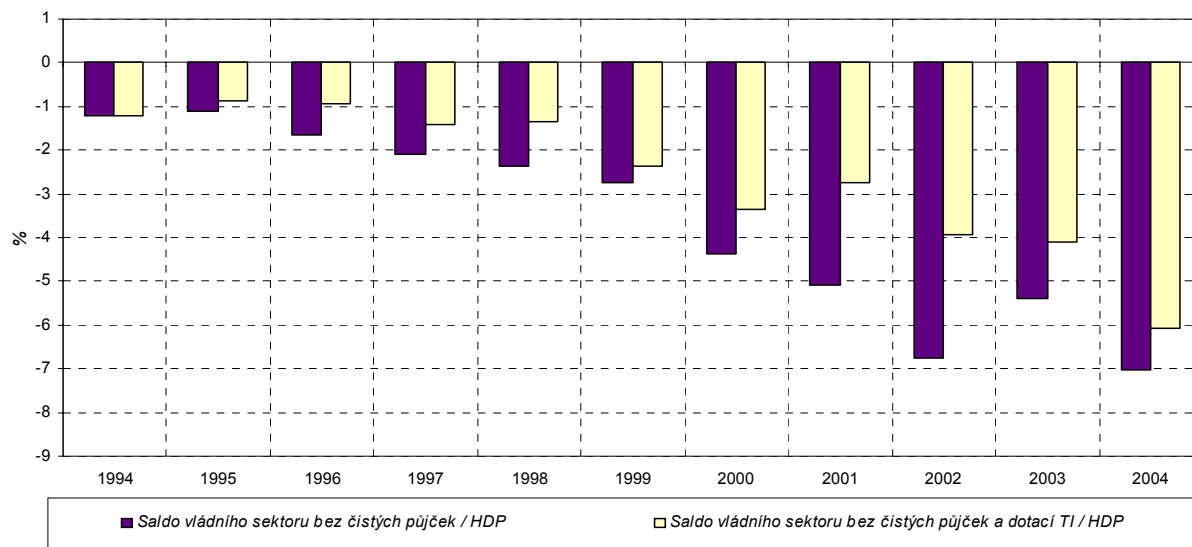
Graf 8.2: Podíl výnosu daní na HDP

Graf 8.3: Podíl konsolidovaných výdajů vládního sektoru na HDP
výdaje bez zahrnutí čistých půjček / HDP

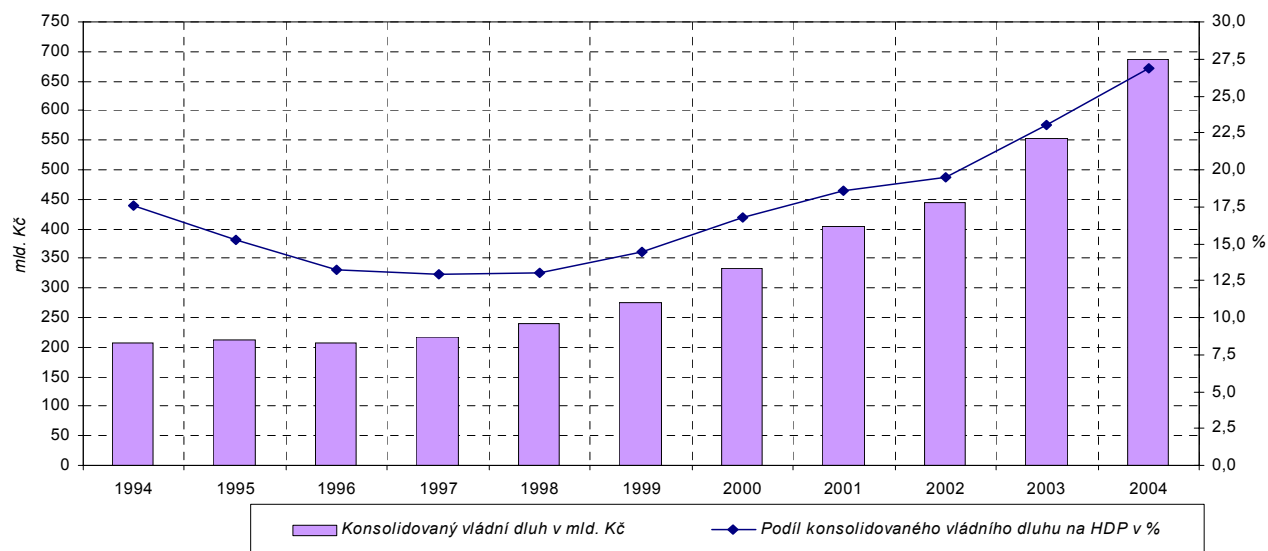
Graf 8.4: Podíl transferů domácnostem na HDP

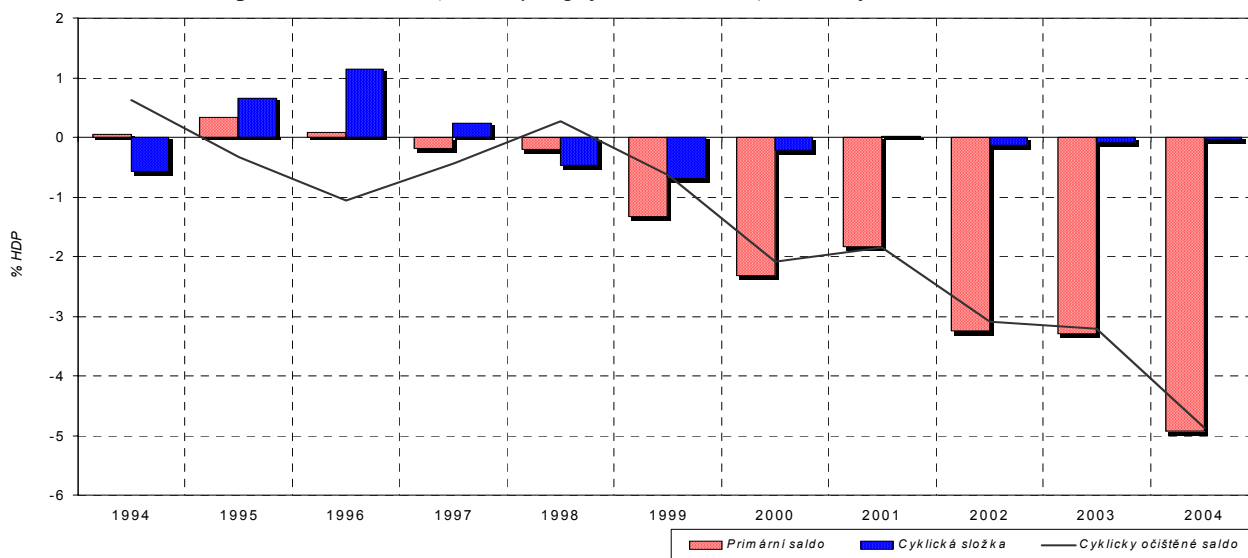
Graf 8.5: Podíl salda vládního sektoru na HDP

Graf 8.6: Konsolidovaný vládní dluh

Graf 8.7: Očištění primární bilance (bez čistých půjček a dotací TI) o vliv cyklu

Tabulka 9.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách - v %

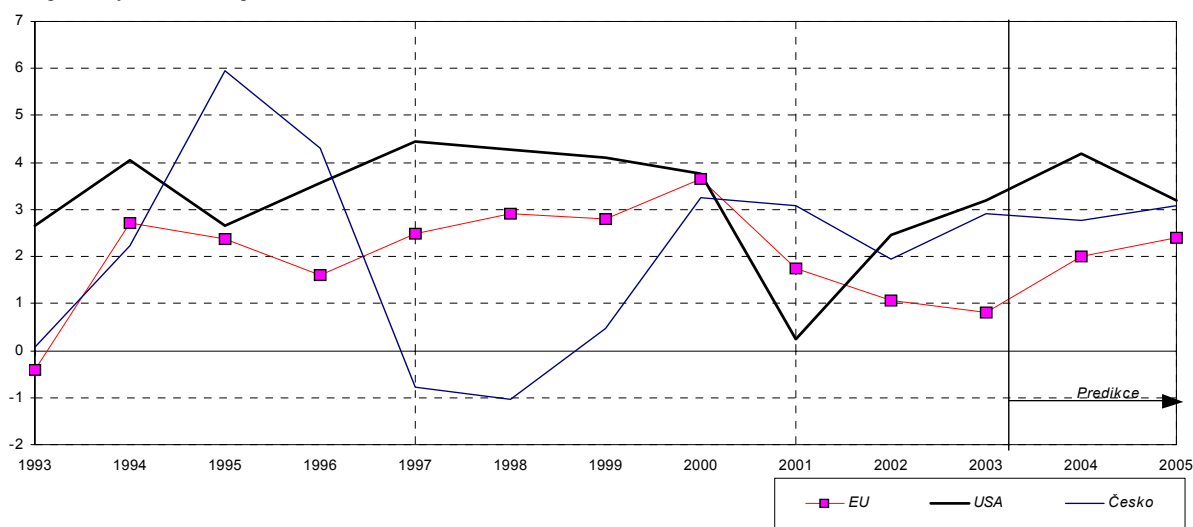
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	1,6	2,5	2,9	2,8	3,6	1,8	1,1	0,8	2,0	2,4
Německo	0,8	1,4	1,7	1,9	2,9	0,8	0,2	-0,1	1,5	1,8
Francie	1,1	1,9	3,6	3,2	4,2	2,1	1,1	0,2	1,7	2,4
Británie	2,7	3,3	3,1	2,8	3,8	2,1	1,7	2,3	3,0	2,8
Rakousko	2,0	1,6	3,9	2,7	3,4	0,8	1,1	0,8	1,8	2,5
USA	3,7	4,5	4,2	4,5	3,7	0,5	2,2	3,1	4,2	3,2
Japonsko	3,5	1,8	-1,1	0,1	2,8	0,4	-0,4	2,7	3,4	2,3
Maďarsko	1,3	4,6	4,9	4,2	5,2	3,8	3,3	2,9	3,2	3,4
Polsko	6,0	6,8	4,8	4,1	4,0	1,0	1,4	3,7	4,6	4,8
Slovensko	6,1	4,6	4,0	1,3	2,2	3,3	4,4	4,2	4,0	4,1
Česko	4,3	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,9	2,8	3,1

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF, The Economist

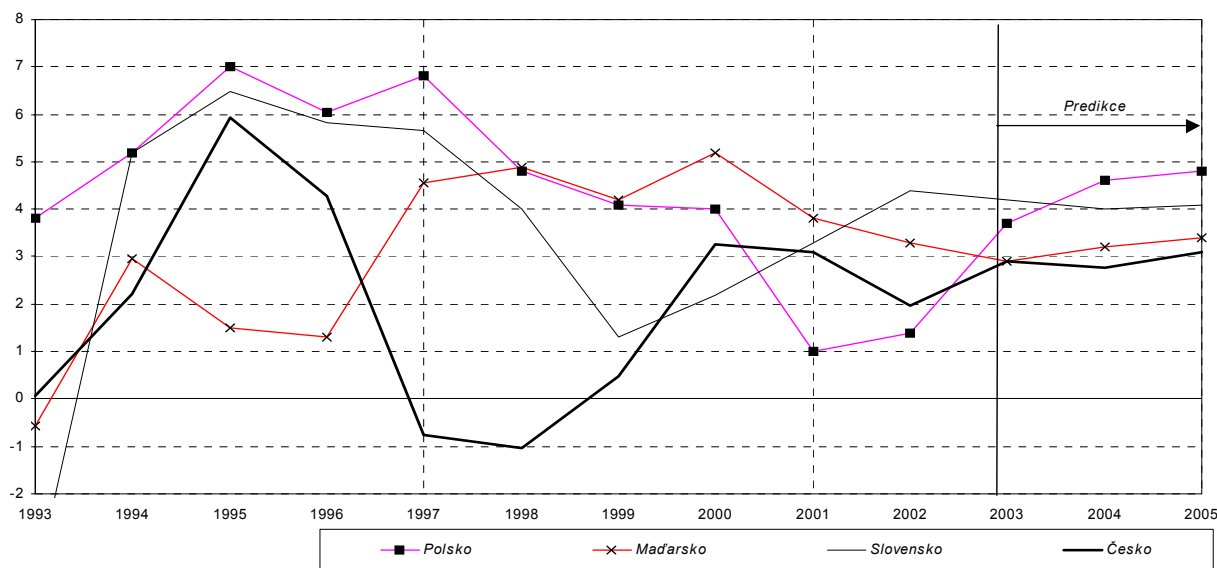
Tabulka 9.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
růst ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

	Q1	2003				Q1	2004			
		Q2	Q3	Q4	<i>Odhad</i>		<i>Q2</i> <i>Predikce</i>	<i>Q3</i> <i>Predikce</i>	<i>Q4</i> <i>Predikce</i>	
EU-15	1,0	0,6	0,7	0,6	1,3	1,8	2,3	2,4		
Německo	0,1	-0,3	-0,2	0,2	0,9	1,6	1,8	1,9		
Francie	0,7	-0,4	-0,2	0,5	1,1	1,6	2,0	2,4		
Británie	2,1	1,8	2,0	2,8	2,9	3,1	3,1	3,0		
Rakousko	0,8	0,7	0,8	0,8	1,1	1,5	2,0	2,4		
USA	2,0	2,5	3,5	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2		
Japonsko	2,7	2,4	2,0	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4		
Maďarsko	2,7	2,4	2,9	3,5	3,0	3,1	3,2	3,4		
Polsko	2,2	3,8	3,9	3,7	4,2	4,5	4,7	4,8		
Slovensko	4,1	3,8	4,2	4,7	3,9	4,1	4,1	4,0		
Česko	2,5	2,6	3,4	3,1	2,7	2,8	2,8	2,9		

Graf 9.1: **Hrubý domácí produkt**
přírůstek proti stejnému období předchozího roku v %

Graf 9.2: **Hrubý domácí produkt** – vybrané tranzitivní země
 přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

Tabulka 9.3: **Spotřebitelské ceny** – roční
 průměrná roční míra inflace ze spotřebitelských cen - v %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	2,5	2,1	1,8	1,3	2,5	2,6	2,3	2,1	1,7	1,6
Německo	1,4	1,9	0,9	0,6	1,9	2,5	1,3	1,1	1,0	0,7
Francie	2,0	1,2	0,8	0,5	1,7	1,7	1,9	2,1	1,6	1,5
Británie	2,4	3,1	3,4	1,6	2,9	1,8	1,6	2,8	2,5	2,6
Rakousko	1,5	1,3	0,9	0,6	2,4	2,6	1,8	1,3	1,1	1,1
USA	2,9	2,3	1,6	2,2	3,4	2,9	1,5	2,3	1,8	1,9
Japonsko	0,1	1,7	0,7	-0,3	-0,7	-0,7	-0,9	-0,2	-0,2	-0,1
Maďarsko	23,5	18,3	14,2	10,0	9,8	9,2	5,3	4,5	4,7	4,5
Polsko	19,9	14,9	11,6	7,3	10,1	5,5	1,9	0,8	1,9	1,6
Slovensko	5,8	6,1	6,7	10,6	12,1	7,3	3,3	8,6	7,9	5,1
Česko	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1	2,8

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF

Tabulka 9.4: **Světové ceny komodit** – roční
 ceny okamžitého dodání

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa Brent	20,45	19,12	12,72	17,70	28,31	24,41	25,01	28,83	31,1	28,9
<i>USD/barel</i>										
<i>předch.r.=100</i>	119,9	93,5	66,5	139,2	159,9	86,2	102,4	115,3	108,0	92,9
Index v CZK	50,8	55,5	37,6	56,1	100,0	85,0	74,9	74,5	73,9	67,2
<i>2000=100</i>										
<i>předch.r.=100</i>	122,5	109,3	67,7	149,2	178,4	85,0	88,2	99,4	99,2	91,0
Index NFC¹⁾ (USD)	98,2	95,2	81,6	76,1	79,5	76,3	76,7	82,1	97,8	95,3
<i>1995=100</i>										
<i>předch.r.=100</i>	98,2	96,9	85,7	93,3	104,5	96,0	100,5	107,1	119,1	97,4
Index NFC (Kč)	86,9	98,4	85,8	85,8	100,0	94,6	81,8	75,6	82,7	78,9
<i>2000=100</i>										
<i>předch.r.=100</i>	100,4	113,2	87,2	100,0	116,5	94,6	86,5	92,3	109,4	95,5

¹⁾ NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových)

Tabulka 9.5: Světové ceny komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

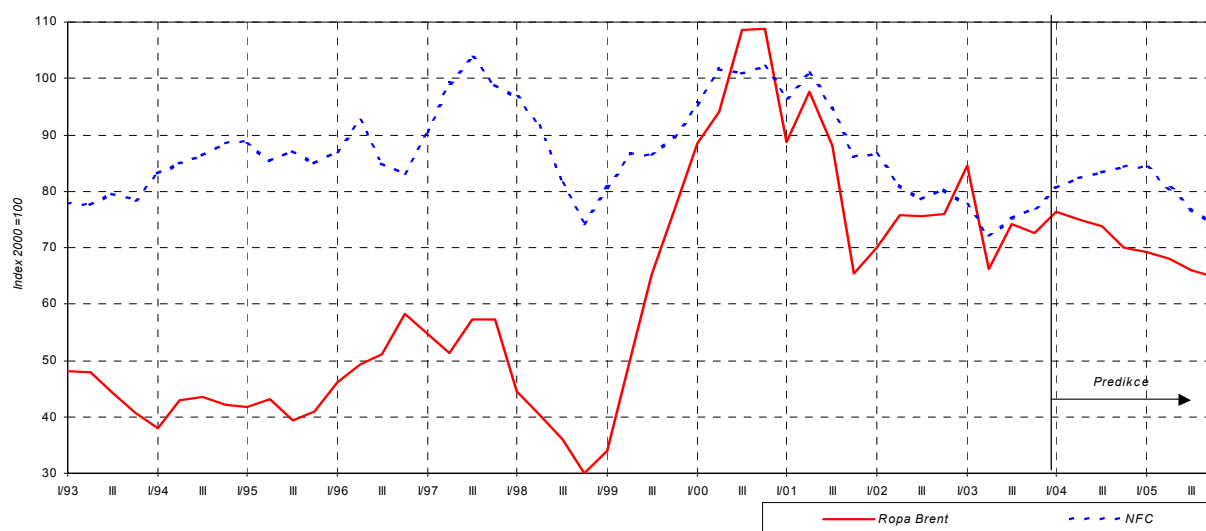
		2003				2004			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	31,4	26,1	28,4	29,4	31,8	31,5	31,3	29,9
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	148,4	104,1	105,5	109,3	101,3	120,7	110,2	101,7
Index v CZK	<i>2000=100</i>	84,5	66,1	74,2	72,5	76	75	74	70
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	120,7	87,2	98,2	95,6	90,4	113,3	99,4	96,4
Index NFC (USD)	<i>1995=100</i>	80,7	79,5	80,6	87,6	94	97	99	101
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	110,1	105,9	102,8	109,6	116,5	122,0	122,8	115,3
Index NFC (Kč)	<i>2000=100</i>	77,6	71,9	75,2	77,1	81	82	83	84
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	89,6	88,7	95,7	95,9	103,9	114,5	110,8	109,2

Prameny: IMF – Financial Statistics, odhad MF

Graf 9.3: Cena ropy

Graf 9.4: Korunové indexy světových cen komodit

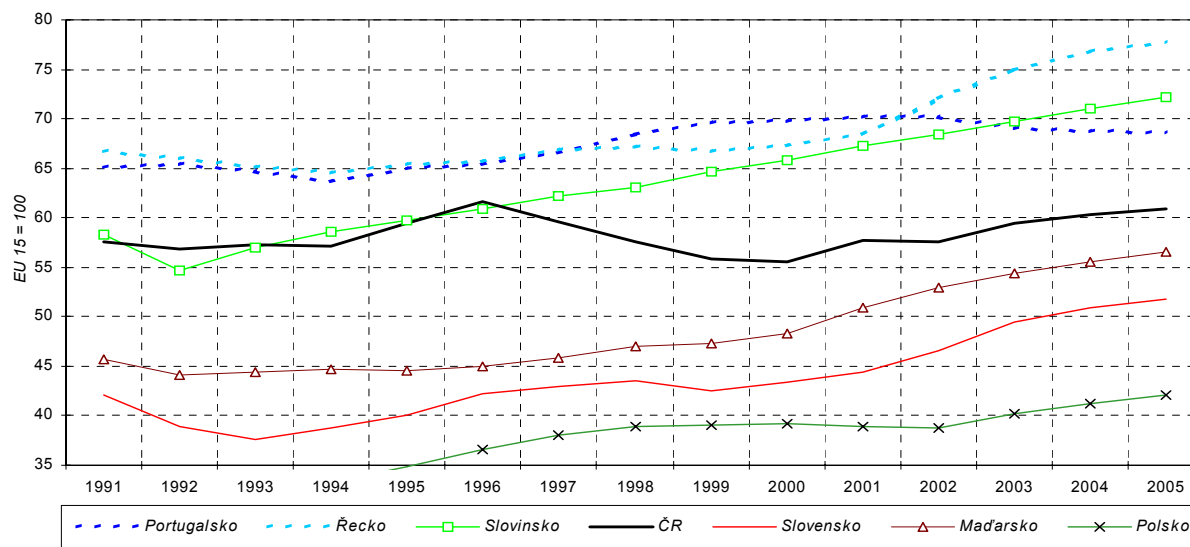
Tabulka 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly
založeno na výsledcích srovnávacího projektu za rok 1999 a odhadech OECD

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Předikce	Výhled
USA	USD	29 400	31 000	32 300	34 000	35 700	35 400	36 300	37 700	39 300	40 800
	EU 15 = 100	141	143	143	144	145	138	138	141	143	144
Německo	USD	22 200	22 700	23 400	24 400	25 200	25 800	26 200	26 500	27 100	27 900
	EU 15 = 100	106	104	104	103	102	101	100	99	99	99
Rakousko	USD	23 500	24 100	25 100	26 200	27 500	28 000	28 600	29 200	29 900	30 900
	EU 15 = 100	112	111	111	111	112	110	109	109	109	109
Francie	USD	22 000	23 000	24 100	24 900	26 000	27 300	28 000	28 300	29 000	29 900
	EU 15 = 100	105	106	107	106	106	107	107	106	106	106
Britanie	USD	20 900	22 300	23 300	24 000	25 300	26 700	28 000	29 400	30 400	31 500
	EU 15 = 100	100	103	103	102	103	105	107	110	111	112
Španělsko	USD	16 400	17 200	18 200	19 500	20 300	21 300	22 400	23 300	24 000	24 900
	EU 15 = 100	79	79	81	83	83	83	85	87	88	88
Portugalsko	USD	13 700	14 500	15 400	16 400	17 100	17 900	18 400	18 400	18 800	19 400
	EU 15 = 100	65	67	68	70	70	70	70	69	69	69
Řecko	USD	13 700	14 500	15 100	15 700	16 500	17 500	18 900	20 100	21 100	22 000
	EU 15 = 100	66	67	67	67	67	68	72	75	77	78
Slovinsko	USD	12 700	13 500	14 200	15 200	16 200	17 200	18 000	18 700	19 500	20 400
	EU 15 = 100	61	62	63	65	66	67	68	70	71	72
Česko	USD	12 900	12 900	13 000	13 100	13 700	14 800	15 100	15 900	16 500	17 200
	EU 15 = 100	62	60	58	56	56	58	58	59	60	61
Slovensko	USD	8 800	9 300	9 800	10 000	10 700	11 400	12 300	13 200	14 000	14 600
	EU 15 = 100	42	43	44	42	43	44	47	49	51	52
Maďarsko	USD	9 400	10 000	10 600	11 100	11 900	13 000	13 900	14 500	15 200	16 000
	EU 15 = 100	45	46	47	47	48	51	53	54	56	57
Polsko	USD	7 700	8 300	8 800	9 200	9 600	10 000	10 200	10 800	11 300	11 900
	EU 15 = 100	37	38	39	39	39	39	39	40	41	42

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Zjišťuje se ve 3-letých intervalech (naposledy 1999), v mezidobí mezi zjišťováními se používá interpolačních a extrapolacních metod na bázi reálných směnných kurzů.

Prameny: OECD, IMF, propočty MF ČR

Graf 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

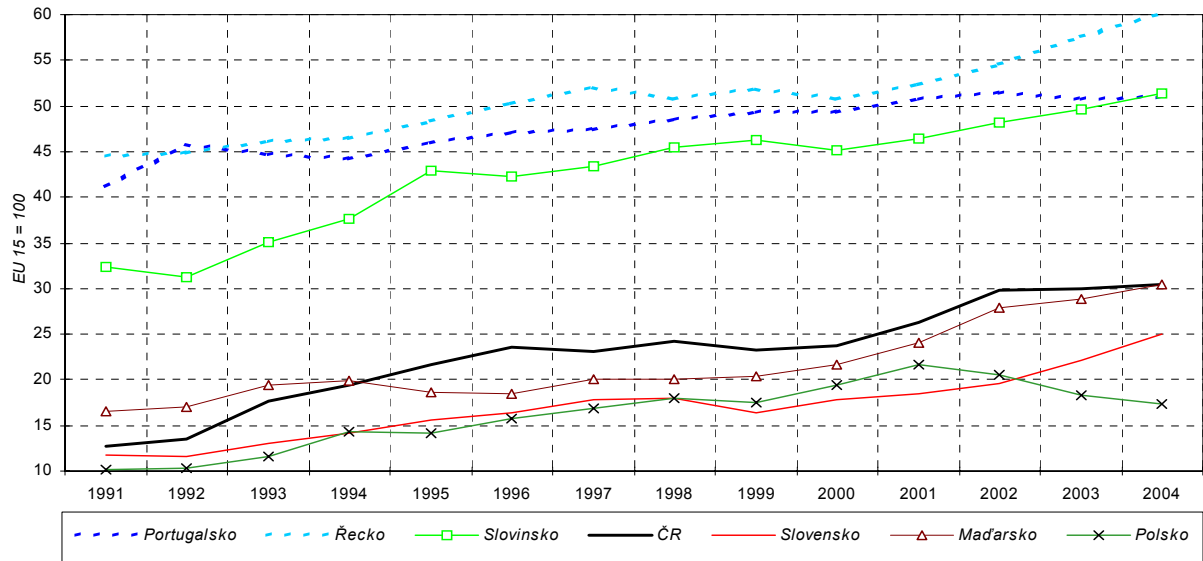

Tabulka 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>
USA	<i>USD</i>	28 100	29 400	31 000	32 300	34 000	35 700	35 400	36 300	37 700	39 300
	<i>EU 15 = 100</i>	121	124	140	141	148	169	168	159	135	124
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	87	88	98	98	103	117	121	115	96	86
Německo	<i>USD</i>	30 100	29 100	25 700	26 100	26 000	23 100	22 800	24 300	29 300	33 100
	<i>EU 15 = 100</i>	129	123	116	114	113	109	108	106	105	104
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	122	116	111	110	110	107	107	107	106	105
Rakousko	<i>USD</i>	29 200	28 700	25 500	26 200	26 000	23 500	23 400	25 200	30 800	34 800
	<i>EU 15 = 100</i>	126	121	115	115	113	111	111	110	110	109
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	113	108	103	103	102	100	101	102	101	100
Francie	<i>USD</i>	26 900	26 800	24 200	24 900	24 600	22 200	22 300	24 100	29 200	33 000
	<i>EU 15 = 100</i>	115	113	109	109	107	105	106	105	104	104
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	110	108	102	102	101	100	99	99	99	98
Britanie	<i>USD</i>	19 600	20 500	22 800	24 400	25 000	24 600	24 300	26 500	30 600	36 100
	<i>EU 15 = 100</i>	84	87	103	107	109	117	115	116	109	114
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	86	87	100	103	107	113	110	109	100	102
Španělsko	<i>USD</i>	14 900	15 500	14 300	14 900	15 200	14 100	14 500	16 200	20 500	23 800
	<i>EU 15 = 100</i>	64	66	64	65	66	67	69	71	73	75
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	82	83	81	81	80	81	82	83	84	86
Portugalsko	<i>USD</i>	10 700	11 100	10 500	11 100	11 300	10 400	10 700	11 700	14 200	16 200
	<i>EU 15 = 100</i>	46	47	47	48	49	49	51	51	51	51
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	71	72	71	71	71	71	72	73	74	74
Řecko	<i>USD</i>	11 300	11 900	11 600	11 600	11 900	10 700	11 000	12 500	16 100	19 100
	<i>EU 15 = 100</i>	48	50	52	51	52	51	52	55	58	60
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	74	77	78	76	78	75	76	76	77	78
Slovinsko	<i>USD</i>	10 000	10 000	9 600	10 400	10 600	9 500	9 800	11 000	13 900	16 400
	<i>EU 15 = 100</i>	43	42	43	45	46	45	46	48	50	51
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	72	70	70	72	72	69	69	70	71	72
Česko	<i>USD</i>	5 000	5 600	5 100	5 500	5 300	5 000	5 600	6 800	8 400	9 700
	<i>EU 15 = 100</i>	22	24	23	24	23	24	26	30	30	30
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	36	38	39	42	42	43	46	52	50	51
Slovensko	<i>USD</i>	3 600	3 900	3 900	4 100	3 800	3 800	3 900	4 500	6 200	7 900
	<i>EU 15 = 100</i>	16	16	18	18	16	18	18	20	22	25
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	39	39	41	41	39	41	41	42	45	49
Maďarsko	<i>USD</i>	4 300	4 400	4 400	4 600	4 700	4 600	5 100	6 400	8 000	9 700
	<i>EU 15 = 100</i>	19	19	20	20	20	22	24	28	29	30
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	42	41	44	43	43	45	47	53	53	55
Polsko	<i>USD</i>	3 300	3 700	3 700	4 100	4 000	4 100	4 600	4 700	5 100	5 500
	<i>EU 15 = 100</i>	14	16	17	18	17	19	22	21	18	17
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	41	43	44	46	45	49	56	53	46	42

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

Graf 10.3: Komparativní cenová hladina HDP

